

Osem bralcem in maročnikom
želimo vesel božič

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

SREDA, 24. DECEMBRA 2008

št. 305 (19.395) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Uživaj božič tako, kakor ga čutiš

DUŠAN JAKOMIN, DUHOVNIK

Potrošniške skušnjave vsi dobro poznamo. Tudi božičnih skušnjav ni malo. Med njimi je tista, prefinjena, ki se loteva oseb, ki so morda daleč od »nabožnega«. »Mar bi zasпали okrog 23. decembra in se potem prebudili okrog 11. januarja, ko je vse... končano.«

Ne nasedajmo takim mislim.

Nihče se ne more umakniti pred posameznim dnem. Božiču se ne izmakne niti najbolj prepričan ateist. V duši premnogih naših ljudi je še veliko vere, čeravno se ta ne izkazuje v cerkvi. V sebi nosijo prijetne spomine na božični čas, morda iz otroštva, spomine, ki se obujajo v teh prazničnih dneh. Poseben kotiček v globini duše.

Kljub epohalnim družbenim in gospodarskim spremembam ter vztrajnemu izkoriščanju božiča s strani potrošništva ostaja božič trden, nespremenjen v svojem jedru. Čemu bi se zato izmikali vrednotam, ki jih božični čas ponuja v premislek?

Nekdo je prišel med nas in nam prinesel besedi mir in družina, stalnici v njegovem oznanjevanju.

Mir in družina, kot skrivnostna rdeča nit božiča, in vabilo k druženju: skupaj verniki v cerkvi za Božje rojstvo, skupaj drugače pri pogrtni mizi, posebej pri predbožični večerji ali pri slavnostnem božičnem kosilu, ko obnavljamo in potrjujemo zavezo krvnega sorodstva. Ni podobnega dneva v letu. Moč in čar božiča!

Med letom razkropljeni, čutimo potrebo po tem toplem obredu. Zavest družine in miru, to sta vrednoti, med nami še močno zasidrani.

Govorili smo o božičnih skušnjavah. Morda bo izbran obisk jaslic, posebno z otroki ali vnuki, ali vstop v cerkev, kadar ni nikogar v njej, ali pa pogovor z nekom, ki je duhovno bogatejši, branje primerne knjige, tudi Svetega pisma. V tem primeru bi priporočal začetne strani Matejevega ali Lukovega evangelija, strani »detinstva.« Kar prepuščajmo se tovrstnim skušnjavam.

Dragi prijatelj, uživaj božič tako, kakor ga čutiš v globini svojega srca. Duhovnost usmerja v iskanje Absolutnega, katerega ime je Ljubezen in ki je ob tebi. In najde ga, kdor ga išče.

Veselo nazdravi pri mizi!

SLOVENSKA MANJŠINA - Predsednik Dežele bo dopolnil svoj sklep

V Tondovem odloku tudi Pokrajina Trst in Ronke V obeh primerih je šlo za birokratski nesporazum

SLOVENIJA - Včeraj proslavila dan državnosti

0 uspeh in novih izzivih

Po slavnostni seji DZ je na svečanosti v Cankarjevem domu spregovoril predsednik Danilo Türk

LJUBLJANA - Slovenija je včeraj proslavila osemnajsto obletnico plebiscita, na katerem so se njeni državljani in državljanke odločili za samostojnost. V Državnem zboru je potekala slavnostna seja, na kateri je spregovoril predsednik DZ Pavel Gantar, v Cankarjevem domu pa osrednja slovesnost. Osrednji govor je imel predsednik Republike Slovenije Danilo Türk (foto Bobo). »Slovenija danes s ponosom gleda na pot, prehojeno od plebiscita do samostojnosti. Uspehe nam priznavajo tudi drugi, včasih še bolj, kot smo si jih pripravljene priznavati sami,« je ocenil Türk.

Slovenski predsednik pa je opozoril tudi na aktualne teme in dejal, da mora slovenska družba poiskati »nov model svetovnega razvoja«. Od slovenske vlade pričakuje »kvalitetne diagnoze, celovite predstavitve gospodarskih in socialnih razmer, stanja zadolženosti in vseh drugih okoliščin, ki vplivajo na naš gospodarski položaj«.

Predsednik je spomnil tudi na travme in delitve, ki jih mora odpraviti slovenska družba. »Tudi v težavnih časih, ki se obetajo, morata biti na voljo potrebna energija in zlasti volja za to,« je dejal Türk in pri tem spomnil, da so bili letos v državnem zboru »opravljeni resni poskusi«, da bi sprejeli »potrebne zakone o žrtvah II. svetovne vojne in žrtve revolucionarnega nasilja«.

»Sedaj, na začetku novega zakonodajnega obdobja je priložnost za nov napor. Ta ne bi smel biti nemoč in tudi ne neuspešen, z njim ne bomo pisali zgodovine, izpolnili pa bomo dolg do nje,« je poudaril Türk in ob tem pozval vlado in opozicijo, da "ponovno pogledata pripravljene osnutke in da storita vse, kar je potrebno za skorajšnje sprejetje vojnih zakonov«. S takim dejanjem bi po Türkovih besedah »naredili veliko za pospešitev narodne sprave, za odpravo nepotrebnih delitev in za splošno stanje duha v naši družbi«.

Na 4. strani

TRST - Predsednik FJK Renzo Tondo bo v odlok o vidni dvojezičnosti v sklopu zaščitnega zakona za slovensko manjšino vključil tudi tržaško pokrajinsko upravo in Občino Ronke. V ta namen bo predsednik v zelo kratkem času podpisal nov odlok, ki bo vsebinsko dopolnjeval prvega. Tako za Pokrajino Trst kot za Ronke je prišlo do birokratskih nesporazumov med Deželo in lokalnima upravama.

Na 5. strani

Mittelfest ima novo umetniško vodstvo

Na 4. strani

V Trstu gradijo most za kolesarsko stezo

Na 7. strani

Za tržiške delavce v dopolnilni blagajni božič ne bo prazničen

Na 14. strani

V Števerjanu otroci narisali, kako iz mošta nastaja vino

Na 16. strani

Priznanje za Zadružno kraško banko

Na 19. strani

Zaradi božičnih praznikov
Primorski dnevnik,
tako kot ostali časopisi v Italiji,
jutri in v petek ne bo izšel.

Naslednja številka dnevnika bo
izšla v soboto, 27. decembra 2008.

Presenetite prijatelja
ali sorodnika
s posebnim darilom!

Podarite mu naročnino na Primorski dnevnik!

Vse informacije dobite na
tel. št. 040 7786331 za Trst
in 0481 533382 za Gorico.

Primorski
dnevnik

BORDON IMPIANTI ELETTRICI
BORDON ELEKTRICNE INSTALACIJE

FOTOVOLTAICNI in TERMICNI sistemi

Vesele
božične
praznike!

IDROSYSTEM
SKERK PAOLO

Pahor G.
Succ. s.n.c.
INDUSTRIA
IN TRGOVINA Z LESOM
IN LESNIMI IZDELKI
TALNE IN STENKE
LESENE OBLOGE
TRAMOVI
TRŽIČ (GO) - Ul. S. Polo, 155
Tel. 0481.410542
fax 0481.419138

ITALIJA - Najmočnejši sunek 5,2 stopnje po Richterju so zabeležili ob 16,24 pri Reggio Emiliji

Sever Italije je včeraj popoldne stresel potres

Žrtev ni bilo, gmotna škoda je bila omejena, ljudje pa so se marsikje kljub temu prestrašili

MILAN - Sever Italije je včeraj popoldne stresel močan potres. K sreči ni bilo žrtev, pa tudi gmotna škoda je zelo omejena. Kljub temu so se ljudje marsikje pošteno prestrašili.

Šlo je v resnici za več sunkov. Najmočnejšega so zabeležili ob 16,24, dosegel pa je 5,2 stopnje po Richterjevi lestvici. Njegov epicenter je bil blizu kraja Quattro Castella v pokrajini Reggio Emilia. Potres so sicer čutili tudi v Milanu, Genovi, Firencah in Trstu. Iz urada za seizmologijo in geologijo pri agenciji za okolje v Ljubljani so sporočili, da je bilo potres moč čutiti tudi v več krajih po Sloveniji, predvsem v višjih nadstropjih.

Zaradi potresa so oblasti začasno zaustavile železniški promet na progah Bologna-Verona, Milan-Bologna in Bologna-Padova, da bi lahko preverili, ali je tresenje tal, ki je trajalo okoli 20 sekund, povzročilo škodo na tirih. V občinah Vetto in Canossa v pokrajini Reggio Emilia so zabeležili padec ometa v nekaterih cerkvah in drugih stavbah. Alberto Pazzoni, župan mesta Traversetolo v bližini Parme, je povedal, da je bilo med prebivalci nekaj tesnobe in veliko strahu, vendar so informacije od policije in iz bolnišnic pomirjujoče, saj niso zabeležili nobenega nujnega klica.

Vodja nacionalnega inštituta za geofiziko Enzo Boschi je pojasnil, da potres ni bil katastrofalen, a je ob tem opozoril na možnost popotresnih sunkov v prihajajočih urah. Stavbe na območju v bližini žarišča potresa so dobro zgrajene, zato Boschi ne pričakuje resnejših problemov.

Seizmolog Valerio De Rubeis kaže na karti epicenter potresa

ITALIJA - Korupcijska afera v Neaplju

Di Pietro: S sinom se nimava česa bati

RIM - »Edino, kar lahko rečem, je: Dobo delo preiskovalcem! Kdor se nima česa bati, se ne boji niti preiskav. Nasprotno. Tudi ob tej priložnosti potrjujem svoje že večkrat izraženo stališče, da je telefonsko prisluškovanje odlično preiskovalno sredstvo.«

Tako je povedal voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro, potem ko so včeraj nekateri časopisi objavili zapisnike telefonskih prisluškovanj, iz katerih izhaja, da je njegov sin Cristiano spraševal nekdanjega skrbnika za javna dela v Kampaniji Maria Mautoneja, ali ne bi mogel v kaki obliki »pomagati« nekaterim njegovim prijateljem. To se je zgodilo lanskega junija. Zanimivo pa je, da je kmalu potem Cristiano Di Pietro, ki je pokrajinski svetnik v Campobassu, naenkrat prekinil vsak stik z Mautonejem. Vse kaže, da je nekdo Antonia Di Pietra ali njegovega sina obvestil o preiskavi in da se je sam voditelj Italije vrednot zavzel za to, da bi njegovega sina izvzeli iz preiskave.

Pojasnimo naj, da gre za eno izmed vej preiskav, ki jih vodi javno tožilstvo v

ANTONIO DI PIETRO

Neaplju na račun podjetnika Alfreda Romea, ki je od 17. decembra za zapahi pod obtožbo, da je podkupoval krajevne in vsedržavne politike. Mautone je v Kampaniji skrbel za javna dela in vse kaže, da si je z uslugami, izsiljevanji ipd. ustvaril pravo oblastniško mrežo.

Antonio Di Pietro je v pogovoru s časnikarji dejal, da se mu najbrž nekateri skušajo maščevati, verjetno zaradi premostitev, ki jih je izvedel, ko je bil minister v Prodijevi vladi. »A ne glede na to jaz pravim, da se morajo preiskave nadaljevati, in to do konca. Sin gor ali sin dol!«, je zaključil.

GVINEJA - Vlada jih je že zanikala

Po smrti predsednika trditve o državnem udaru

CONAKRY - Po dolgi bolezni je v ponedeljek ponoči umrl gvinejski predsednik Lansana Conte, ki je to zahodnoafriško državo s trdo roko vodil 24 let. Le nekaj ur po objavi novice o Contejevi smrti pa je gvinejska vojska včeraj sporočila, da je izvedla državni udar, kar je civilna vlada v Conakryju kasneje sicer zanikala.

Novico o Contejevi smrti je včeraj zjutraj na državni televiziji sporočil predsednik gvinejskega parlamenta Aboubacar Sompore. Znano je bilo, da je bil Conte sladkorni bolnik in verižni kadilec. Minuli teden so se razširile govorice, da se je predsednikovo zdravje poslabšalo, a so oblasti to zanikale.

Gvinejski premier Ahmed Tidiane Souare je nemudoma razglasil 40 dni žalovanja, predsednik parlamenta pa je vrhovno sodišče prosil, naj uradno razglasi, da je predsedniško mesto prazno, kar pomeni, da morajo biti v 60 dneh pripravljene predsedniške volitve. V skladu z ustavo naj bi bil Sompore imenovan za

začasnega predsednika.

A le nekaj ur po objavi novice o Contejevi smrti je skupina vojaških častnikov, ki se je poimenovala Narodni svet za demokracijo, po radiu sporočila, da je ukinila ustavo ter razpustila vlado. Kot je pojasnil poveljnik Moussa Dadis Camara, naj bi se namreč izkazalo, da civilne oblasti niso sposobne reševati krize, v kateri se je znašla država. Kasneje je sicer premier Souare prav tako po radiu zavrnil trditve o izvedbi državnega udara in Gvinejcem zatrdil, da vlada ni bila razpuščena in da normalno funkcionira. "Ne poznam teh ljudi, ki so govorili (o državnem udaru). Prepričan sem, da bodo razumni. Niso uporabili sile," je dejal premier in vse, še posebej pa vojsko, pozval k spoštovanju ustave.

Afriška unija (AU) je v torek izrazila zaskrbljenost nad razvojem dogodkov v Gvineji ter napovedala, da bo najkasneje danes v Adis Abebi potekalo izredno zasedanje Sveta AU za mir in varnost (CPS) na to temo. (STA)

Težave zaradi stavke uslužbencev Alitalie

RIM - Na stotine potnikov je na rimskem letališču Fiumicino naletelo na hude težave zaradi nenapovedane stavke, ki so jo v ponedeljek priredili uslužbenci Alitalie. Le-ti so protestirali, ker novo lastništvo skuša zamenjati več sto stalno zaposlenih s prekernimi delavci. Vlada je odgovorila s prisilnim vpoklicem uslužbencev, a tudi včeraj je zaradi protestov odpadlo več letov.

Putin: Konec obdobja plina po nizki ceni

MOSKVA - Obdobja poceni zemeljskega plina je konec, saj se cena proizvodnje tega energenta zvišuje, je na srečanju držav največjih izvoznikov plina v Moskvi dejal ruski premier Vladimir Putin. Ob tem je napovedal, da bo Rusija za razvoj nahajališč plina porabila na desetine milijard dolarjev.

Forum držav izvoznikov zemeljskega plina (GECF), ki je včeraj sprejel statut o delovanju organizacije, za svoj sedež pa določil katarsko Doho, ne bo postal plinski kartel po vzoru Organizacije držav izvoznikov nafte (Opec), je povedal član uprave Gazproma Aleksander Medvedjev.

Belgijsko krizo bo reševal nekdanji premier Martens

BRUSELJ - Belgijski kralj Albert II., ki je v ponedeljek sprejel odstop vlade Yvesa Letterma, je nalogo oblikovanja nove vlade zaupal nekdanjemu premieru Wilfriedu Martensu. "To je preiskovalna naloga - poskusiti najti dogovor," je ob tem dejal Martens. Po pričakovanjih sam ne bo vodil prihodnje koalicijske vlade, temveč naj bi zgolj skušal doseči dogovor med šestimi glavnimi strankami in oblikovati vlado, ki se mora spopasti s finančno krizo.

Gruzija obtožena genocida

MOSKVA - Ruska preiskava avgustovske vojne z Gruzijo je našla dokaz, da je gruzijska stran med konfliktom izvedla genocid nad prebivalstvom Južne Osetije. "Lahko rečemo, da smo bili priča genocidu nad osetijskim ljudstvom," je izjavil vodja preiskave Aleksander Bastrijkin. Kot je navedel, je bilo v konfliktu ubitih 162 južnoosetijskih civilistov.

Akihito dopolnil 75. leto

TOKIO - Japonski cesar Akihito je včeraj praznoval 75. rojstni dan. Ob visokem jubileju mu je vse najboljše zaželelo na tisoče Japoncev, cesar pa je svojim podložnikom zagotovil, da se njegovo zdravje izboljšuje. "Čutim, da se moje zdravje izboljšuje," je dejal v nagovoru množici, ki se je zbrala pred cesarsko palačo v Tokiu.

SINGAPUR - Visoko je 165 metrov

Na razglednem kolesu 6 ur ujetih kar 173 obiskovalcev

SINGAPUR - Na največjem razglednem kolesu na svetu, Singapore Flyer v Singapurju, je včeraj zaradi izpada električnega toka ostalo šest ur ujetih kar 173 ljudi, je sporočila predstavnic atrakcije, ki je začela obratovati letos. Izpad toka je povzročil manjši požar v komandni kabini.

Gasilci so takoj posegli in nekatere izmed ujetih ljudi spustili na tla po vrvi. Toda glavšina obiskovalcev je ostala v kabinah, dokler niso popravili okvare. Kot že rečeno, so za to potrebovali okoli šest ur.

Letos zgrajeno razgledno kolo v Singapurju je visoko 165 metrov, kar pomeni, da je za 5 metrov višje od britanskega London's Eye in od kitajskega kolesa Jiangxi. Za obrat potrebuje 37 minut. V vsaki kabini stoji do 28 ljudi. Obiskovalcem se ponuja izreden razgled na singapurski otok, južni del Malezije in na bližnje indonezijske otoke.

Kaže, da bo singapursko kolo še za malo največje na svetu. V Berlinu namreč gradijo kolo, ki bo visoko 172 metrov.

IRAK - Ob koncu mandata ZN

Parlament le potrdil prisotnost tujih vojakov

BAGDAD - Iraški parlament je včeraj v tretjem branju vendarle potrdil nadaljnjo prisotnost neameriških vojakov v Iraku tudi po izteku mandata Združenih narodov 31. decembra. Na ta način bodo predvsem britanski vojaki imeli pravno podlago za nadaljevanje misije v Iraku, kjer naj bi sicer po napovedih Londona ostali najdlje do maja prihodnje leto.

Za resolucijo, ki je prejšnji teden v dveh branjih propadla, je glasovala velika večina od 223 prisotnih poslancev. Natlačni podatki o glasovanju pa za zdaj niso znani, saj je parlament odločal za zaprtimi vrati. Kot je poročala ameriška tiskovna agencija AP, je pot za potrditev resolucije odprl predsednik iraškega parlamenta Mahmud al Mašhadani, ki je pred glasovanjem napovedal odstop. Poslanci so njegov odstop sprejeli, to pa naj bi bil glavni razlog, zaradi česar so doslej v iraškem parlamentu zavračali nadaljnjo prisotnost približno 5000 neameriških vojakov po izteku mandata ZN s koncem leta. Zdaj naj bi ti vojaki - gre za okoli 4000 britanskih ter manjše število voja-

kov iz Avstralije, Estonije, Romunije in Salvadorja - ostali do konca julija.

Glavnino tujih vojakov v Iraku sicer predstavljajo Američani - približno 95 odstotkov - in ti bodo v skladu s sporazumom med Washingtonom in Bagdadom (Sofa) v Iraku ostali najkasneje do konca leta 2011. Novoizvoljeni ameriški predsednik Barack Obama je sicer napovedal, da bo ameriško vojaško misijo v Iraku končal že v 16 mesecih po prevzemu mandata. Britanski premier Gordon Brown pa je napovedal, da bodo britanske enote svojo misijo v državi zaključile do konca maja.

Varnostni svet ZN je sicer v ponedeljek v skladu z željo iraške vlade tudi uradno potrdil konec mandata ZN za prisotnost tujih sil v Iraku z 31. decembrom. Resoluciji VS ZN je priloženo pismo iraškega premiera Nurijs al Malikija, v katerem je ta med drugim spomnil na dogovor, po katerem naj bi bilo podaljšanje mandata ZN, sprejeto konec leta 2007, zadnje. V pismu se je al Maliki obenem tudi zahvalil vsem državam in njihovim vojakom, ker so pomagali pri krepitvi varnosti v Iraku. (STA)

SARABANDA

- * trafika
- * časopisi
- * papirnica

PROSEK - Ul. S. Nazario 44 - Tel. / Fax 040.225961

GOSTILNA "LUXA"

domača kuhinja • ribje specialitete

PROSEK 539

TEL. 040 225398

Restavracija

Slavko

*želi vsem
vesel božič
in srečno 2009*

Kontovel št. 453 - Tel. 040 225393

Bar Makadam

MAKADAM snc di Vallenari L. & C.
PROSEK - PROSECCO 1 - Tel. 040 251043

Vesel B O Ž I Č

DRUŠTVENA GOSTILNA KONTOVEL

najemnik

G.Papucci & C.

DOMAČA KUHINJA IN DOMAČE VINO

Kontovel 152 - Tel. 040225168

HP
Hotel in restavracija
"Pesek"

*Hotel z vsemi udobnostmi in
v restavraciji veliki dvorani
za vsakovrstne priložnosti*

Hotel - Pesek 69/a -- Restavracija - Pesek 69 Tel. 040 226294 - Fax 040226889

MESNICA DA FUFO

Gabrio Vittoraz

SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR

PROSEK - Ul. S. Nazario 46 - TRST - Tel. 040 2528145

BAR SPORTIVO
di Laura e Sergio

Ulica dell'Istria 8/E, TRST

KAVARNA SLADOLEDARNA AMERICAN BAR

*vošči vsem
vesele praznike!*

Odprto 7 dni na 7 - Narodna ulica, 38 - OPČINE - TRST

- BAR
- SLADOLEDI
- POSLOVALNICA
TOTOCALCIO
DIRKA TRIS
SUPERENALOTTO
BETTER

Igrate lahko tudi ob
NEDELJAH

PROSEK 140 - Tel. 040/225286

ZIDARIČ BORIS

voščila vsem zvestim strankam

Tel. 040 200232

NABREŽINA 120

Fax 040 201188

e-mail: boris.zidaric@tin.it

DRUŠTVENA GOSTILNA NA PROSEKU

Nov najemnik Di Tomasi Lino
tel. 040 225039

Domača kuhinja: meso in ribe

**Voščimo vam
vesel božič!**

Zaprto ob sredah.

• ŽELEZNINA

• BARVE

• GOSPODINJSKE
POTREBŠČINE

• ORODJE

SAFER

Sardo Stefano

PROSEK 195

Tel. in faks 040 225396

Društvena gostilna v Gabrovcu

Savina & Anna

Gabrovec, 24

Tel. 040 229168

Tipične kraške jedi

Vrt - Velika dvorana - Parkirni prostor

Zaprto ob torkih in sredah

Cvetličarna

Nadja

**Cvetje za
vsako priložnost!**

Prosek 131 - Tel. 040 225450

Gostilna

Skabar

Giorgio in Amalija Skabar

**voščita
vsem klientom
vesel božič**

Ul. Erta S. Anna 63 - TRST
Tel. 040.810368

■ PRAZNJENJE GREZNIC
IN ČISTILNIH NAPRAV

■ ČIŠČENJE
ODTOČNIH KANALOV
Z VODNIM PRITISKOM

■ PREGLEDI S TV KAMERO
IN ZIDARSKA DELA

V NOVI OBRTNI CONI ZGONIK
PROSEŠKA POSTAJA 29/C

TEL. 040 2528113 - FAX 0402528124

e-mail: info@danev.it

CVETLIČARNA

Savina

Ulica dell'Istria 10

Drevored XX. Septembra - kiosk

*Vesele božične in
novoletne praznike*

Pizzeria - pivnica "Karis"

Pizze iz krušne peči

Bogata izbira najboljših piv

Obsežna zunanja pokrita terasa

ob lepo urejenem zelenem parku

Pesek, 69 - Tel.: 040/226434 - 040/226889

POTOVALNI URAD

AURORA VIAGGI

*Zaupajte
izkušnosti!*

TRST - ul. Milano, 20 - tel 040631300

fax 040365587 - www.auroraviaggi.com

ČEDAD - Predstavitev novega umetniškega vodstva festivala Mittelfest

Bordon, Mramor in Mansutti o 20-letnici padca berlinskega zidu

Desetdnevni poletni festival se uveljavlja kot logo kulture Furlanije-Juljske krajine

ČEDAD - Govorice, ki so se že dalj časa širile o novem umetniškem vodstvu čedadjskega festivala Mittelfest, so se naposled izkazale kot neutemeljene. Noben Michele Mirabella ali njemu podobni ne bodo prihodnja tri leta stali za krmilom enega izmed najpomembnejših kulturnih dogodkov v naši deželi. Moniju Ovadii se je namreč z zaključkom lanske, 17. izvedbe festivala, iztekel mandat, tako da sta združenje Mittelfest in Dežela FJK poskrbeli za določitev novih umetniških vodij. Tako je, vodij, saj bodo za nadaljnji uspeh festivala skrbeli tržaški pisatelj in režiser Furio Bordon, goriški igralec, ravnatelj gledališč in ljubitelj plesa Walter Mramor ter videmski glasbenik in dirigent Claudio Mansutti.

Včeraj smo jih novinarji na čedadjskem županstvu tudi spoznali. »*Dolgo smo se dogovarjali in iskali, naposled pa je izbira padla na tercet, ki predstavlja naš prostor in našo kulturo. Nič več torej ene same glave, pač pa več oseb, ki bodo nedvomno obogatile festival, na katerega smo tu v Čedadu nadvse ponosni,*« je včeraj dejal čedadjski prvi mož Attilio Vuga in novim protagonistom zaželel veliko složnega, predvsem pa kakovostnega dela.

Goriški občinski odbornik za kulturo in novinar Antonio Devetag, ki je bil oktobra imenovan za predsednika združenja Mittelfest, se je najprej zaustavil pri tematski izbiri prihodnje izvedbe, in sicer pri dvajseti obletnici padca berlinskega zidu. »*V Čedadu bomo skušali obnoviti dogodke izpred dvajsetih let in se zaustaviti še pri razpadu bivše Jugoslavije; okrog teme zidu oziroma še obstoječih ovir in mejah se bo razvila široka paleta srečanj, simpozijev in debat ter seveda raznovrstnih predstav.*« Novinarje je opozorila, da se je združenju Mittelfest letos pridružila Srednjeevropska pobuda, ki ima sedež v Trstu in združuje osemnajst držav srednje Evrope. To pomeni, da bo na čedadjskem odru dovolj prostora za mednarodna gostovanja, hkrati pa tudi za domače produkcije, ki bodo Čedad in njegov festival ponesele daleč na evropsko raven, je prepričan Devetag. Dogodek bo po njegovih besedah presegel desetdnevno dogajanje in se uveljavil celo kot logo kulture Furlanije-Juljske krajine.

»*Časi se spreminjajo, z njimi pa tudi krmari. Novost prihodnje izvedbe, pravzaprav prihodnjega triletnja bo namreč prehod iz monokratske v demokratsko upravo, saj so se trije strokovnjaki na področju proze, glasbe in plesa odzvali ne lahkem izzivu Mittelfesta.*« Bordon, Mramor in Mansutti so bili imenovani še

Od leve Claudio Mansutti, Furio Bordon in Walter Mramor

le pred nekaj dnevi, tako da se o festivalnem programu šele pogovarjajo, želja vseh treh pa je seveda, da bi jim v program uspelo vplesti kolaž plesa, glasbe in besede. Prvi panogi se bo posvetil Walter Mramor, sicer umetniški vodja gledališč iz Gradišča, Krmina in Gorice. Novinarjem je zaupal, da namerava spojiti klasičen balet s srednjeevropskimi prvinami, ne da bi pri tem zanemarlj mladih, njihove ljubezni do hip hopa in koreografskih sposobnosti. Furia Bordona, ki bo odgovoren za prozni del, je najprej skrbelo, da bi tema morebiti ovirala njihovo delovanje, naposled pa se je zavedel, »*da gre za določanje neskončne perverzije človeštva, ki postavlja mogočne napake in jih nato ruši.*« Sam bi se želel pokloniti velikemu češkemu dramaturgu Vaclavu Havlu. Podobne ideje deli z njima tudi glasbenik Claudio Mansutti, ki ga navdušujejo vzhodne melodije: padec meja predpostavlja namreč svobodo mišljenja in premikanja, tako da bo ta svoboda odmevala tudi na čedadjskem odru.

Deželni odbornik za kulturo Roberto Molinaro je opozoril na ambiciozni izziv Mittelfesta - tkanja nove evropske kulture, ki naj iz posameznih identitet ustvarja evropsko državljanstvo. Trojici je voščil vso srečo v nelahki nalogi vračanja slave in zagona festivalski vitrini naše dežele, »*ki bo tokrat zaslovela zaradi tega, kar ponuja in ne zaradi osebe, ki stoji za njeno režijo.*«

Sara Sternad

Kranjski policisti zasegli nad pol kg kokaina

KRANJA - Policisti Policijske uprave (PU) Kranj so na avtocesti Kranj-Ljubljana v nedeljo ustavili 49-letnega voznika osebnega avtomobila, pri katerem so v nadaljnji preiskavi našli 547 gramov kokaina, so sporočili s PU Kranj. Po podatkih policije naj bi bila droga namenjena prodaji. Ker so med postopkom utemeljeno zasumili, da 49-letnik v osebnem avtomobilu prevažal prepovedane droge, so vozilo zasegli, voznika pa pridržali.

V ponedeljek so vozilo podrobno pregledali in pod predalom med prednjima sedežema vozila našli rjav zavitek. Podrobnejša kriminalistično-tehnična preiskava je potrdila, da gre za kokain.

Lažni bombni preplah na sodišču v Ljubljani

LJUBLJANA - Neznana oseba je včeraj malo pred 9. uro naznanila, da naj bi bila v prostorih Okrožnega sodišča v Ljubljani podtaknjena bomba, so sporočili z omenjenega sodišča. Po pregledu stavbe pa so ugotovili, da je bila "najava lažna, saj ni bil najden nikakršen eksploziven ali drug predmet, ki bi lahko ogrozil življenje ljudi". Zaradi preplaha sodišča niso izpraznili.

Zadnja lažna najava v zvezi s podtaknjenim eksplozivom je bila 15. novembra 2007, ko je bil varnostni pregled opravljen na enak način, so še sporočili z Okrožnega sodišča v Ljubljani.

SLOVENIJA - Na včerajšnji dan pred osemnajstimi leti

Plebiscit o samostojnosti

Takratna odločitev slovenskih volivcev je bila temelj za razglasitev neodvisne države

LJUBLJANA - Pred 18 leti, 23. decembra 1990, so se volivci na plebiscitu odločili, da želijo živeti v samostojni in neodvisni Sloveniji. Leto dni pozneje je tedanja skupščina s sprejemom prve slovenske ustave postavila temelj novemu pravnemu sistemu in parlamentarni ureditvi države, včeraj pa je obletnico praznoval tudi DZ. Izidi pa so bili uradno razglašeni tri dni po plebiscitu, tako da 26. december v Sloveniji obeležujejo kot državni praznik, dan samostojnosti in enotnosti. Na plebiscitarno vprašanje, ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država, je od 93,2 odstotka udeleženi volivcev okoli 95 odstotkov odgovorilo pritrdilno, kar je 88,5 odstotka vseh volivcev.

Slovenska skupščina je 25. junija 1991 na podlagi plebiscitarne odločitve za samostojno državo uzakonila Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter Deklaracijo o neodvisnosti in tako postavila formalni temelj slovenski samostojnosti. Dan pozneje, 26. junija, je bila suverena slovenska država slovesno razglašena, s čimer so se končala prizadevanja za njeno samostojnost.

Temelje parlamentarne ureditve države z delitvijo oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno pa je 23. decembra 1991 postavila tedanja skupščina, ko je sprejela novo ustavo. S sprejemom prve slovenske ustave je bil postavljen temelj novemu pravnemu sistemu, temelječem na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na načelih pravne in so-

cialne države, na parlamentarni obliki državne oblasti ter na načelu delitve oblasti. Sprejete ustave se je sicer sprva zavleklo zaradi priprav na osamosvojitve, nato zaradi agresije na Slovenijo, pozneje pa so k temu prispevala še ideološka razhajanja strank.

V počastitev sprejetja in uveljavitve ustave, ki je temeljno vodilo odločanja ustavnih sodnikov, je ustavno sodišče 23. december razglasilo za dan ustavnosti, praznujemo pa ga od leta 1997. Ustavno sodišče je dan ustavnosti obeležilo v četrtek s slavnostno sejo. Slavnostni govornik, predsednik republike Danilo Türk, je vladu in DZ med drugim pozval, da pristopita k obravnavi njegove pobude za spremembo določb ustave, ki urejajo položaj in pristojnosti ustavnega sodišča. Predsednik ustavnega sodišča Jože Tratnik je ob dnevu ustavnosti podelil priznanja nekdanjim ustavnim sodnikom Janezu Čebulju, Mirjam Škrk in Zvonku Fišerju, ki se jim je mandat iztekel letos.

Prve parlamentarne volitve v samostojni Sloveniji so bile 6. decembra 1992, državni zbor pa se je konstituiral 23. decembra 1992. Na ta dan se je državni zbor na prvi seji konstituiral s potrditvijo mandatov in izvolitvijo vodstva, sprejel pa je tudi začasni poslovnik, ki je urejal pravila njegovega delovanja. Ustanovno sejo je kot najstarejši poslanec vodil dotedanji predsednik skupščine France Bučar, prvi predsednik državnega zbora pa je postal Herman Rigelnik. (STA)

KOROŠKA - Podporo predal slovenski generalni konzul Longar

Pomoč Slovenije knjižnici dvojezične javne šole v Celovcu

CELOVEC - Generalni konzul Slovenije v Celovcu Matjaž Longar je pravočasno pred božičnimi oz. novoletnimi počitnicami predal odz. novoletni skupščini predal 164 slovenskih knjig, zgoščenk, DVD-jev in mobilno mediateko. Uradni predaji podpore javni dvojezični šoli v Celovcu, katere ustanovitev so leta 1990 izbrili koroški Slovenci

je in prejelo podporo v višini 4000 evrov za izpopolnjevanje in širitev šolske knjižnice. Za odobreno vsoto je vodstvo šole kupilo 164 slovenskih knjig, zgoščenk, DVD-jev in mobilno mediateko.

Uradni predaji podpore javni dvojezični šoli v Celovcu, katere ustanovitev so leta 1990 izbrili koroški Slovenci

pri ustavnem sodišču (odvetnik Brugger), je prisostovala tudi nova voditeljica manjšinskošolskega oddelka pri Deželnem šolskem svetu in nekdanja ravnateljica šole Sabine Sandrieser, novi ravnatelj Edi Oraže pa se je s svojimi šolarji zahvalil za dragocen prispevek z glasbenim nastopom. (I.L.)

Generalni konzul Slovenije v Celovcu Matjaž Longar (levo) pri predaji podpore javni dvojezični ljudski šoli v Celovcu

Slovenska skupnost

želi ob božičnih praznikih in ob vstopu v Novo leto 2009

vsem svojim članom, somišljenikom, kandidatom in izvoljenim predstavnikom ter vsem Slovincem in Slovenkam v deželi Furlaniji-Juljski krajini

veliko uspešnega delovanja pod skupno evropsko streho brez meja.

SLOVENSKA SKUPNOST TRST - GORICA - VIDEM

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

vošči vsem Slovenkam in Slovincem

Veseli Božič

in želi vsem mnogo uspeha in osebne sreče v prihajajočem letu 2009.

Svet slovenskih organizacij

SLOVENSKA MANJŠINA - Predsednik Dežele pripravlja nov dekret

Tondo bo v odlok o dvojezičnosti vključil tudi Pokrajino Trst in Ronke

Zadovoljstvo predsednika paritetnega odbora Brezigarja in deželnih svetnikov Gabrovca in Kocijančiča

TRST - Predsednik Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo bo v odlok o vidni dvojezičnosti v sklopu zaščitnega zakona za slovensko manjšino vključil tudi tržaško pokrajinsko upravo in občine Ronke. V ta namen bo predsednik v zelo kratkem času podpisal nov odlok, ki bo vsebinsko dopolnjeval prvega. Tako za Pokrajino, kot za Ronke, je prišlo do birokratskih nesporazumov med Deželo in obema lokalnima upravama.

Da gre za nesporazum in za nepravilno tolmačenje dopisov s strani Dežele sta našemu dnevniku pojasnila tako predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, kot župan Ronk Roberto Fontanot. Predsednica je poudarila, da eno je svetniška komisija, ki se ukvarja s spremembo statuta Pokrajine, drugo je politična volja odbora in leve sredine. Slednja ni bila nikoli in tudi danes ni vprašljiva, saj se Pokrajina dosledno zavzema za politiko sožitja in za spoštovanje pravic slovenske manjšine, poudarja Bassa

MARIA T. BASSA
POROPAT

BOJAN BREZIGAR

ROBERTO
FONTANOT

RENZO TONDO

Poropat. Na Deželi so omembo komisije pokrajinskega sveta očitno tolmačili kot stališče Pokrajine, da bo ta komisija odločala tudi o vprašanju vidne dvojezičnosti, kar ni tako.

Ronški župan Fontanot je stališče občinske uprave takoj po objavi Tondovega odloka predstavil predsedniku slovenskega društva Jadro Carlu Mucciju, ki je od župana zahteval pojasnila v zvezi z izključitvijo Ronk iz dekreta. Podžupanja Marina Cuzzi je takoj stopila v stik s pristojnimi uradi deželne uprave in zahte-

vala, da se Ronke vključi v ukrep, kar je Tondo - kot rečeno - tudi storil.

Predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojan Brezigar, ki je vseskozi spremljal postopek za oblikovanje dekreta, se zahvaljuje Tondu, da je v ukrep takoj vključil Pokrajino Trst in Ronke. To je začetek postopka, kateremu bodo sledili še drugi odloki, pravi Brezigar.

Po njegovem odlok v glavnem odgovarja stališčem in usmeritvi paritetnega odbora, z nekaterimi izjemami, ki so omembe vredne. Brezigar

izpostavlja, da v odloku žal ni Naborjeta v Kanalski dolini ter »samoizključitev« Občine Špeter v Benečiji, kar je očitno vezano na politično usmeritev te uprave in obenem na spomladanske občinske volitve. Brezigar tudi poudarja, da je Tondo glede Občine Trst popolnoma sprejel stališče župana Roberta Dipiazze, češ da se dvojezične table lahko postavijo le ob vhodih oziroma izhodih vasi, ki so omenjene v predsednikovem dekretu.

Objava Tondovega dopolnilnega odloka bo po mnenju deželnega svet-

nika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovca vsaj zaenkrat končala poglavje, ki se je vlekle predolgo. Predstavniku SSK se zdi v vsekakor pri tem nesprenemljivo stališče tržaškega župana Dipiazze.

Igor Kocijančič (Mavrična levica) izraža zadovoljstvo, da je bil glede Pokrajine Trst in Ronk takoj odpravljen nesporazum. Deželni svetnik upa, da bodo v pokrajinski upravi doslej pazljivejši, ko gre za kočljiva vprašanja, kot je zaščita slovenske manjšine.

S.T.

MANJŠINA

Pahor računa, da bo Rim zagotovil manjkajoči denar

BORUT PAHOR

LJUBLJANA - Predsednik slovenske vlade Borut Pahor se je včeraj odzval na sprejem proračuna v italijanskem parlamentu za prihodnje leto, ki predvideva krčenje sredstev za slovensko manjšino v Italiji, in izrazil pričakovanje, da bo Rim zagotovil manjkajoča sredstva.

Italijanski premier Silvio Berlusconi je ob robu vrha EU predsedniku slovenske vlade zagotovil, da bo vlada v Rimu "na primeren način v naslednjih mesecih naredila vse, da bi slovenska manjšina dobila približno enako vsoto denarja", kot jo ima sedaj.

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Optimizem ob koncu leta

Kancler Faymann za pomlad 2009 napovedal novo pobudo, predsednik Fischer optimističen, prav tako predstavniki Slovencev

Avstrijski veleposlanik v Ljubljani in koroški Slovenec Valentin Inzko je kritiziral ljudsko stranko zaradi glasovanja skupaj z BZÖ proti postavitvi novih dvojezičnih napisov

CELOVEC, DUNAJ - Avstrijski politiki na zvezni ravni na čelu s predsednikom države Heinzem Fischerjem in kanclerjem Wernerjem Faymannom kot tudi predstavniki koroških Slovencev so ob iztekajočem se letu 2008 prepričani, da bo vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel le mogoče rešiti, in sicer po deželnih volitvah na Koroškem, ki bodo 1. marca prihodnje leto.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Matevž Grilc je včeraj izrazil optimizem, da bo nova zvezna vlada dala pobudo za rešitev po koroških deželnozborskih volitvah, potem ko je kancler Werner Faymann v začetku tedna napovedal, da bo nova vlada na Dunaju spomladi dala pobudo za rešitev tega vprašanja. Hkrati je Grilc menil, da je večinski sklep, ki ga je pretekli teden sprejel koroških deželni zbor in po katerem naj ne bi na Koroškem postavili nobenih nadaljnjih dvojezičnih krajevnih napisov več, le predvolilna poteza. Presenetilo ga je edino le zadržanje ljudske stranke (ÖVP), ki

je še pred kratkim imela popolnoma drugačno mnenje. Sklep deželnega zbora pa ne bo imel bistvenega vpliva na odločitve na Dunaju, je še pristavil Grilc.

Zadržanje poslancev koroške ljudske stranke pri sklepu proti dodatnim tablam je kritiziral tudi avstrijski veleposlanik v Ljubljani Valentin Inzko v pismu bralca, ki ga je včeraj objavil največji koroški dnevnik časnik Kleine Zeitung. V prispevku z naslovom »Črno izdajstvo temeljnih vrednot« Inzko opozarja koroško ljudsko stranko, da je že večkrat glasovala skupaj z Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) proti vidni dvojezičnosti na Koroškem. Medtem, ko je kaj takega od zavezništva pričakoval, pa ga politična linija ljudske stranke vendarle preseneča, je zapisal Inzko. Državna pogodba je Avstriji prinesla svobodo, zanjo - in sicer za celoten dokument -, pa so leta 1955 glasovali tudi vsi koroški poslanci ljudske stranke. Stranka »očeta« Avstrijske državne pogodbe (ADP) Leopolda Figla pa se je sedaj z glasovanjem proti dvojezičnim krajevnim napisom oddaljila od osnovnih strankinih vrednot in zapustila tudi krščansko-socialna načela stranke, je še zapisal Inzko v pismu bralca, ki ga je objavil najbolj brani dnevnik na Koroškem.

Že v začetku tedna je avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer v zvezi z vprašanjem dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem dejal, da ne pričakuje rešitve pred koroškimi deželnozborskimi volitvami 2009, pristavil pa je, da pa avstrijska ustavna sodišče in Avstrijska državna pogodba dajeta nalog in naročilo za ukrepanje. Tudi državni predsednik je bo tem kritiziral večinski sklep poslancev BZÖ, ljudske stranke in svobodnjakov v koroškem deželnem zboru proti postavitvi dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel na dvojezičnem ozemlju na južnem Koroškem. Omenjene stranke so ta teden v koroškem deželnem zboru sprejele sklep, po katerem na Koroškem naj ne bi postavili več nobenih nadaljnjih dvojezičnih krajevnih napisov.

Za t.i. konsenzno skupino pa je predsednik ZSO Marjan Sturm posvaril koroške stranke pred polarizacijo v zvezi z narodnostnim vprašanjem. Sklep, ki so ga sprejeli minuli teden v deželnem parlamentu glede dvojezičnih krajevnih napisov, nikakor ne prispeva k sožitju in sodelovanju v deželi, je opozoril Sturm.

Ivan Lukan

LJUBLJANA - Predlog društva slovenskih pisateljev in Mednarodnega centra PEN

Univerza naj dobi ime po Trubarju

Prvi pobudnik poimenovanja je pesnik Tone Pavček - Gre že za drugi poskus, prvega je Univerza v Ljubljani odklonila

LJUBLJANA - Društvo slovenskih pisateljev (DSP) in Mednarodni center PEN sta na pobudo pesnika Toneta Pavčka rektorici ljubljanske univerze Andreji Kocijančič poslala pismo s predlogom, da bi univerza nosila ime po Primožu Trubarju.

Kot piše Pavček, je spomladi, ob začetku Trubarjevega leta, Univerza v Ljubljani odklonila predlog številnih pobudnikov, da bi se preimenovala v Univerzo Primoža Trubarja. Zdaj se jubilejno leto prvega baklonosca slovenske knjige izteka, zato sta DSP in PEN poskusila znova.

Utemeljitev predloga je preprosta, so zapisali predlagatelji. "Zagotovo ne le prvi, ampak kar največji Slovenec po duhu in delu, je pravo ime za našo prvo univerzo in s Trubarjevo častjo bo več časti pripadlo tudi ljubljanski univerzi. Prvi nas je poimenoval 'Ljubi Slovenci' in nam dal prvi dve knjigi. Drzno misel, da bi se tudi slovenščina brala in pisala kakor drugi jeziki, je uresničil ne le zaradi privrženosti novi veri, ampak ne manj zaradi ljubezni do domovine in svojih rojakov," so zapisali.

"Tako sam kot skupaj s svojimi prijatelji je opravil slovstveno, kulturno in narodno politično delo, ki ni preživelo le njih, ampak omogočilo duhovno življenje tudi nam, njegovim potomcem. Ta zaslu-

ga, kot triumf zmagoslavja, je zdaj vsesplošna in od večine sprejeta resnica. Kratkotrajno priznanje je Trubar res doživel že za življenja, ko se je iz prvega pregnanstva vrnil v Ljubljano, vendar so ga potem, ko je izdal svoje najzahtevnejše delo, slovensko Cerkevno ordnungo, ponovno izgnali, knjigo pa prepovedali in precejšen del uničili," piše v pismu, naslovljenem na rektorico ljubljanske univerze.

Po presoji DSP in PEN je Trubar kot izgnanec doživel velik ugled v tujini in ga še zmeraj uživa, doma pa je ustvaril knjižni jezik in je tako njegov pomen za Slovence neprecenljiv. O tem ne nazadnje govori tudi letošnja izjava predsednika Slovenije Danila Türka, da je Primož Trubar najpomembnejši Slovenec vseh časov.

"Pomisleki, ki so nekoč odločali o zavrtnitvi pobude, namreč da se je univerza nekoč že imenovala po dveh ljudeh, ne vzdržijo: tako Aleksander Karamordevič kot Edvard Kardelj sta bila mrtva že za življenja, Primož Trubar pa je po petsto letih od rojstva še kako živ in naš. In tako poimenovanje bi bilo krona letošnjih praznovanj Trubarjevega jubileja," so pobudniki za poimenovanje ljubljanske univerze po Trubarju še zapisali v pismu Kocijančičevi. (STA)

Pobudnik poimenovanja po Trubarju Tone Pavček

OGLEDALO

Skrivnostni obrazi jezika

ACE MERMOLJA

Pred krajšim odmorom si bom kot argument Ogledala izbral jezik. Mi veliko govorimo in pišemo o jeziku, točneje o slovenskem jeziku. Navadno mislimo na pravilnost jezika, na njegovo čistočo, na pretirano rabo tujk, pri nas v Italiji še dodatno na negativne interference italijanščine in podobno. Prav tako v Italiji veliko pišemo o jezikovnih pravicah, o zakonih, toponomastiki, o dekretih in podobnih zadevah, ki sodijo v okvir manjšinskih pravic.

Teme so pomembne, vendar postanejo reduktivne, ko v tišini sedem za mizo in napišem pesmico. Ko se umaknem v potrebno samoto in prebiram pesmi drugih, roman, filozofsko ali zgodovinsko delo, se namreč srečujem z različnimi jeziki, ki imajo vsak svojo posebnost in čar. Jezik je v svoji osnovi polifonija, je dom z odprtimi okni in vrati, hiša brez stene, kamor prihajajo besede in od koder odhajajo. En sam jezik vsebuje veliko jezikov.

Slovnica opredeljuje knjižni jezik, narčja, slenge, strokovne jezike itd. Obstajajo pa še druge razlike in drugi jeziki. V pesniškem jeziku je ena sama beseda nosilka različnih pomenov. Bralec jo dojema na več načinov, jo interpretira. Istočasno je pesniška beseda pesniška, če vzbuja emocije, ki niso opredeljive s tehničnimi merili. Ni izračunljiva količina emocije, kot ni pregleden sistem, zaradi katerega do emocije sploh pride. V pesniškem jeziku je kar nekaj neizrekljivih in samo slutnih ali občutenih prostorov.

Obratno je seveda z znanstvenim jezikom. Bolj kot se le ta bliža matematični natančnosti, bolj mora biti precizen, nedvoumen, tesno povezan s tem, kar beseda nakazuje. Pa tudi matematika ni sistem neovrgljivih "resnic", ampak na določeni stopnji seže v hipoteze, v teorije in fantazijske konstrukte, ki so lahko zmotni in potrebujejo preverjanje. Natančen zjezik se približa poetičnemu, saj je sad iskre, ki se je rodila v človeku, ki je opazoval svet in veselje. Je hipoteza, možnost, ni pa še dejstvo. Tudi pesem ni nikoli zaključena stvar in jezik je njena odprta duša.

V obeh primerih, pesniškem in matematično-teoretskem, se nam jezik razkriva kot sistem z neštetimi možnimi variantami. Nekatere pesniške struje so se približale robu kao-

Pesnik pa se vendarle drži v nekem območju, kjer je jezik še vedno kod za sporočanje. Preko tega roba se pričnejo praznina, jezikovni kaos, molk besede. Zato je kak Opus nič Francija Zagoričnika lahko le provokacija, konstatacija kaosa ali ničā onkraj jezika. Ne more pa se razviti v novo pesem, ker pesmi preko bele strani preprosto ni.

sa, ko je jezik postal skoraj nedostopen razumu. Hermetična in nemimetična poezija ustvarjata izvirne kode, ki nam govorijo z drznimi besednimi asociacijami. Pesnik pa se vendarle drži v nekem območju, kjer je jezik še vedno kod za sporočanje. Preko tega roba se pričnejo praznina, jezikovni kaos, molk besede. Zato je kak Opus nič Francija Zagoričnika lahko le provokacija, konstatacija kaosa ali ničā onkraj jezika. Ne more pa se razviti v novo pesem, ker pesmi preko bele strani preprosto ni.

V še tako kompleksnem, večpomen-skem, na videz nelogično sestavljenem jeziku obstajajo namreč pravila. Pesnik mora ravnati tako kot znanstvenik vendar najti in udejniti nek notranji jezikovni red, nek logični kodeks, saj bi brez tega sosledja jezik onemel.

Sam nisem nikoli gledal na stisko jezika z zamejskega prostora ali iz političnih razlogov. Izhajal sem iz izhodišča, da se jezik veliko bolj obrabi in izniči v naši vsakodnevni brezosebni življenjski praksi kot pa v pesnikovi fikciji. Gigantska uporaba ali zloraba jezika, ki jo ustvarja medijska in kibernetika družba, votli besede. Proces dehumanizacije, ki se udejanja v tehnološko-potrošniški družbi, je za jezik smrtonosen. Intimne besede, kot so ljubezen, me imaš rad, rad bi k tebi, pogled me v oči, to so roke, žulji, delo, to je kruh, to je lakota, sem srečen ali mrk, me je strah, mora, sonce, zvezde, noč, se kaj lahka prelevijo v zvočne like, ki odmevajo v lastni praznini.

Včasih poslušam jezik mladih ali pa njenih gostov v gostilni: »Čio, ti, mona. Kaj praviš? Nič. Pojdi v... Kaj govoriš?! Nič, si čul? Daj mi glaz! Boš še enega? Daj ga za vse. Štron-

co, kaj me porivaš! Na glaz in molči! Jaz? Ti, kdo pa. Muči! Jebe me!« Besede se v niču ponavljajo kot budistični mlinček. Vrtijo se v praznem in ni ga pesnika, ki lahko do konca povzame in ubesedi tolikšno votlino biti, kot se dogaja za šankom. Zato sem menil, da je še vedno vredno ostati v mejah jezika, kjer kodi in sistemi vendarle omogočajo komunikacijo in nekaj več. Ta več je v vračanju lastnemu jeziku življenje, humanost, prostor biti in biva-jočega, ograjo odprte hiše, ki pa vendarle ostaja dom nečesa, ki sem jaz, si ti, smo mi. Zdi se mi pomembno ohranjati smisel jezika, ker ga itak drugi pehajo v nesmisel v vedno bolj neobvladljivem kolesju sveta in življenja v njem.

Mislim, da je vsakdo poklican, da varuje jezik, ki nosi v sebi možnost za človeka. To je lahko pesnik, znanstvenik in navaden človek. Lahko bi govorili o varovanju korenin jezika. Vendar tudi tu je jezik večplasten. Korenine lahko razumemo kot prostorsko vezane. Ta pojem uporabljajo beneški pesniki. Lahko pa so korenike (to vedo tudi beneški pesniki) v biti človeka, ki bi se brez jezika preprosto ne bi mogel uresničiti na tej zemlji. Identiteta je poznejša kategorija. Jezik nam omogoča, da sploh smo v zgodovini: da imenujemo sebe in stvari okoli nas, da se obračamo do sočloveka, do okolja in same narave. Popoln molk je enak globoki komi bolnika, ki živi samo, ker ga »poganjajo« izventelesni stroji. Evtanazija je za takšnega človeka le sprejetje danega. Tako bi bil človek brez jezika skelet v predsmrtnem stanju. Bil bi in ga ne bi bilo. Šele nato, ko smo z besedo, nadgrajujemo jezik s plemenskimi, etničnimi, narodnimi, poklicnimi in drugimi kategorijami, ki jih predvideva slovnica. Pesnik se nujno spušča v globine jezika. Seže do njegovih meja, iti preko le teh pa je lahko samo fikcija, sporočilo, da je pač nek jezik ali človek v stiski. Stiska jezika je obenem vedno stiska človeka. Znan pesem Miroslava Košute Niku Grafenauerju v bistvu pripoveduje isto: obstajata dve stiski z dvema jeziki-koma, oba pa še vedno govorita. Popolna stiska pomeni odložiti pero in brisati v sebi vsako poezijo. V resničnosti se dogaja tudi to.

Seveda se bralcu zastavlja vprašanje, zakaj je sploh smiselno pisati o razsežnostih jezika, ki verjetno ne sodijo v časopisno razmišljanje ali pa v naš vsakdan. Niso vezane na manjšino in na konkretne probleme jezika med mladimi, v šoli, na sodišču v toponomastiki itd. Vprašanje je umestno, obenem pa ni. Smiselno je razmišljati preko običajnih kategorij zato, da vendarle vemo, kako jezik ni le sredstvo, tehnika, dober ali slab. Jezik je zapleten in večplasten kot življenje samo. Če pa je jezik plitev, je tudi življenje puščava in v njej izgubi smisel marsikaj, za kar se dnevno potegujemo, borimo, zahtevamo.

Tehnično-slovnične razprave sežejo le do zgornje plasti jezika. Proti nebu ali v zemljo se odpirajo širine in možnosti, ki so pomembne za naše življenje. Zato, da je lahko jezik mozaik, večplasten, večpomenski pa nujno potrebuje besede. Besede spravljamo v nek red. Red zahteva določeno logiko in pravila. V tem smislu je besedna revščina enako pogubna za jezik, kot je zanj usodna blokada, ki jo prinaša razčlovečenost človeka. Na določeni točki pa se neskončne korenine jezika, njegova zemlja in bit srečajo s slovnico. Slovnica in slovar pomagata, da lahko jezik izreka človeka, ki ni zaobjet z nekaj stavki, brez čustev in naravnanih proizvodni kot stroj. V tem smislu so pravila tisti red, ki preprečuje kaos, ostati zgolj pri pravilih, pa pomeni izražati prazne sisteme.

Če naj dam članku neko bolj pragmatično ali praktično vodilo, je to v tem, da je nujno izpostavljati slovnico, pravopis ter paralelno socialne in politične vidike jezika. Istočasno pa je napak misliti, da je s tem vse končano. Vsak posamezni jezik je sestavljen iz mnogih plasti, posebnosti in celo skrivnosti. Odreči se temu jeziku, ki je pesniški, znanstveni, filozofski in še kaj, pomeni zakleniti jezik v dve knjigi pravil. Vse ostalo zbledi kot človek, ki je v svojem razčlovečenju postal stroj za delo, prokreacijo in za nakupovanje vsega, kar mu ponujajo drugi. Iz sebe izusti le nekaj besed, ki so potrebne za najosnovnejše stvari. Jezik postane enak enostavnemu stroju, ki odpira prazna usta. Nima ne duše in ne slov-nice.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Noblesse oblige

Zgodba je kar znana: Maksimilijan Habsburški je leta 1863 sprejel ponudbo, naj sede na mehiški prestol. Ni vedel, da je bil pravzaprav marioneta konservativnih Mehikancev, ki so spletkarili proti liberalni vladi Benita Juareza. Ob podpori francoske vojske je odšel v Mehiko, kjer so ga 10. junija 1964 okronali za cesarja. Zaradi svojih prosvetljenih stališč je razburjal tamkajšnje konservativce. Imel se je za zaščitnika indijanskih kmetov in je skušal odpraviti fevdalne odnose.

Po koncu ameriške državljanske vojne so ZDA velele Franciji, naj zapusti Mehiko v imenu Monroejeve doktrine (Amerika Amerikancem!). Maksimilijan ni hotel odstopiti, saj se je bil s kronanjem obvezal, da bo vladal v dobro Mehikancev. To mu je velevala plemiška kri, ki se je pretakala po njegovih žilah. Državne sile so ga ujele v maju 1867 ter ga na ukaz liberalnega in zakonitega predsednika Juareza 19. junija 1867 ustrelile.

Na naših slikah: Maksimilijan in njegov od krogel preluknjani telovnik.

KANALSKA DOLINA

Izdali novo zgoščenko Tako so peli - Così cantavano

UKVE - Pred kratkim je v Kanalski dolina nastala nova zgoščenka, ki nosi naslov Tako so peli - Così cantavano. Na zgoščenki je zbranih petnajst pripovedi in pesmi, ki so bile posnete v glavnem v Ukvah med leti 1968 in 1972. Največ jih je posnel dr. Pavle Merku, ki jih je nato podaril Glasbeno narodopisnemu inštitutu, ki danes deluje v okviru SAZU. Posnetki, ki so bili opravljeni s takratno tehnologijo in v neprimer-nih prostorih, največ v gostilni, so bili ohranjeni na starih in deloma že pokvarjenih trakovih. Na zgoščenki pa so predstavljeni tako, kot so bili posneti v originalu in brez večjih zvočnih popravkov. Vsekakor sta se morala založnika zgoščenke kar potruditi za izdajo kvalitetnega dela.

Na zgoščenki so pesmi, ki so jih takratni pevci peli v knjižni slovenščini ali pa v krajevnem avtohtonom narečju. Zgoščenko sta izdali Glasbena maticaglasbena šola v Kanalski dolini Tomaž Holmar in SKS Planika ob delni finančni podpori krajevne gorske skupnosti. Glasbeno, tehnično svetovanje ter ureditev zgoščenke je opravil prof. Manuel Figelj. V kratkem bo izšla tudi spremljajoča knjižica s spremljajočimi teksti in besedili pesmi v izvirniku s prevodom v italijanski jezik, katero je delno podprl tudi Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zgoščenka, kateri, upamo, bo sledila še druga, naj bi bil prispevek slo-

venskih ustanov, ki delujejo v Kanalski dolini, k ohranjanju pevske in kulturne dediščine, hkrati pa spodbuda za nadaljnje delo in raziskovanje na ozemlju, kjer je še prisotna avtohtona slovenska govorica.

Rudi Bartaloth

POJASNILO UREDNIŠTVA

Zapis o Mari Husu

V Nedeljskih temah je 30. novembra v ciklusu o pomembnih, a nam neznanih Tržačankah in Goričankah izšel zapis Lelje Rehar Sancin o sežanski pisateljici Mari Husu. Pri objavi nam jo je hudo zagodel računalniški škrtat, saj je šla v objavo ne-
lektorirana verzija, poleg tega pa tudi ni bil objavljen celoten zapis. Odpadli so namreč skoraj celi zadnji trije odstavki, v katerih je tudi pojasnjeno, kako se je končalo življenje Mare Husu.

Zaradi tega se avtorici zapisa in bralcem opričajemo in spodaj objavljamo manjkajoči del zapisa. Že objavljeni zapis se je končal s stavkom: ... V silvestrski noči l.1943 so partizani močno oblegali Banjaluko in med boji zasedli tudi hišo ob glavni mestni ulici, v kateri je stanovala Mara. (Uredništvo)

... Iz te hiše so streljali na Nemce. Na Novo leto so se umaknili iz mesta, zvečer pa znova napadli. Boji so trajali do 2. januarja 1944, ko so se partizani končno umaknili. Na dvorišče so pridrveli Nemci in začeli s strojnico streljati skozi okno. Sta-

novalci, med šestnajstimi je bilo osem Slovencev, so polegli po tleh in bi se rešili, ko bi ne planila v sobo dva esesova in s samokresom postrelila vse, ki so bili tam. Živa je ostala ena Slovenka in tudi Marina sestra, ki je z enim otrokom ležala pod posteljo, dva pa so poleg nje ustrelili. Med mrtvimi je bila tudi komaj štirinširidesetletna Mara Husova. Tako se je nasilno pretrgalo življenje sežanske pisateljice - samoukinje, ki jo je želja po izobrazbi gnala v svet in potem daleč od doma poglala v smrt. Pokopana je na banjaluškem katoliškem pokopališču.

Deset let po njeni smrti se je kopraska založba Lipa odločila, da izda izbor njenih črtic z naslovom Po odgonu in druge zgodbe (Koper l.1955). Izbral, uredil in spremno besedo je napisal Viktor Smolej; nekatere je tudi razčlenil. Najboljše se mu zdijo Satirične črtice, Po odgonu in Smrt in pogreb Cincarja Mata. Takole jih ocenjuje: »V njih je znala biti kratka, prirotena in bistrovredna, njen dialog je tu živahen in staren. Tudi morebitna čustvenost ne prehaja v ganljivost, temveč samo barva pripovedovanje z neko toploto.«

V Sežani so po Mari Husovi poimenovali eno izmed krajevnih ulic.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

POKRAJINA - Včeraj uradna predstavitev temeljnega dela kolesarske steze

Most za neposredno čezmejno povezavo

S kolesi nad Istrsko ulico - Pot od Sv. Jakoba do Drage in Slovenije naj bi odprli v maju

Tiskovna konferenca pod novim mostom nad Istrsko ulico. Spodaj stebri blizu bolnišnice Burlo Garofolo, na katerih bo peljala kolesarska steza

KROMA

V neposredni bližini glavnega vhoda bolnišnice Burlo Garofolo so v noči na torek dvignili nov most nad Istrsko cesto, ki je temeljnega pomena za dograditev kolesarske steze od Sv. Jakoba do Drage. Most bo po končanem delu meril 150 metrov in bo delno peljal mimo bolnišnice, na območju katere bodo v konvenciji z vodstvom Burlo zgradili nov vhod in uredili okrog 50 novih parkirnih mest za obiskovalce. Kolesarska steza naj bi bila dokončno nared spomladi, predvidoma v maju, merila pa bo skupno 12,5 kilometra.

Novo strukturo, ki visi 4,80 metra nad cesto, sta predstavila včeraj pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in pristojni pokrajinski odbornik Mauro Tommasini ob udeležbi pokrajinskih svetnikov Zorana Sosiča (ki je tudi predsednik pokrajinske komisije za javna dela) in Marie Monteleone. Most je prvi iz skupno 5 elementov, ki jih bodo priključili v kratkem na že postavljene nosilne stebre (skupna naložba je 700 tisoč evrov), v prihodnjih mesecih pa bodo uredili tudi še nedokončane dele kolesarske steze. Nastala bo tako povezava med prvim delom kolesarske steze, ki se bo začela okvirno pod Ul. Gramsci pri Sv. Jakobu, peljala mimo bolnišnice Burlo in prek mostu nadaljevala proti dolini Glinščice in Dragi. Tu bo lahko nastala neposredna čezmejna povezava s sorodnimi potmi v Sloveniji, je poudaril Tommasini. Steza bo tako postala mednarodnega značaja, v mestnem predelu pa naj bi služila tudi za vsakodnevno premikanje ljudi. Poleg tega bo v dogovoru s pristojnimi občinskimi upravami usklajena z drugimi stezami v dolinski in miljski občini. Dodatna obogatitev za ljubitelje dveh koles, je še napovedal Tommasini, bo ureditev povezave od Moščenic do Drage, ki bo na že obstoječih stezah merila približno 28 kilometrov. (ag)

OBČINA - Včeraj predstavili konec del na Gradu sv. Justa

Obnovili restavraco

La bottega del vino je bila zaprta 20 let - Obnovo krilo deželno financiranje 1,55 milijona evrov - Odprli naj bi jo spomladi

Na Gradu sv. Justa so včeraj predstavili obnovljene prostore restavracije La bottega del vino, ki je bila zaprta več kot dvajset let. Obnova je stala 1,55 milijona evrov, občinska uprava pa bo zdaj razpisala javni natečaj za upravljanje restavracije. Obnovitvena dela so financirali z denarjem, ki ga je Illyjeva deželna uprava namenila obnovi celotnega gradu. V ta namen je Dežela Furlanija-julijska krajina prispevala 10 milijonov evrov. Obnovljeno restavraco naj bi uradno odprli prihodnje leto spomladi.

Konec del sta predstavila pristojni občinski odbornik Franco Bandelli in načrtovalec Carlo Nicotra. Dela je izvedlo podjetje Mattioli iz Padove v sodelovanju z izvedenci spomeniškega varstva in občinske uprave. V dveh letih so popolnoma obnovili restavraco, ki obsega 750 kvadratnih metrov na dveh nadstropjih, še zlasti pa so rešili problem deževnice, ki je pronicala v strukturo. Restavraco so obnovili tudi iz arhitektonskega vidika, saj so med drugim poskrbeli za restavriranje notranjih kamnitih stebrov, stopnišča, starih sodov in stolic ter na novo tlakovali pod. Poleg tega so odstranili arhitektonske pregrade in zgradili nove sanitarije ter kuhinjo, ki jo bo moral vsekakor opremiti novi upravitelj.

Obnovljeni prostori restavracije La bottega del vino na Gradu sv. Justa

KROMA

MILJE IN DOLINA Skupna socialna služba pomagala 520 občanom

V času vsesplošnega krčenja javnih prispevkov, je racionalizacija nedvomno dobrodošla in učinkovita. Tega se zavedajo tudi manjše občine tržaške pokrajine, na primer Občini Dolina in Milje, ki že več časa sodelujeta na socialnem področju in svojim občanom nudita skupne storitve (tako imenovana socialna služba Območja 1.3). Ena izmed teh je večnamensko okence za starejše občane (Punto unico di accesso anziani), ki sta ga občinski upravi odprli v sodelovanju s Tretjim zdravstvenim okrajem. Miljski občinski odbornik Giorgio Kosic je ob koncu leta postregel z nekaterimi podatki. Iz teh izhaja, da se je v letu 2008 pri okencu zglasilo 520 občanov: nekateri so iskali le informacije ali razna potrdila, drugi so prosili za finančno pomoč, tretji so želeli poseg socialnih ali zdravstvenih služb.

Posebno cenjena je pomoč, ki jo krajevna zdravstvena ustanova in večnamensko okence nudita bolnikom, saj sta neke vrste posrednik med bolnico in teritorijem. Skupna socialna služba obeh občin nudi namreč tudi oskrbo na domu (lani so jo nudili 119 občanom). Ta servis omogoča osem uslužbenk občinske socialne službe in štiri operaterke zadruga Elleuno.

Odbornik Kosic je opozoril, da so posledice gospodarske krize zaznavne tudi v teh dveh občinah, saj je število prošenj za finančno pomoč manj premožnim prebivalcem vse več. Lani so prispevek vsekakor izplačali šestinsštiridesetim osebami.

Zaplenili parfume z lažnimi znamkami

Tržaški finančni stražniki in cariniki so v pristanišču zaplenili okrog 1.200 parfumskih konfekcij z lažnimi znamkami Chanel, Armani, Boss in drugimi uglednimi imeni. Njihova skupna vrednost presega sto tisoč evrov.

Varnost na delu

Karabinjerji miljske postaje in inšpektorji pokrajinskega urada za delo so v teh dneh opravili nekatere inšpekcije, da bi se prepričali, ali gradbišča spoštujejo pravila o varnosti. Bosanskemu državljanu, ki je brez potrebnih varnostnih struktur postavil gradbišče v mestnem središču, in Tržčanu, ki je »na črno« zaposlil sodržavljana, so naložili skoraj sedem tisoč evrov globe.

Deset glob zaradi lulanja na prostem

Mestni redarji so tudi v teh predprazničnih dneh poskrbeli za spoštovanje županove odredbe, ki v mestu prepoveduje lulanje na prostem in pisanje po zidovih. Redarji so v nekdanjem judovskem getu naložili globo desetim mladim: vsak bo moral odšteti 500€!

Kradel je v stanovanju

Pred nekaj tedni je pozvonil na vrata nekega stanovanja in dejal, da je uslužbenec podjetja Idrogas, ki mora preveriti delovanje števcev. V zameno je zahteval 50 evrov, uspelo pa mu je tudi ukrasti kuverto, v kateri je bilo 300€. Včeraj so mu karabinjerji iz San Sergia prišli na sled in ga prijaviili sodstvu.

Srečanje med županom Dipiazza in novinarji

Na županstvu je bilo včeraj tradicionalno srečanje z izmenjavo voščil med županom Robertom Dipiazza in Giorgiom Cesarjem, častnim predsednikom združenja novinarjev, ki se ukvarjajo s kroniko. Cesari je Dipiazza podaril grafiko Livia Schiozzija.

Novosti na avtobusnih progah št. 24 in 30

Avtobusni progi št. 24 in št. 30 bo sta zaradi spremembe smeri vožnje po Ul. Diaz in Ul. Cadorna odsej spremenjeni. Avtobus št. 24 bo v smeri proti Sv. Justu peljal po nabrežju, Ul. Mercato vecchio, Ul. Diaz, Ul. Venezian in nato po običajni poti. Avtobus št. 30 bo v smeri proti Pomorski postaji vozil po Ul. dell'Annunziata, Ul. Cadorna, Ul. Venezian, po nabrežju in nato po stari poti. V Ul. Diaz bo tudi nova postaja avtobusa št. 24, in sicer pri hišni številki 1/d. Za dodatne informacije je na razpolago zelena številka 800-016675.

Odredba prefekture zaradi stavke v bankah

Tržaška prefektura obvešča, da so bila 12. decembra dopoldne zaradi stavke bančnega osebja zaprta okenca v vseh agencijah banke Unicredito in banke Banca Popolare di Vicenza v tržaški pokrajini. Prefekt je zaradi tega odredil, da je rok zapadlosti vseh dokumentov in aktov, ki so imeli rok zapadlosti 12. decembra in do 5 dni kasneje, podaljšan za 15 dni od datuma 15. decembra (ko so bila okenca spet odprta).

DSI - Niz ponedeljkovih srečanj

Ob koncu leta prazničen večer z voščili z Laškega

Zaključni večer je oblikovala etno-pevska skupina Veseli upokojenci z Laškega

Zadnji letošnji ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev na Donizettijevi ulici v Trstu je oblikovala etno-pevska skupina Veseli upokojenci z Laškega.

Skupina obstaja že dobrih šest let, saj so se leta 2002 zbrali nekateri upokojenci, ki so želeli bolj kreativno preživljati svoj čas. Odločili so se, da bodo poiskali manj znane pesmi domačega kraja.

Sproti so zbirali gradivo, se eden od drugega učili (v duhu tradicije posredovanja ustnega izročila, in še posebej pesmi) ter vedno bolj izpopolnili repertoar. Samo petje je bilo kmalu premalo, tako da so se odločili, da bodo posamezne pesmi in napeve skušali uokviriti v izvirni kontekst. Želja, da bi tudi sedanjim rodovom prikazovali ne samo pesmi, ampak tudi celoten potek šeg in navad, se je kmalu tudi uresničila. Prazniki in praznovanja, kot so koledovanje, miklavževanje in ofiranje (to je praznovanje goda, ki je bil pomembnejši praznik od samega rojstnega dne), po zaslugi Veselih upokojencev (katerim so se pridružili še nekateri mlajši člani), lahko dobesedno zaživijo pred občinstvom tudi v dvorani sredi Trsta!

Tržaški publiki so se Laščani predstavili z dvema zanimivima sklopoma, in sicer najprej z ofiranjem. Starejši par na odru je v pesmi in besedi se spominjal na stare čase, ko so pesmi in praznovanja usmerjala človekovo življenjsko pot ne le v družinskem krogu, ampak tudi znotraj vaške skupnosti. Čas, v katerem živimo, teče prehitro, da bi se lahko ljudje zaustavili tudi ob prazničnih dneh in si vzeli čas za praznovanje drugega ali celo samega sebe. Ofiranje je bilo nekoč praznovanje, pri kateri je sodelovala tako rekoč širša vaška skupnost. Slavljenca so obiskali na domu, mu zapeli nekaj pesmi, recitirali nekaj priložnostnih verzov, ki so bili povezani ne samo z željo po zdravju in veselju, ampak so se nanašali tudi na dogodke, ki so se mu pripetili. Vse je bilo treba seveda tudi praznično obeležiti, in sicer najprej z zlahtno kapljico, nato pa še s čim za pod zob. Poleg tega pa so bili tudi obiski še priložnost za sproščeno pogovor, druženje in igro.

Koledovanje pa je v tem času običaj, ki ga tudi pri nas le v nekaterih vaseh še dejansko poznajo. Med Slovenci na avstrijskem Koroškem so se koledovanja – novoletna in trikraljevska – še vedno dobro ohranila in so sestavni del praznovanj v tem času med Rožem, Podjuno in Ziljo. V Laškem je ta navada skorajda povsem izumrla in šla v pozabo. Šele pred nekaj leti so Veseli upokojenci (ki se v tem času pojavljajo tudi kot Laški koledniki...) ponovno pripeljali to navado v hiše in med ljudi. Sprva so bili ljudje, ki so jih obiskovali na domu, nekoliko začuden in presenečeni, nato pa so se navadili na kolednike in jih z leta v leto ponovno vabijo na dom. Zanimiva je bila pripomba pevcev, da imajo še toliko hiš za obiskat, da bodo težko v naslednjih letih kako hišo obiskali dvakrat!

Sicer pa je koledovanje od nekdaj bil trenutek, ko so s pomočjo pesmi in molitev ljudem voščili veselo in uspešno novo leto, obenem pa jih spominjali na krhkost človeškega življenja. Koledniki so obenem voščili in opozarjali, v zameno za to pa sta jim gospodar in gospodinja rade volje postregla, se z njimi pogovorila in seveda dala še nekaj za na pot oziroma domov. Koledovanje je v preteklosti, ko je vladalo večje pomanjkanje, bila nezadnje tudi priložnost, da so ljudje prišli tudi do kruha in česa drugega v prazničnem času.

Svoj nastop v Trstu so Veseli upokojenci zaključili prav z mislijo, ki se je nanašala na ta čas. Danes se člani skupine ne odločajo za koledovanje, da bi kaj dobili, ampak da bi kaj posredovali in dali drugim – od daru glasbe, pesmi in ljubezni do ustnega izročila. Topel sprejem tržaške publike se je zaključil s skupnim petjem pesmi Sveta noč, kateri je sledila še poslovenjena verzija angleške božične pesmi Jingle bells.

Peter Rustja

Tokrat je bilo v Peterlinovi dvorani še posebej veselo

KROMA

DOLINA - NSŠ Simon Gregorčič

Božičnica 2008

Na šoli so pripravili pester program, ki so mu sledili tudi svojci dijakov

Trubarjevo dvorano državne srednje šole Simon Gregorčič v Dolini je včeraj zajelo praznično razpoloženje, ki je razveselilo starše in učitelje otrok, ki obiskujejo to šolo. Pred številnim občinstvom, med katerim je bilo poleg staršev opaziti tudi babice, dedke, tete in strice, so se učenci predstavili s skrbno pripravljenim in pestrim prazničnim programom. Božičnico 2008 je povezoval prof. Boris Pangerc, ki je uvodoma pohvalil trud in prizadevnost učencev, izpostavil pa je tudi novost letošnje predbožične prireditve. Učenci so namreč pod vodstvom mentorjev za to priložnost izdelali in dali v tisk razglednico, s katero so želeli počastiti stoletnico njihovega šolskega poslovanja, ki je bilo zgrajeno leta 1908 v čast 60-letnice vladanja cesarja Avstrije in kralja Ogrske Franca Jožefa I.

Za uvod v tradicionalno božičnico je letos poskrbela šolska pevska skupina, ki je pod vodstvom Aleksandre Pertot zapela srednjeveški napev Adeste fideles. V nadaljevanju smo lahko prisluhnili še

angleški ljudski pesmi Tisoč iskric, ki so jo naši učenci zapeli v družbi učencev, ki obiskujejo italijansko osnovno šolo U. Pacifico, skladbi Gaudete, ki naj bi izvirala iz 16. stoletja, ob koncu prireditve pa so se nastopajoči predstavili še s skladbo Prijateljstvo. Resnični pomen Božiča so namstvo v svojih božičnih voščilih odstirali Patrik Mattiassich, Matej Zonta, Sara Preprost in Gregor Vizintin. Mladi učenci so se poglobili v duhovni pomen Božiča, ki presega brezglavo nakupovalno mrzlico, hitenje in iskanje zabave, in se posvetili tistim, ki so manj srečni kakor mi, bolnim in ostarelim, lačnim in prezeblim, dotaknili pa so se tudi aktualnih tem, kakršna je svetovna gospodarska kriza in vsem delavcem zaželeli, da bi tudi v prihodnje obdržali svoja delovna mesta. O moči dobrih del je spregovoril Daniele Riccobon, ki je prebral odlomek iz črtice Dedek Joerg, dobre misli pa je izrekla tudi učenka Erika Žuljan.

Bogat program so oplemenitile še želje in voščila ravnateljice Fiorelle Benčič, ki je mlade pohva-

lila za dobre misli in jih spomnila, naj v teh prazničnih dneh nikar ne pozabijo na hvaležnost, ki predstavlja pomembno znamenje ljubezni, in naj daril ne merijo po velikosti. Odbornica za šolske zadeve Občine Dolina Alenka Vazzi pa je izrekla nekaj misli ob izidu prej omenjene razglednice, ki bo, kakor je dejala, ostala pričevalec časa, v katerem so se izobraževale številne generacije šolarjev. Gostja je nato v imenu občinske uprave vsem skupaj zaželela vesel božič in srečno novo leto, šoli in njeni ravnateljici pa je izročila pred kratkim izdano knjigo o dolini Glinščice in publikacijo, v kateri je opisan statut občinske uprave.

Veselo in živahno je bilo tudi ob koncu božičnice, ko so se gostje preselili v drugo dvorano in okušali slastne dobrote. Med sprehajanjem po šolskem hodniku pa je bilo opaziti, da je prisotne ujel tudi božično-novoletni solidarnostni duh, saj so skoraj vsi radodarno prispevali v šolsko nabirko, ki je bila tokrat namenjena nakupu flavt za otroke, ki živijo v Eritreji. (sč)

Ljudski božič v Bazovici

Na štefanovo bodo člani slovenskih kulturnih društev Krasno polje iz Gročane, Peska in Drage ter Slomšek in Lipa iz Bazovice oblikovali božični koncert. Na tradicionalni božičnici že vrsto let zazveni božično voščilo vaščanom Bazovice in sosednjih vasi iz grl mladih in manj mladih pevcev. Del letošnjega koncerta so organizatorji želeli posvetiti ljudskim božičnim napevom, ki jih prepevajo prav si, zato nosi koncert naslov Ljudski božič. Pevsko božično darilo bodo tako podali otroški pevski zbor Slomšek pod vodstvom Zdenke Kavčič Križmančič in Barbare Gropajc, otroška pevska skupina društva Krasno polje, ki jo vodi Barbara Gropajc, mešani pevski zbor Lipa pod vodstvom Tamare Razem ter moška vokalna skupina Lipa pod vodstvom Anastazije Purič. Glasbeni podvečer pa bodo povezovala članice društva Krasno polje. Letošnji božični koncert bo v Bazovici v cerkvi Sv. M. Magdalene v petek, 26. decembra, ob 18. uri, za katerega velja toplo vabilo prav vsem.

Svetilnik jutri zaprt

Svetilnik v Barkovljah bo zaprt za obiskovalce jutri in v četrtek, 1. januarja. Vse druge dneve bo odprt, in sicer od 10. do 15. ure.

Matični uradi zaprti tri dni

Občinski matični uradi bodo zaradi božičnih praznikov zaprti jutri, v petek in v nedeljo. Za potrdila o smrti in dovoljenja za pokope bo za nujne primere izključno v petek na razpolago tel. 3484527737. Urad za potrdila o smrti bo vsekakor odprt v soboto od 9. do 11. ure.

Akvarij bo v petek odprt

Ravnateljstvo mestnih znanstvenih muzejev obvešča, da bo občinski akvarij v petek odprt od 9. do 13. ure.

V občini Dolina preloženo ločeno zbiranje odpadkov

V občini Dolina bo ločeno zbiranje odpadkov zaradi božičnih in novoletnih praznikov preloženo. Zbiranje odpadkov, ki je bilo predvideno jutri (steklo, plastika, pločevinke - rumena kanta - Domjo, Lakotiče in Pulje; papir in karton - modra kanta - Boršt, Zabrežec, Hrvati in Botač; nesortirani odpadki - zelena kanta - Prebeneg, Mačkolje, Križpot, Mont, Dolina, Kroglje, Industrijska in obrtna cona ter Krmenka), bodo nadoknadili v ponedeljek, 29. decembra. Zbiranje odpadkov, ki je bilo predvideno v petek (steklo, plastika, pločevinke - rumena kanta - Krmenka, Industrijska cona; papir in karton - modra kanta - Gročana, Draga, Pesek in Jezero; nesortirani odpadki - zelena kanta - Boljunec, Gornji konec, Domjo, Lakotiče, Frankovec in Žavlje), bodo nadoknadili v torek, 30. decembra. Zbiranje odpadkov, ki je bilo predvideno v četrtek, 1. januarja leta 2009 (steklo, plastika, pločevinke - rumena kanta - Boršt, Zabrežec, Hrvati in Botač; papir in karton - modra kanta - Domjo, Lakotiče in Pulje; nesortirani odpadki - zelena kanta - Prebeneg, Mačkolje, Križpot, Mont, Dolina, Kroglje, Industrijska in obrtna cona ter Krmenka), bodo nadoknadili v petek 2. januarja. Zbiranje odpadkov, ki je bilo predvideno v torek, 6. januarja leta 2009 (steklo, plastika, pločevinke - rumena kanta - Dolina; papir in karton - modra kanta - Ricmanje in Log; nesortirani odpadki - zelena kanta - Boljunec, Gornji konec, Domjo, Lakotiče, Frankovec in Žavlje), bodo nadoknadili v sredo, 7. januarja leta 2009.

ŠOLSTVO - Pred zasluženimi božičnimi počitnicami

Na šoli Frana Venturinija izpeljali vrsto zanimivih in poučnih dejavnosti

Učenci oz. šola tvorno sodeluje s krajevnimi društvi

S šolsko božičnico so učenci COŠ Frana Venturinija – Boljunec, Boršt, Pesek zaključili prvi niz dejavnosti, ki zaobjemajo sodelovanje z domačimi kulturnimi društvi Krasno polje, Mladinski dom, Slovenec in France Prešeren, ter spoznavanje krajevnih zgodovinskih, etnografskih, naravoslovnih značilnosti.

Prireditev se je odvijala v ponedeljek v srenjski hiši v Borštu ob prisotnosti številnih staršev in sorodnikov. Na božičnici so otroci uprizorili Zimsko pravljico Mjute Povasnice. V okviru sodelovanja s SPD Slovenec so v režiji Bože Hrvatič z besedo, petjem in plesom prikazali pričakovanje Jezusovega rojstva med pastirji v naših gorah. Zimsko pravljico so v poenostavljeni obliki učenci predstavili že 12. decembra na božičnici v borštanski cerkvi.

Decembra so otroci tudi koledovali po domačih vaseh. V Borštu in Zabrežcu so ponesli vaščanom voščila ob tepežnici, v Boljuncu pa so družinam peli »Živitore«. Učence čaka še obisk

družin v Gročani pred novim letom. Ob teh pobudah otroke po domovih vedno zelo prijazno in radodarno sprejmejo, za kar so vsi na šoli vaščanom hvaležni.

V okviru dodatnih dejavnosti so si v šoli zadali nalogo, da se učenci podrobneje seznani s krajevno stvarnostjo svojega raznoliklega šolskega okoliša, saj šolo F. Venturinija obiskujejo predvsem otroci iz Gročane, Hrvatov, Boršta, Zatrežca in Boljunca.

V tem duhu so novembra učenci 4. in 5. razreda obiskali več domačij v Gročani, kjer so jih prisrčno sprejeli. Otroci so spoznali domače živali in delo na kmetiji. V spremstvu gospe Bernarde Mihalič Racman so si ogledali pomembnejše točke vaškega jedra, kot so obnovljeni vodnjak, pralnica in krušna peč in so ob tem spoznavali nekdanje življenje na vasi. Med obiskom so otroci okusili tudi pristno domačo sladico pomladdenko. Tudi povratek je bil pravo doživetje v objemu jesensko obarvanega gozda na stezi od Peska do Drage pa

vse do Boršta. Za mlajše učence je obisk Gročane načrtovan na pomlad.

Učence je novembra obiskal Silvester Metlika, do letos dolgoletni predsednik boljunske srenje, ki jim je podrobneje orisal zgodovino boljunske šole ter nekdanje življenje otrok v šoli in na vasi. Učencem od prvega do tretjega razreda, ki obiskujejo boljunsko poslopje, so se pridružili še sošolci četrtega in petega razreda iz Boršta. V naslednjih mesecih je predviden še voden ogled Boljunca, njegovih predelov ter značilnosti.

Podobna pobuda bo stekla po novem letu v Borštu, ko bo otroke spremljal predsednik krajevnega srenje Stevo Zahar. V sodelovanju z društvom Prešeren in z boljanskimi tamburaši se bo v kratkem začel še tečaj igranja na tamburice, ki že veliko let bogati glasbeni pouk na šoli.

V naslednjih mesecih čaka torej šolarje še veliko dela, hkrati mnogo prijetnih doživetij v družbi svojih sošolcev, še prej pa zaslužene božične počitnice.

NABREŽINA - Razstava v Kamnarski hiši

Hrovatinove Solze mask

Kiparska umetnina nagrajena kot najboljša

Pred dvema tednoma so v Kamnarski hiši v Nabrežini nagradili zmagovalce mednarodnega natečaja *Natale con l'arte 2008 - Trofeo Vladimiro Ivancic*, ki ga prireja umetnostna galerija Art Gallery 2. Predstavilo se je 70 umetnikov, med njimi pa so bili nagrajeni Miriam Sarricchio (za slikanje), Olga Kolenz (za grafiko) in

Pavel Hrovatin (za skulpturo).

Naš kipar iz Briščk se je novembra udeležil kolektivne razstave v Parizu, kjer je mednarodni publiki postregel z večjo podobo našega lepega Krasa. V Nabrežini se je predstavil z nizkim reliefom iz kraškega kamna - repen, za katerega ga je navdahnila Kosovelova pesem iz Integralov *Solze mask*.

MELANIE KLEIN - Tečaj za dojenčke v bazenu

Plavanje in potapljanje v maminem objemu

V sredo, 10. decembra, se je na pobudo Študijskega centra Melanie Klein in Državne zbornice kliničnih pedagogov končal tečaj v bazenu za dojenčke. Organizatorji so ocenili, da je pobuda natekla na zelo plodna tla, saj je tečaj obiskovalo kar enajst dojenčkov med 2. in 10. mesecem starosti.

Uvajanje in prilagajanje na vodo je pri dojenčkih zelo pomembno. V varnem objemu staršev spoznava dojenček svoje motorične sposobnosti in zmogljivosti, spoznava vodni ambient in se nauči zadržati zrak, razvijati reflekse, potapljati in plavati. Starši pa se naučijo obvladovati svoje strahove in zaupati otroku ter mu vlivati občutek varnosti. Dejavnosti v bazenu pomagajo staršem tudi pri vzpostavitvi kakovostnega odnosa z otrokom ter pri gradnji in krepitvi njegove samozavesti. Voda je namreč dojenčkov naravni element, ki ga zelo pomirja in obenem olajša medosebno komunikacijo.

Tečaj vodijo klinični pedagogi s primerno specializacijo. Naslednji tečaj se bo začel v petek, 9. januarja, potekal pa bo v dopoldanskih urah na Opčinah (informacije na tel. 328/4559414 ali info@melanieklein.org).

V Križu o fojbah

V petek, 12. decembra, so v domu A. Sirka v Križu na pobudo SKD Vesna s sodelovanjem vaške sekcije ANPI-VZPI Evald Antončič-Stojan predstavili knjigo »Foibe, revisionismo di Stato e amnesie della Repubblica«. Knjigo sta predstavila dva izmed avtorjev dela, in sicer Claudia Černigoj in Sandi Volk. Claudia Černigoj se je osredotočila na fojbologijo, negacioniste in pritrjevalce, medtem ko se je Volk usmeril v fojbe in eksodus. V knjigi je govor tudi o italijanski kolonialni politiki v Afriki, o fašistični okupaciji Jugoslavije in koncentracijskih taboriščih. Avtorja sta v svoji predstavitvi utemeljila in obrazložila trditve, ki se pojavljajo v knjigi ter uokvirila fojbe v zgodovinski kontekst. Predstavila sta tudi razne pristope k tej problematiki, ki so se v teku let porodili med ljudmi. Skratka, predavanje je bilo res zanimivo, saj je omogočilo nadaljnje spoznanje dogodkov, ki so še danes delno zakriti. (N.F.)

DEVIN - Tudi zbora Ladjica in Ladja pripravila božično prireditev

Božičnica v osnovni šoli s snežaki in snežinkami

Tudi v Osnovni šoli Josipa Jurčiča v Devinu je bila včeraj božičnica. Pred občinstvom, ki so ga v glavnem sestavljali starši in drugi sorodniki učenek in učencev, se je predstavil vsak razred posebej, razen zadnjih dveh.

Prvošolke in prvošolci so recitali pesem o novem letu in zagotovili, da se nam obeta sprememba na boljše. Drugi razred je uprizoril zgodbo Božična zvezda z neba, ki pokaže, da je ob božiču kak čudež res mogoč (foto KROMA).

Učence in učenci tretjega razreda so se priložnostno spremenili v snežinke. Četrtri in peti razred pa sta skupno uprizorila igrice To je skrivnost božiča. Nastopajoči so pokazali, kako so snežaki stražili zimo in niso pustili, da bi pomlad prišla v deželo. Saj, tudi zima ima svoj čar!

Prireditev se je zaključila s skupnim petjem vseh otrok in s koralnim voščilom za božič in novo leto. V imenu učnega osebja je priložnostno misel izrekla upraviteljica devinske šole Nadja Bizjak, v

imenu staršev pa se je oglasila Barbara Rustja.

Božičnico je v Devinu priredilo tudi društvo, in sicer v nedeljo popoldne na sedežu zborov. Pod vodstvom Olge Tavčar sta nastopila otroški zbor Ladjica in mladinski zbor Ladja, Lučka Peterlin Susič pa je predstavila knjigo Od Miklavža do Božiča, ki obsega dve odrski igri za otroke. Knjigo je ilustriral Matej Susič. Prisotni so lahko prisluhnili tudi nekaterim odlomkom iz igre Angel miru.

BAZOVICA - Božičnica v domačem vrtcu

Čaroben božični vlak odpeljal na potovanje okrog sveta

Malčki so si za božičnico nadeli tudi vesele praznične čepice

Letošnji ravnateljski projekt otroških vrtcev didaktičnega ravnateljstva Opčine se glasi *Spoštljivo in prijazno v svet*. V vrtcu U. Vrabec v Bazovici smo se v okviru tega projekta navezali na temo multikulturalnosti, ker imamo v naši sredi tudi starše, ki izhajajo iz nekaterih drugih držav. Vzgojiteljici sva jih povabili k sodelovanju: po predhodnem dogovoru so starši prišli enkrat ali dvakrat v vrtce ter nam pokazali oziroma nas naučili otroške rajalne igre, ljudske pleske, izštevank, prstne igre in pesmi v njihovem materinem jeziku. Vzgojiteljici sva zbrali in uredili gradivo ter z otroki pripravili čarobno božično potovanje okrog sveta.

Najprej smo se podali v našo vas z mamo Darjo, ki nam je povedala nekaj izštevank v domačem narečju, nadaljevali smo v Trst, kjer nas je mama Erika naučila tržaški ljudski ples *Deklica podaj roko*. Očka Luca, ki je doma v Abrucih, nas je naučil pesem in ples o deklici Belindi. Vlak nas je nato zapeljal v Slovenijo, kjer smo zapeli in zaplesali ljudsko *Rom pom pom*.

Iz Slovenije smo se podali na Hrvaško, kjer nas je mama Anita čakala

s celo vrsto izštevank in s prstnimi igrami. Gospa Veronika nas je peljala v München, kjer smo se v nemščini naučili nekatere igre v krogu in pesmico o škrtu. Z mamo Ljudmilo smo dospeli do zasnežene Ukrajine, kjer nas je čakala pesmica o medvedku v ruščini.

Za sprejem v Ugandi je poskrbela Biserka Cesar, ki nam je v dveh srečanjih predstavila njeno izkušnjo bivanja v afriški državi. Preko slik in videoposnetkov smo spoznali tamkajšnje otroke in še marsikaj. V jeziku ručiga nas je Biserka naučila šteti do 10, pesmico *Mojster Jaka* in skupinski ples v krogu »Sinde«. Z mamo Annamario pa smo izdelali male instrumente, s katerimi smo spremljali afriške melodije.

Potovanje smo prav ob božiču zaključili v Ameriki, kjer je doma očka Edward, ki je za nas napisal in uglasbil pesmico o Božičku, s katero smo na koncu vsem voščili vesel božič.

Naše namišljeno potovanje po svetu je bilo izredno zanimivo in zabavno. Otroci so se naučili polno novih pesmi, plesov, iger ter so preko konkretnih izkušenj prišli v stik z drugimi jeziki in kulturami. Potovanje po sve-

tu pa ni še zaključeno. Projekt bo potekal skozi vse šolsko leto, zato nas od januarja dalje čakajo še nove postaje in novi izzivi. S to izkušnjo želiva vzgojiteljici na primeren način, upoštevajoč seveda otrokovo starostno stopnjo, prikazati širši svet ter življenje v skupnosti v duhu sožitja in strpnosti. Otroci naj preko te izkušnje ugotovijo, da obstaja na svetu več različnih narodov, jezikov in kultur, vezanih tudi na različne oziroma drugačne navade in običaje. Iskreno se zahvaljujemo vsem staršem, ki so pripomogli k uresničitvi naše prireditve.

Vezni tekst so brali učenci petega razreda osnovne šole Trubar-Kajuh. Na naš vlak so po vrsti stopili vsi učenci iz šole, in sicer četrti in peti razred sta se najprej predstavila z angleško ljudsko *When the saints go marching in*, sledili so učenci vseh razredov, ki so bogato popestrili program z odličnim igranjem štirih skladb na flavto, plesom, številnimi recitacijami in petjem. Za konec so se združili v zbor in nam zapeli božično pesem *White Christmas* v treh jezikih.

Vzgojiteljici

KULTURNI DOM

Simfonični orkester FJK z dirigentom-solistom Federicom Mondelcijem in všečnim programom

Simfonični orkester Furlanije-Juljske krajine je v ponedeljek prvič uradno nastopil v tržaškem Kulturnem domu. V našem osrednjem kulturnem hramu je sicer že igral poleti, toda Kulturni dom je mlade glasbenike takrat sprejel le zaradi deževnega vremena, ki jim je onemogočilo nastop v Rimskem gledališču. Ansambel se je dokaj številnemu občinstvu predstavil s solistom, ki je odigral tudi vlogo dirigenta: saksofonist Federico Mondelci je z orkestrom nastudiral dopadljiv program, v katerem je bil saksofon protagonist od začetka do konca: splet najlepših tem iz filmske glasbe, ki so jo spisali veliki mojstri kot Nino Rota in Ennio Morricone, nato še skok čez lužo z glasbo Leonarda Bernsteina, Cola Porterja in drugih priljubljenih avtorjev zimzenih songov, Mondelci pa je v program vključil tudi mladega italijanskega skladatelja Roberta Molinellija, ki ni bil samo avtor priredb, temveč tudi izvirne skladbe za saksofon in godalni orkester.

Da je Mondelci pravi mojster na svojem instrumentu, je dokazal že v prvem spletu melodij, ki so povezoval najbolj znane teme, ki jih je Nino Rota spisal za Fellinijeve filme *Otto e mezzo*, *La Dolce vita* ter *Amarcord*: tako na sopranskem kot na tenorskem in baritonemskem saksofonu je solist pokazal očarljiv zvok, ki se je razširil v spevnih frazah z veliko toplino. Lepe in očarljive so bile tudi Morriconejeve Melodije iz znanih filmov, najlepše pa je zazvenela sladka in nostalgčna tema iz Leonejevega *C'era una volta il West*. Mondelci je brez težav izpeljal tako svojo solistično vlogo kot tudi dirigentsko, kajti orkester je pazljivo sledil njegovim namigom in dokazal dokaj samostojno muzikalnost.

Roberto Molinelli se kot glasbenik in skladatelj obrača predvsem na Ameriko: poklon ameriškim skladateljem je sestavljal splet, ki se je začel z Bernsteinovo *America* in zaključil z znamenito *Singing in the Rain*, nato pa smo slišali Molinellijevo avtorsko

skladbo, ki pa se ni mnogo oddaljila od oboževanih modelov: štiristavčna *Suita* ali koncert za saksofon in godalni orkester ter klavir z naslovom *Four Pictures of New York* je črpala svoj slog najprej iz bolj romantičnega navdiha, ki je dehtel iz stavka *Dreamy Dawn*, druga slika pa je bila poklon Piazzolli in njegovemu tangu. V tretji je prevladala jazz atmosfera, ki jo je solist poustvaril s pianistom, kontrabasistom in tolkalcem, zadnji stavek pa je bil ubran na bolj triumfalne broadwayske akorde. Federico Mondelci in mladi orkester so občinstvu podarili poldrugo uro sproščenosti in užitka ter si prislužili navdušene aplavze: dodatek je bil tudi v tem slučaju obvezen in koncert se je zaključil ob zvokih blage *White Christmas*, v kateri so temo lepo zaigrali solisti deželnega orkestra.

Katja Kralj

KROŽEK VIRGILA ŠČEKA - V Vilfanovi dvorani

Predstavitev knjige o Špacapanu zaokrožila delovanje v letošnjem letu

Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček je prejšnji teden končal svoje delovno leto z razgovorom o knjigi Erike Jazbar in Miloša Čotarja *Mirko Špacapan - Politična biografija 1977-2007* v Vilfanovi dvorani svojega sedeža v Ul. Gallina 5 v Trstu.

Po predstavitvi na Slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani, za katero je poskrbel sozaložnik, tržaška založba Mladika, po tiskovni konferenci, ki jo je v prostorih deželnega sveta v Trstu gostil deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovce, in po javni predstavitvi, ki sta jo v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici priredila Krožek Anton Gregorčič in Slovenska skupnost, so na tržaškem večeru spregovorili predsednik Krožka Rafko Dolhar, urednik knjižne

zbirke Ivo Jevnikar, avtorja Erika Jazbar ter Miloš Čotar, predvsem pa udeleženci.

Tako sta spet zaživela lik in delo prezgodaj umrlega politika in kulturnega delavca Mirka Špacapana, razpravljali pa so se dotaknili še nekaterih ta čas žgočih političnih in družbenih tem, razlik v zgodovini in

značilnostih samostojnega slovenskega političnega nastopanja na Tržaškem in Goriškem, spričo številnih predlogov, naj bi knjigo prevedli in izdali tudi v italijanščini, pa še najbolj primerne načina, kako predstaviti italijanski javnosti Špacapanovo delo, z njim pa tudi živo problematiko Slovencev v Italiji.

FOTOVIDEO TRST 80 - Pet članov razstavljalo v Mestni knjižnici

Fotografije tržaških fotografov so bile do včeraj na ogled sredi Sofije

Predstavili so se Alenka Petaros, Mirna Viola, Andrej Furlan, Robi Jakomin in Viljam Lavrenčič

Levo: tržaški fotografi v spremstvu bolgarskih organizatorjev; desno pa pogled na del občinstva in razstavnih panojev

IN - OUT 5 slovenskih fotografov iz Trsta: tako so naslovili razstavo, ki je bila prejšnji teden na ogled v Mestni knjižnici v Sofiji. Kot smo že poročali, so svoje umetniške posnetke razstavljali Alenka Petaros, Mirna Viola, Andrej Furlan, Robi Jakomin in Viljam Lavrenčič, člani Fotokrožka Trst 80; Alenka, Mirna in Robi so se odprti, ki je bilo 15. decembra, tudi osebno udeležili. Zamisel o razstavi se je rodila, ko je Fotokrožek gostil v Trstu bolgarskega fotografa Zafeta Galibova, k sodelovanju pa so nato pristopili bolgarsko društvo Linguaggi-di-versi, Italijanski inštitut za kulturo iz Sofije ter Zveza slovenskih kulturnih društev, podprli pa sta jo tudi Zadruga kraška banka in Avtonomna dežela Furlanije-Juljske krajine.

Razstavo so - kot rečeno - odprli v Mestni knjižnici, ki se nahaja v strogem mestnem središču, v bližini katedrale; gre za prestižno lokacijo, kjer redno prirejajo razstave. Na odprtju je bilo slišati angleško, bolgarsko in slovensko govorico; v imenu Fotokrožka je spregovorila Mirna Viola, ob njej »duša« razstave Štefka Hrusanova, pozdravili pa so tudi direktorica knjižnice in predstavniki ostalih soorganizatorjev.

Na razstavi v Sofiji so se člani Fotokrožka predstavili z izborom štiridesetih fotografij o svojem domačem okolju. Alenka Petaros je predstavila dogajanje na mestnem nabrežju med šesto in sedmo uro zjutraj; trenutke intimne, ribiče, športno udejstvovanje, la-dje, pse ...

Mirna Viola je skozi oko fotoaparata vzpostavila dialog med svetom stare mame in današnjim svetom; skozi posnetke vsakdanjih predmetov je prodrla v intimnost babice.

Robi Jakomin je širši javnosti predstavil Krmenko, vas, v kateri živi. Nekdanja vasica, zdaj že predmestje Trsta, je v zadnjih mesecih dobila novo podobo z gradnjo novih infrastruktur. Jakomin je zabeležil ne-

kaj trenutkov, ki predstavljajo hic et nunc teritorija.

Andrej Furlan je svoj plastični objektiv usmeril v podobe, ki odražajo metafizičnost mesta. Delček arhitekture, odsotnosti oz. prisotnosti; »dogajanje« in vzdušje Ljubljane odražajo fotografovo čutenje.

Viljam Lavrenčič je posnel svoje fotografije na Melari, v mestni »rezidenčni palači«, ki ne slovi po lepoti in niti kot arhitektonski dragulj. Ravno obratno.

Veseli božič!

KRD Dom Briščiki
vošči
vesele božične praznike
in srečno novo leto

Kriška sekcija VZPI-ANPI
Evald Antončič
vošči vsem vaščanom
veseli Božič
in srečno novo leto

SKD France Prešeren
iz Boljunca želi vsem
članom in vaščanom
veseli Božič in
srečno 2009

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
vošči vsem članom in prijateljem, sorodnim planinskim društvom, sponzorjem, ustanovam in organizacijam
VESELE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO 2009

KD ROVTE-KOLONKOVEC
Ul. Monte Sernio 27
želi
vsem društvenim in podpornim članom ter članom dramske skupine obiskovalcem večerov ter vsem, ki se trudijo za obstoj društva in splošno za slovenstvo na naših tleh
vesele praznike in zadoščenja polno leto 2009

AŠD Sokol
vošči vsem svojim športnikom, odbornikom, podpornikom in simpatizerjem ter njihovim družinam
veseli Božič in srečno novo leto

PD Slovenec iz Boršta in Zatrežca
vošči članom,
vaščanom in vsem kulturnim delavcem
veseli Božič in srečno 2009

ŠKD Cerovlje-Mavhinje
želi vsem veseli Božič in srečno novo leto

Veseli božič in srečno novo leto Vam želi
ASD S.S.D. BREG

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE
vošči vsem svojim članom in prijateljem
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2009

SKD in MZ LONJER-KATINARA, MPZ TONČKA ČOK, KK ADRIA, ZADRUGA LONJER-KATINARA in JUSARSKI ODBOR LONJER
želijo vsem članom, vaščanom in prijateljem
VESELE PRAZNIKE IN POLNO USPEHOV V LETU 2009

SKD SLAVEC Ricmanje-Log
vošči članom in vaščanom
DOŽIVETE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 2009

Slovensko dobrodelno društvo
želi
veseli Božič ter zdravja in sreče v novem letu
svojim dobrotnikom, prijateljem in znancem

GOSPODARSKA ZADRUGA V BAZOVICI
vošči članom in najemnikom
vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto 2009

VESEL BOŽIČ in SREČNO 2009
želi
KMEČKA ZVEZA

OŠ PREŽIHOV VORANC - V sodelovanju s Plavalnim klubom Bor

Učenci so pod strokovnim vodstvom osvojili plavalne veščine

Priredili so dva tečaja, ob zaključku so osnovnošolčki prikazali staršem, česa so se naučili

Fotostudio BP 08

Prosek 212 - Trst
328 9430124

Boris Princič
fotograf

Vesel božič!

Pekarna DAVORIN STAREC

želi vsem cenjenim kupcem
mir in notranje zadovoljstvo
ob božičnih praznikih!

Prosek 138 (pri postajališču avtobusov št. 42, 44, 46)
tel. 040 225257 - mob. 347 8783629

Doma izdelane konfekcije!

Včeraj danes

Danes, SREDA, 24. decembra 2008
BOŽIČNA VIGILIJA, DUNJA
Sonce vzide ob 7.44 zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 8.41 - Luna vzide ob 5.15 in zatone ob 13.47.

Jutri, ČETRTEK, 25. decembra 2008
BOŽIČ
VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,2 stopinje C, zračni tlak 1026,2 mb raste, veter 8 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,5 stopinje C.

Lekarne

V soboto, 27. decembra 2008
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Capo di piazza Mons. Santin 2 (040

365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (040 767391).

Četrtek, 25. decembra 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Lonjerska cesta 172, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarna odprte od 16.00 do 19.30
Lonjerska cesta 172.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.
Opčine - Proseška ulica (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 (040 767391).
Petek, 26. decembra 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Ul. Giulia 14, Ul. Sv. Justa 1, Korzo Italia 14, Lonjerska cesta 172, Trg Garibaldi 5, Milje Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3.

30. BOŽIČNI KONCERT

Godbeno društvo

Prosek

26.12.2008

ob 17.00 uri
Športni center Ervatti
pri Brišćikih

Zveza slovenskih kulturnih društev
Unione dei Circoli Culturali Sloveni
Comune di Trieste
Il Circolo culturale alpino ovest
Zahodnodolinski rajonski svet

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Capo di Piazza Mons. Santin 2 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška Ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 19.30
Ul. Sv. Justa 1, Korzo Italia 14, Lonjerska cesta 172.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.
Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Čestitke

V petek, 26. decembra, v Lonjerju naš nono RIKO 70 let ima in z njim se veseli družina vsa!

Prireditve

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE in Župnijska skupnost iz Mačkolj vabita na koncert božičnih pesmi z naslovom »Božična noč« danes, 24. decembra, ob 23.15, pred polnočnico, v župnijski cerkvi v Mačkoljah. Nastopa MePZ Mačkolje s solisti pod vodstvom Andreje Štucin in ob klavirski spremljavi Iztoka Cergola.
GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na 30. božični koncert v petek, 26. decembra, ob 17. uri v športnem centru Ervatti pri Brišćikih. Vodi Ivo Bašič, gost večera Oktet Odmevi.
LJUDSKI BOŽIČ V BAZOVSKI CERKVI v petek, 26. decembra, ob 18. uri. Sodelujejo: OPZ Slomšek, OPS Krasno polje, MePZ Lipa in MoVS Lipa. Na božično srečanje vabijo slovenska kulturna društva Krasno polje iz Gročane ter Slomšek in Lipa iz Bazovice.
SKD VESNA, ŽUPNIJSKA SKUPNOST, SLOŠKOVO DRUŠTVO s pokroviteljstvom Rajonskega sveta za Zahodni Kras vabijo na božični koncert, duo Alessandra Franco in Giorgio Pecorig. Koncert bo v petek, 26. decembra, ob 18. uri v cerkvi v Križu. Toplo vabljeni!
DECEMBRA V ZGONIKU v znamenju solidarnosti, gledališča, glasbe, športa in enogastronske ponudbe. Občina Zgonik prireja v decembru v sodelovanju s krajevnimi društvi: v soboto, 27. decembra, »FVG Gospel Choir«, v župnijski cerkvi v Zgoniku, ob 18. uri; ob 19.30, v vinoteki v Zgoniku »Delavnica okusov«. Vstop prost. Pobudo sta omogočili Dežela F-JK in Pokrajina Trst.
SKD PRIMOREC vabi na ogled slikarske in fotografske razstave Marinelle Terbon »Zgodbe, ki so mi jih vedno pripovedovali nonoti« ob sobotah in nedeljah, od 10. do 13. ure in od 16. do 19. ure. Razstava bo odprta do 28. decembra.
MOPZ FANTJE IZ POD GRMADE, OPZ LADJICA IN ŽEPZ DEVIN vabijo na 40. Koncert božičnih pesmi, ki bo na praznik Sv. Štefana, v petek, 26. decembra 2008, ob 17. uri v župnijski

MoPZ Fantje izpod Grmade, OPZ Ladjica in ŽPZ Devin

vabijo na

40. KONCERT BOŽIČNIH PESMI na praznik sv. Štefana

v petek, 26. decembra, ob 17. uri
v župnijski cerkvi
sv. Janeza Krstnika v Štivanu.

cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu.
RAZSTAVA starega kraškega pohištva restavriranega na tečaj, ki ga je organiziralo društvo Noe', bo odprta do 31. decembra v Škerkovi hiši v Sempolaju s sledočim urnikom: ob sobotah od 17. do 20. ure, ob nedeljah od 9.30 do 12. in od 14. do 16. ure. Info.: 349-8419497.

V BAMBIČEVI GALERIJ na Opčinah (Proseška ul. 131) bo do 6. januarja 2009 na ogled fotografska razstava Štefana Grgiča »Kraji duha«. Urnik: do 6. januarja: ob ponedeljku do sobote med 16. in 18. uro.

Mali oglasi

IŠČEM krojaško lutko (mera 46) v dobrem stanju. Tel. št.: 339-6013695.
LAND CRUISER 3 SOL diesel, edini lastnik, 37.000 prevoženih km, v odličnem stanju prodam. Kličite na tel. št. 392-6166694.
V KRIŽU prodajam stanovanje, 90 kv. m. z balkonom in garažo. Tel. 334-5088775.
Y10 FIRE s komaj opravljenim tehničnim pregledom prodam. Cena po dogovoru. Tel. 040-291477.

Osmice

OSMICA PRI PIŠČANCIH. Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.
V LONJERJU je odprl osmico Damian Glavina. Tel. št.: 348-8435444.
V MEDJIVASI št. 10 sta odprli osmico Mavrica in Sidonja. Tel. 040-208987. Vabljeni!

Loterija 23. decembra 2008

Bari	66	61	53	74	18
Cagliari	14	18	31	80	63
Firenze	80	15	25	26	68
Genova	39	61	5	69	52
Milan	45	23	12	26	81
Neapelj	69	51	43	46	33
Palermo	75	14	42	51	24
Rim	30	25	34	11	8
Turin	1	79	87	26	13
Benetke	63	36	55	66	84
Nazionale	52	68	16	25	55

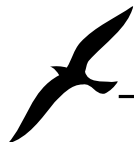
Super Enalotto št. 154

30	45	66	69	75	80	jolly 63
Nagradni sklad						4.216.673,72 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						19.516.188,02 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
13 dobitnikov s 5 točkami						48.653,93 €
1.804 dobitnikov s 4 točkami						350,61 €
71.486 dobitnikov s 3 točkami						17,69 €

Superstar

52

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
5 dobitnikov s 4 točkami	35.061,00 €
310 dobitnikov s 3 točkami	1.769,00 €
4.147 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
28.597 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
66.175 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
IZVENABONMAJSKA
PONUDBA 08/09

RADIO-AKTIVNI LIVE! KABARET

**Nastopajo: Tjaša Ruzzier,
Marko Sancin, Boris Devetak,
Franko Korošec in Aljoša Starc**

Neodgovorno radijsko uredništvo
z začnjenim izborom aktualnih novic

Sobota, 27. decembra ob 20.30
v Slovenskem stalnem gledališču

Info in predprodaja od petka, 19. decembra:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave.
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Kam po bencin

Jutri, 25. decembra

bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V petek, 26. decembra,

bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1
Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: , Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: - Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

**Župnija sv. Jerneja ap. in
MePZ Sv. Jernej - Opčine**
vabita na

BOŽIČNI KONCERT

na Božič, 25. decembra,
ob 18. uri v župnijski cerkvi
na Opčinah.

Koncert oblikujejo:

OPZ, MIDPS in ŽPZ Vesela pomlad - vodi Mira Fabjan,
MoPZ Tabor - vodi Mikela Šimac,
MoPS Sv. Jernej - vodi Mirko Ferlan,
MePZ Sv. Jernej - vodi Janko Ban,
pri orglah Tomaž Simčič

Božično misel bo podal
Marjan Skerlavaj,
večer bo povezoval Matej Susič

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Madagascar 2«.

ARISTON - 16.00, 18.00 »The Millionaire«.

CINECITY - 15.15, 16.15, 17.30, 20.00, 22.10 »Natale a Rio«; 14.50, 16.40, 18.15, 18.30, 19.55, 20.20, 22.05 »Madagascar 2«; 15.20, 17.30, 20.00, 22.05 »Il Cosmo sul como«; 14.40, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »Come un uragano«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.05 »Ultimatum alla terra«; 15.15, 17.25, 20.00, 22.10 »Come Dio comanda«; 14.30 »Un eroe a quattro zampe«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.30 »La duchessa«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.35 »Il giardino di limoni«.

FELLINI - 15.30 »Wall-E«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Come Dio comanda«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; 18.15, 20.15, 22.15 »Mamma mia!«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.20, 22.15 »Il Cosmo sul como«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.30 »Avstralija«; 17.00, 19.00, 21.00 »Modeli«; 15.30, 17.30, »Madagascar 2«; 17.20, 19.20 »Božič na kvadrat«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ultimatum alla terra«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Come un uragano«; Dvorana 4: 16.30, 20.30 »Ember il mistero della città di Luce«; 18.30, 22.15 »Twilight«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana 5: 20.10, 22.10 »Come Dio comanda«; 16.00, 18.15 »Madagascar 2«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 20.10, 22.00 »Madagascar 2«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 20.00, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 20.10, 22.10 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla terra«; 18.30, 21.10 »Natale a Rio«; Dvorana

GORICA - Letošnji obračun dela goriškega poveljstva na območju pokrajine

Finančna straža odkrila za 43 milijonov evrov utaj

Podatek presega lanskega za 21 odstotkov - Zasačili 72 popolnih utajevalcev

Vsota utajenih davkov, ki jih je finančna straža odkrila v letu 2008 na območju goriške pokrajine, je za 21 odstotkov višja od lanske. V letu 2007 je osebje goriškega poveljstva ugotovilo za 36.400.000 evrov neplačanih davkov, v zadnjih dvanajstih mesecih pa je s temeljitim nadzorom nad teritorijem razkrinkalo za 43.827.882 evrov utaj.

Osebje pokrajinskega poveljstva je v okviru dejavnosti za preprečevanje davčne utaje opravilo 754 davčnih kontrol (v letu 2007 jih je izvedlo 795), pregledalo pa je tudi 9.278 računov in blagajniških odrezkov ter pri tem ugotovilo 302 kršitvi. Zaradi kršitev davčne zakonodaje so vložili 42 prijav, neplačanega davka na dodano vrednost pa je bilo za 15.222.844 evrov. V letu 2007 je bilo neplačanega davka na dodano vrednost okrog 12,6 milijonov evrov.

Podatek o popolnih davčnih utajevalcih, ki jih je finančna straža odkrila med januarjem in decembrom 2008, je podoben lanskemu. V letu 2007 so zasačili 70 oseb, ki so se z zvijačo izogibale plačevanju davkov, medtem ko so jih letos našli 72. V zadnjem letu pa so na goriškem poveljstvu zabeležili porast delavcev na črno, ki so z lanskimi 180 prešli na 274. Ob tem so finančni stražniki v teku 111 kontrol ugotovili, da je 23 oseb nezakonito koristilo socialne prispevke in storitve. Na računsko sodišče je finančna straža ne nazadnje prijavila 25 občanov, ki so državno blagajno oškodovali za 5.443.498 evrov.

Prijavljenih je bilo tudi 27 oseb, ki so prodajale blago z ponarejeno blagovno znamko ali so brez licence uporabljale računalniške programe, sicer pa so finančni stražniki zasegli kar 176.592 ponarejenih artiklov in softverjev. Preko 130 kontrol so opravili na področju nadzorovanja cen v goriških trgovinah, zaradi ponarejanja bilanc ali goljufivega bankrota pa so na goriško sodišče prijavili 22 oseb. Kar 44 kontrol so v teku letošnjega leta opravili tudi na področju nepremičninskega trga, kjer so ugotovili za 2.274.026 utajenih davkov.

Kar nekaj dela je goriška finančna straža imela na področju preprodaje mamil. V celem letu so zabeležili 19 kršitev zakonodaje in prijavili 20 oseb, med zaseženimi mamili pa sta bila predvsem hašiš in heroin. Finančna straža je med kontrolami pri briškem podjetju zasegla tudi 2.597 steklenic vina, na katerih je bila neupravičeno zalepljena etiketa z nazivom »doc«. (Ale)

TRŽIČ - Dopolnilna blagajna v tovarni Eaton

Za darila ni denarja

Delavci s polnim urnikom bodo prejeli 700 evrov plače, zaposleni s part-time pogodbami pa samo 300

Delavci iz tržiške tovarne Eaton se letos ne bodo prepustili predbožični nakupovalni mrzlici, saj bodo konec meseca prejeli polovično plačo. Od 5. decembra so namreč v dopolnilni blagajni, ki bo trajala do 12. januarja; zaradi tega bodo delavci s polnim urnikom prejeli približno 700 evrov plače, zaposleni s part-time pogodbami pa samo 300. »Odpovedati se bomo morali marsikateremu darilu,« so se včeraj dopolne potožili delavci Eatona, ki so se zbrali v tržiškem mestnem središču, da bi s transparentom in letaki opozarjali na svojo stisko. Delavci so namreč zaskrbljeni za prihodnost svoje tovarne, ki jo čakajo težki časi. Družba Eaton se namreč ukvarja s proizvodnjo ventilov in zaklopov za avtomobilsko industrijo, ki beleži na svetovni ravni trideset odstotni upad prodaje avtomobilov.

»Sindikalne predstavnike pozivamo, da naj skličejo državno omizje za reševanje krize avtomobilskega sektorja, upravitelje industrijskih koncernov pa, da naj aktivno sodelujejo pri iskanju rešitve,« pravijo delavci in opozarjajo, da je družba Eaton pred kratkim zaprla svojo tovarno v mestu Massa. »Toskanski obrat je doživel 40 odstotni upad proizvodnje in so ga zaprli. V Tržiču se je proizvodnja znižala za 46 odstotkov, zato pa se z zaskrbljenostjo sprašujemo, ali tudi nas čaka podobna usoda,« poudarjajo delavci iz tržiškega obrata, ki bodo danes med 8.30 in 12.30 z informativno stojnico prisotni na trgu Republike v Tržiču. Mimoidočim bodo poleg letakov delili tudi šampanjec in paneton, hkrati jim bodo voščili vesel božič z upanjem, da se bo proizvodnja v Eatonu nadaljevala tudi v prihodnjem letu.

Delavci tovarne Eaton so včeraj delili letake v središču Tržiča

FOTO K.B.

GORICA

Porazdelili prispevke med društva

Goriški občinski odbor je včeraj med razna športna, kulturna in rekreacijska združenja in društva porazdelil 27.784 evrov prispevkov. V nadaljevanju objavljamo imena združenj, ki so bila deležna podpore, in znesek, ki so ga prejela: Skulptura 900 evrov, sicilijansko rekreativno društvo 800, institut Studi Goriziani 1.000, ZSKP 400, folklorna skupina Danzerini di Lucinico 1.200, Lions Club Maria Theresia 300, združenje Terre di confine 200, Kulturni dom 1.000, združenje Florestan 1.200, združenje Graphiti 200, fotoklub Skupina 75 700, glasbena srečanja Alpe-Adria 500, univerza za tretje starostno obdobje Unire 1.684, društvo Acquamarina 200, folklorna skupina Santa Gorizia 1.200, fotokrožek BFI 200, Ki-noatleje 500, orkester ArsAtelier 500, društvo Gruppo Archeologico Goriziano 200, združenje karabinjerjev 300, zbor Monte Sabotino 300, zadruga Maja 500, združenje Musica Aperta 500, evropeistična akademija 1.000, bonsai klub 700, SCVG Emil Komel 700, institut Gruppo di ricerca Isonzo 1.500, čipkarska šola 300, sindikat CISNAL Pensionati 200, institut za socialno in versko zgodovino 1.000, Camper club Contea di Gorizia 200, študijski center Rizzati 200, kulturno društvo Oton Župančič 200, prosvetno društvo Štandrez 400, kulturni center Lojze Bratuž 200, združenje Amici dei Musei 200, združenje slepih in slabovidnih 300, odbor za nagrado Livio Verni 300, bridge krožek 200, krožek ACLI Margotti 500, združenje Cuore amico 600, pokuševalci vina ONAV 600, pokuševalci žganih pijač 200, krožek ACLI 200, pevski zbor Coral di Lucinis 300, združenje za srednjeevropska srečanja ICM 300, združenje Amici della Danza 300, združenje italijanskih pomorščakov 200, mešani pevski zbor Lojze Bratuž 300, združenje Itinerari arti visive 200.

Štirim združenjem niso podelili prispevka, ker so vložila prošnjo po zapadlem roku.

GORICA - Sklep občinskega odbora

Dom Culot bo obnovljen, delijo bone na zakup hrane

Na predlog župana Ettoreja Romolija je včeraj goriški občinski odbor sprejel sklep, na podlagi katerega je dal zela delo za uresničitev četrtega sklopa del v domu za starejše občane Culot v Ločniku. Sindikalisti so namreč v ponedeljek opozorili, da struktura posluje z 1.200.000 evri izgube na leto, zato pa naj bi ji gro-

zilo zaprtje. Župan je to možnost odločno zanimal, na njegov predlog pa je včeraj občinski odbor sprožil postopek za uresničitev četrtega sklopa del. Občina je preračunala nov znesek denarja, ki bo potreben za gradbeni poseg. Po novem bo občina namenila prenovi 264.000 evrov, kar je za 49.000 evrov več od prvotnega načrta; za 35.000 evrov se je zvišal tudi skupni znesek, ki je potreben za prenovo, in zdaj znaša 364.000 evrov. S tem denarjem bodo prenovili električno napeljavno in uresničili nov oddelek za nepokretne goste, ki jih je zdaj v domu 30.

Z goriške občine so ob tem sporočili, da v večnamenskem središču v ulici Baiamonti še naprej delijo bone za nakup hrane, ki so namenjeni občanom z nizkimi dohodki. Dobiti jih bo mogoče tudi danes med 10. in 12. uro, medtem bo jutri in pojutrišnjem urad zaprt. Vsem občanom je po drugi strani namenjena solidarnostna košarica, ki bo na voljo v zadnjem tednu vsakega meseca in bo stala 8,90 evrov. V njej bodo osnovni prehrabni izdelki po znižani ceni.

ŠEMPETER - Prostovoljni gasilci prevzeli novo vozilo

Cisterna s topom

Lestve omogočajo dostop do 14 metrov višine - Top za vodo ima domet 60 metrov

Prostovoljno gasilsko društvo Šempeter pri Gorici, ki pokriva 45 kvadratnih kilometrov veliko območje, v matični občini in v občini Renče-Vogrsko, na katerem živi 10.500 ljudi, je v soboto prevzelo novo vozilo. Gre za sodobno avtocisterno AC 30/120, kakršnih na Primorskem primanjkuje, kar se je izkazalo ob zadnjem katastrofalnem požaru na Krasu. 330 tisoč evrov vredno vozilo, za katerega sta večina denarja prispevali šempetrski in renška občina, je pravi gasilski »Terminator«. Poleg rezervoarja za 12.000 litrov vode in črpalke, ki zmore pretok 3.000 litrov na minuto, ima na strehi tro- in štiridelne lestve, ki omogočajo dostop na objekte do 14 metrov visoko, top za vodo ali peno z dometom 60 metrov, večjo količino cevi, opremo za zavarovanje kraja intervencije in nudenje prve pomoči. Poleg preskrbe z ustrezno količino požarne vode ima novo vozilo tudi vsa zahtevna potrdila za prevoz pitne vode po sistemu higienskega nadzora HACCP, zato bo lahko služilo tudi za oskrbo vode v primeru suše ali odpovedi vodovodnega sistema. (nn)

S prevzema avtocisterne v Šempetru

FOTO N.N.

GORICA - Malčki slovenskih vrtcev in učenci razveselili starše z božičnicami

Na slovenskih šolah pravi »božični maraton«

Osnovnošolci iz Doberdoba vključeni v vsedrjavni projekt ob 60-letnici deklaracije o človekovih pravicah

V minulih dneh so slovenske šole in vrtci goriške pokrajine priredili pravi »božični maraton«. Petje, gledališke igre in miroljubne misli so bile glavne sestavine božičnic, ki so jih otroci s pomočjo učiteljev, vzgojiteljev in zunanjih sodelavcev pripravili za svoje starše, dedke in prijatelje.

Prejšnji petek so se na sedežu društva Skala v Gabrjah predstavili otroci vrtca v Rupi in učenci osnovne šole na Vrhu. Po božičnem prizoru, ki so ga uprizorili malčki, so nastopili učenci osnovne šole, ki so predstavili igrco Mavrična ribica. Pri režiji je učiteljema Marizi Alt in Marku Cotiču pomagal Franko Žerjal, zaključni božični pesmi pa je ob klavirski spremljavi Petre Grassi vodila Alenka Radetič.

Največ božičnic pa je potekalo predvčeršnjim. V cerkvi v Romjanu so z božičnim koncertom najprej postregli otroci romjanske osnovne šole, ki sta jih vodila učitelj Lucija Lavrenčič in Dario Bertinazzi. Nato so v župnijski dvorani v Doberdobi bili na vrsti malčki tamkajšnjega vrtca, ki so pod vodstvom Jane Drasič in s pomočjo vzgojiteljic pripravili več točk na božično tematiko. Za njimi je v župnijski dvorani nastopila tudi osnovna šola Prežihov Voranc. Učenci so pod taktirko Mateje Černic najprej zapeli nekaj pesmi, nato pa so recitirali misli na temo človekovih pravic, ki so jih napisali s pomočjo učiteljev. Doberdobska osnovna šola, je spomnila ravnateljica Sonja Klanjšček, je namreč bila vključena v vsedrjavni projekt Glasba za pravice, pri katerem sodelujejo šole, ki so z božičnimi nastopi obeležile 60. obletnico deklaracije o človekovih pravicah. Aktivno vlogo so pri letošnji božičnici imeli tudi starši doberdobskih osnovnošolcev, ki so v sodelovanju z učitelji pomagali otrokom pri izdelavi božičnih izdelkov in okrasov.

Zanimiva je bila ponedeljkova božičnica doberdobskih srednješolcev, ki so nastopili s prikazom dejavnosti, ki so se jim posvetili med urami izbirnih laboratorijev v prvem polletju. Pod taktirko profesorja Štefana Joba je najprej zapel zbor, nato pa so nastopile učence, ki so s profesorjem Aleksandrom Kodričem sledile delavnici aerobike. V nadaljevanju je bil na ogled splet fotografij, ki so ga učenci posneli s pomočjo profesorja Joba. Božičnico je zaključila igra Najlepša beseda, ki jo je skupina učencev pripravila v okviru dveh gledaliških delavnic s profesorico Federico Bello - le-ta je tudi zrezirala celotno božičnico - in sodelavcem Božidarjem Tabajem.

Včeraj so se v cerkvi v Ronkah izkazali otroci vseh štirih sekcij slovenskega vrtca iz Romjana, ki so božično vzdušje ustvarili s petjem in recitacijo. Pri organizaciji je sodelovalo tudi Združenje staršev, ki je poskrbelo za ozvočenje. Včeraj so božičnico ne nazadnje priredili otroci vrtca v Sovodnjah, ki so nastopili v Kulturnem domu, in učenci slovenske šole Župančič iz Gorice. Le-ti so pod vodstvom učiteljice Martine Hlede zapeli staršem šest pesmi, nato pa so božične misli v slovenščini in italijanščini podali učenci petega razreda. Po zaključnih pozdravih v romunščini, poljščini, portugalščini in drugih jezikih je bila na vrsti zakuska, ki so jo priredili starši.

Božični nastopi v Doberdobi (zgoraj), Sovodnjah (zgoraj desno), Romjanu (desno) in na šoli v ulici Brolo (spodaj)

BUMBACA

GORICA - V petek v stolni cerkvi

Na štefanovo revija pevskih zborov

Kot je že dolgoletna tradicija na štefanovo, bo v petek, 26. decembra, ob 15. uri v goriški stolni cerkvi božična revija pevskih zborov v priredbi Združenja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice.

Na letošnjem koncertu bo božične napeve prepevalo sedem zborov, in sicer trije mešani, trije moški in vokalna skupina. Prvi se bo predstavil mešani pevski zbor Podgora pod vodstvom Sabine Antoni. Sledila bo vokalna skupina Bodeča neža z Vrha, ki jo vodi Mateja Černic. Pod vodstvom Zdravka Klanjščka in ob spremljavi Damijane Čev-

dek bo nato pel moški pevski zbor Anton Klančič iz Mirna. Sledila bosta moški pevski zbor Štmaver, ki ga vodi Nadja Kovic, spremlja pa Martina Valentinčič, in moški pevski zbor Mirko Filej pod vodstvom Zdravka Klanjščka. Ob koncu bosta nastopila še mešani pevski zbor Rupa-Peč (zborovodja Zulejka Devetak) in mešani pevski zbor Jazbine-Plešivo (vodi ga Zdravko Klanjšček, spremlja pa Damijana Čevdek). V koncert bo uvedel nagovor goriške občinske svetnice Marilke Koršič, sklenil pa ga bo krajši blagoslov z ljudskim petjem.

ŠTANDREŽ-VRTOJBA - V nedeljo

Dobrosrčneži prirejajo baklado

Rajonski svet, župnija, športna in kulturna društva iz Štandreža in društvo Tojva iz Vrtojbe prirejajo v nedeljo, 28. decembra, ob 17. uri dobrodelno baklado, med katero bodo s prodajo sveč zbirali prispevke za hospic »Via di Natale« iz Aviana. Start bo na trgu sv. Andreja v Štandrežu, od koder se bodo pohodniki odpravili proti nekdanjemu mednarodnemu mejnemu prehodu, kjer se bodo srečali z udeleženci iz Vrtojbe. Sledila bodo voščila in družabnost ob sladica, ki jih bodo pripravile gospe iz Vrtojbe, medtem ko bodo Štandrežci ponudili kuhano vino, čaj in klobase.

Podaljšali urnik lokalov

Goriški župan Ettore Romoli je včeraj podpisal odlok, s katerim je za 24., 25., 29., 30. in 31. december podaljšal urnik odprtja lokalov in stojnic v mestnem središču do 3. ure ponoči. Glasbo bodo lahko predvajali do 1. ure ponoči, na silvestrski večer pa do 3. ure.

Zavarovalnine za prevoznike

Skupina prevoznikov pri goriški zvezi industrijcev se zavzema za podpis sporazuma z zavarovalnico, ki bo omogočila goriškim prevoznikom, da bodo plačevali nižje stroške za zavarovanje svojih tovornjakov. To je zadnja izmed pobud, s katero skušajo pri zvezi industrijcev pomagati goriškim prevoznikom, ki so se po ukinitvi proste cone in goriva po znižani ceni znašli v precejšnjih težavah. V zvezi z novico o morebitnem zaprtju nekaterih goriških prevoznih podjetij je včeraj spregovoril predstavnik tega sektorja pri zvezi industrijcev Erminio Ginesini. »Vse to dokazuje, da ob ukinitvi proste cone nismo sprožili alarma tja v en dan,« je komentiral Ginesini in spomnil, da je zveza industrijcev izpeljala v podporo prevoznikom več pobud. Med temi je bila konvencija s slovensko družbo Petrol, ki omogoča prevoznikom nakup goriva po znižani ceni, naslednja pa bo podpis sporazuma za ugodnejše zavarovanje.

Jazz poslastica v Sovodnjah

V nedeljo, 11. januarja, ob 18. uri, bo v telovadnici v Sovodnjah koncertni spektakel vokalne jazzovske in zabavne glasbe z ansamblom »Perpetuum jazzile« iz Ljubljane, ki ga vodi Tomaž Kozlevčar. Koncerta vokalne jazzovske in popularne glasbe, polnega energije, čutnih ritmov in čustvenih harmonij, glasbeni sladkusi ne gre zamuditi. Vokalni ansambel Perpetuum Jazzile bo tudi v Sovodnjah ponujal razlog, da pozabimo na vsakdanjo naglico in preživimo nepozaben večer v prijetni glasbeni družbi. Repertoar »Vokal xtravaganza 2008« predstavlja atraktivni izbor vokalne jazzovske in popularne glasbe, ki se razteza od brazilске bossa nove, swinga, close harmony stila, do z jazzom bolj posredno povezanih funka, gospela in popa. Perpetuum Jazzile svojim poslušalcem ponuja zanimiv splet vokalnih jazzovskih harmonij in ritmov, dotakne pa se jih zlasti z odličnimi solisti, sproščenostjo in mladostnim žarom. Perpetuum Jazzile je eden izmed najboljših slovenskih zborov »a cappella« oz. edini jazzovski zbor v Sloveniji. Glasbeni dogodek prireja sovedenjska občinska uprava občine v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom in pod pokroviteljstvom Čedajske banke - Kmečke banke iz Gorice. Vstop je prost.

Goriški župan na radiu

Občinski odbor z županom Ettorejem Romolijem na čelu bo danes med 12. in 13. uro gost Radia Gorizia 1. Odborniki se bodo pogovarjali z voditelji radijski oddaj in bodo odgovarjali na vprašanja poslušalcev. Na telefonsko številko 347-4838106 in na naslov elektronske pošte info@radiogorizia1.it je mogoče poslati sporočilo, medtem ko je mogoče klicati na številko 0481-534162. Radijski maraton se bo pričel ob 11.30, ko se bodo povezali z generalom Flavianom Godiom, ki vodi italijanski kontingent v Libanonu.

ŠTEVERJAN - Z nagrajevanjem udeležencev se je zaključil likovni natečaj

Osnovnošolci narisali, kako iz mošta nastaja vino

Likovne elaborate v raznih tehnikah so izdelali otroci iz Števerjana in s Plešivega

»Kako je iz mošta nastalo vino?« Tako se je glasil naslov likovnega natečaja, ki sta ga razpisala kulturno društvo Briški grič in muzej kmečke kulture Brincelj iz Števerjana. Na natečaju je sodelovalo kakih petdeset učencev iz osnovnih šol Alojz Gradnik iz Števerjana in Ludvik Zorzut s Plešivega. Otroci so pod mentorstvom svojih učiteljev narisali res lepo število risb, ki so jih v ponedeljek razstavili v dvorani na Bukovju, kjer je domače društvo priredilo božičnico z nagrajevanjem najboljših likovnih izdelkov.

Večer je v imenu obeh kulturnih sredin uvedla Maja Humar, ki je prisotnim otrokom, njihovim staršem, učiteljem in gostom izrekla dobrodošlico in udeležencem natečaja čestitala za opravljeno delo. »Natečaj sodi v sklop pobud, ki so vezane na promocijo muzeja kmečke kulture Brincelj, ki smo ga odprli pred letom dni,« je še povedala Humarjeva. Pred samim nagrajevanjem so na prizorišče stopile članice plesne skupine kulturnega društva Kremenjak z Jamelj, ki so se res izkazale z dvema domiselnim točkama modernega plesa.

Zbrane risarske izdelke si je ogledala posebna komisija, ki so jo sestavljali predsednica ZSKD Vesna Tomsic, profesorica na šoli Ivan Trinko Nadja Nanut in umetnik Hijacint Jussa. Člani komisije so povedali, da pri ocenjevanju niso imeli lahkega

Vsi udeleženci likovnega natečaja so prejeli priznanje

BUMBACA

dela, saj so učenke in učenci pokazali izreden čut za barve, kompozicijo in tehniko. Komisija je tudi navedla, da je večina risb ustrezala naslovu in da je zaradi različnih tehnik pristopa, upoštevala kompozicijo, izvirnost in samostojnost pri delu. Žirija je dodelila dve prvi, eno drugo in dve tretji nagradi. Posebej je pohvalila štiri sodelujoče.

Prvo nagrado sta prejeli Ema Terpin (2. razred) in Maria Sofia Castello (4. r.) iz osnovne šole Alojz Gradnik. Drugo mesto je zasedel Nikolaj Hlede (4. r. OŠ Alojz Gradnik), medtem ko sta na tretji stopnički stopili Anita Saunig in Violetta Caffiero (obe iz 3. r. OŠ Ludvik Zorzut s Plešivega). Pohvalo so prejeli Miha Kovic, Katja Kom-

janc, Klara Terčič in Petra Ciglič iz osnovne šole Alojz Gradnik. Priznanje za sodelovanje so podelili vsem sodelujočim otrokom.

Ob zaključku prijetnega večera je Maja Humar izrekla voščila za bližajoče se praznike ter pozvala otroke in njihove starše k sodelovanju tudi v naslednjih letih. (vip)

ŠTANDREŽ - Skupna pobuda slovenskega in italijanskega vrtca

Solidarnostne jaslice v dvoje

Izkupiček, ki so ga nabrali s prostovoljnimi prispevki, bodo namenili projektu za posvojitev otrok na razdaljo

Štandreški otroci pred svojimi jaslicami

BUMBACA

Otroci slovenskega in italijanskega vrtca v Štandrežu so se skupaj zavzeli za solidarnostno akcijo. S pomočjo svojih vzgojiteljic so v prostorih štandreškega vrtca pripravili zanimive jaslice ter povabili na ogled starše in prijatelje; prostovoljne prispevke, ki so jih nabrali, bodo namenili projektu posvojitve na razdaljo, ki ga že več let vodi sirotišnica v mestu Braila v Romuniji.

»Z italijanskim vrtcem že več let sodelujemo pri projektu Skupaj je lepše. Otroci se v predbožičnem času enkrat tedensko srečujejo v okviru delavnic, ki so namenjene izdelavi ročnih izdelkov. Izkupiček prodanega namenjamo posvojitvi otrok na razdaljo, ki jo vodi zavod v mestu Braila,« je povedala vzgojiteljica Verena in nadaljevala: »Letos smo se odločili, da namesto izdelave in prodaje navadnih izdelkov postavimo jaslice. Otroci in starši, ki so si jih prišli ogledati, so zavodu namenili prostovoljne prispevke. Skupno smo zbrali dvesto evrov.«

Jaslice solidarnosti je v Štandrežu izdelalo okrog 70 otrok, ki obiskujejo obe sekciji slovenskega vrtca in sekcijo italijanskega vrtca. Z »dashem« so oblikovali ovčke, iz kartonastih tulcev, papirnatih kroglic in blaga pa so izdelali pastirčke ter druge figure. Otroci so mojstrsko oblikovali tudi pokrajino in okraske za božično drevesce.

ŠTEVERJAN - Visok življenjski jubilej

Darinko Terpin praznuje osemdeseti rojstni dan

V Števerjanu danes praznuje 80 let Darinko Terpin. Slavljenec izhaja iz kmečke družine, tako da njegovo življenje ni bilo lahko, saj so Terpinovi poleg lastne kmetije, obdelovali še drugo kmetijo meščanskih posestnikov. Čeprav je bilo delo na kmetiji nekoč precej drugačno od današnjih dni, saj ni bilo strojev in drugih mehanskih naprav, je Darinko vedno našel čas, da je bil prisoten pri raznih političnih, gospodarskih in prosvetnih dejavnostih vedno.

Ni bil star še 16 let, ko se je vključil v partizanske vrste v Briško-beneškem odredu; dodeljen je bil pri narodni zaščiti. Po koncu vojne je skrbno obdeloval kmetijo in še danes z veseljem pomaga sinu Franku v vinogradu. Leta 1953 se je poročil z Liljano Zabrejšek iz Kosce v občini Sv. Lenard v slovenski Benečiji. V zakonu mu je Liljana povila dve hčerki in štiri sinove.

DARINKO TERPIN

Darinko je zelo ponosen na svoje otroke, saj so vsi dobri in skrbni gospodarji. V letih, ko so bili njegovi otroci stari okrog dvajset let, je lepo povedati, da je bila Terpinova družina prisotna v pevskem zboru Briškega griča kar s štirimi člani. Kaj takega se zelo redko pojavlja v naših društvih. Leta 1968 je skupaj z ženo odkupil posestvo od meščanskih posestnikov in tako se je njegovo

va kmetija povečala, gospodarjenje pa je bilo bolj donosno. Poleg šestih otrok ima Darinko še dvanajst vnukov, ki ga velikokrat obiskujejo. Tovrstni obiski so še posebej v ponos starim staršem.

Kljub osmim križem je Darinko še vedno pogumen in dobre volje. Veliko let je član Slovenskega planinskega društva, povzpel se je na številne slovenske vrhove in je bil večkrat tudi na Triglavu. Veliko bi še lahko napisali, kar je današnji slavljenec prispeval za vaško skupnost, saj je bil vse življenje prisoten pri vsaki pobudi v vasi. Pri Terpinovi družini se prebira naš Primorski dnevnik že od obdobja takoj po vojni. Dragi Darinko, družinskim članom, ki te bodo prišli objet in ti voščiti še mnogo zdravih in veselih let, se pridružujemo tudi prijatelji, ki smo skupaj toliko let zahajali v krog Briškega griča.

Saverij Rožič

NOVA GORICA - V središču mesta

Še danes sejem

Poleg tekstilnih izdelkov prodajajo tudi smrečice

Središče Nove Gorice tudi letos ne zaseda pravi novoletni sejem s spremljevalnim programom, kakršnih so bili meščani vajeni iz preteklih let. Že tretje leto zapored se namreč konec leta samo podaljša redni mesečni sejem iz enega na tri dni. Ponudba je zato takšna, kot vse mesece v letu: v glavnem se na stojnicah dobijo tekstilni izdelki. Izjema sta le ponudnika smrečic. Prodajalcem se zdijo namreč cene zakupa stojnic visoke, že pred tremi leti so se pritoževali, da prodajo premalo, da bi se jim zadeva izplačala, novogoriška krajevna skupnost, ki te sejme organizira, pa je obupala pod točo očitkov, češ da se je na novoletnih sejmih tako ali tako prodajala le cenena krama, ki ne sodi v mestno središče. Ljudje, vsaj po obisku sodeč, vseeno radi kaj nakupijo na stojnicah, vrvež pa nekatere vsaj malo spominja na predpraznično vzdušje. Da bi bil volk sit in koza cela, zato krajevna skupnost že tretje leto redni mesečni sejem podaljša na tri dni. Letošnji bo tako odprt še danes. (km)

Prodajalka čaka na kupce

FOTO K.M.

NOVA GORICA Opozicija predlaga tri točke

Stranke opozicije (z izjemo SLS) znotraj novogoriškega mestnega sveta so med zadnjim zasedanjem novogoriškemu županu Mirku Brulcu ponudile svoje Partnerstvo za razvoj s tremi točkami, za katere so prepričani, da so bistvene v razvoju mestne občine Nova Gorica. Gre za aktivno prostorsko politiko, pospešen razvoj visokega šolstva in aktivno stanovanjsko politiko. Tako so v bistvu odgovorili županu Brulcu na njegovih osem točk Partnerstva za razvoj, v katerega je povabil vse stranke opozicije z namenom iskanja širšega konsenza za razvojne projekte, ki so ključnega pomena za nadaljnji razvoj novogoriške občine. Če se bo opozicija na teh točkah poenotila in če župan ponujene opozicijske predloge sprejme, bo mestni svetnik Matej Arčon (LDS) sprejel tudi ponujeno mesto tretjega podžupana v občini.

»Odločili smo se, da županovih ponujenih osem točk z reduciramo na tri bistvene,« pojasnjuje Arčon, ki bi, če župan ponujen predlog sprejme, prevzel tudi vlogo koordinatorja Partnerstva za razvoj. Cilji, ki so si jih stranke v opoziciji (LDS, Lista Roberta Goloba, NSi, SNS in Lista za kakovost bivanja), gre obenem za stranke, ki so pristopile k ponujenemu Partnerstvu za razvoj občine, zadali izpeljati do konca mandata, se pravi v prihodnjih dveh letih, so zagotoviti do konca leta 2010 najmanj sedemdeset neprofitnih stanovanj in zemljišča ter prostorske akte za gradnjo stanovanj v naslednjih dveh letih, da se do konca leta 2010 določi natančna lokacija za univerzitetni kampus v Novi Gorici ter da se zagotovi potrebna zemljišča in zagotovi pravnomočno gradbeno dovoljenje za prvo fazo izgradnje, ter da se sprejme občinski prostorski načrt in vzpostavi sistem za uspešno gospodarjenje s stavbnimi zemljišči v občini.

Opozicijske stranke predlagajo tudi drugačen način dela od tistega, ki je veljal doslej: delo po novem ne bi več potekalo le na podlagi razgovorov v novogoriškem mestnem svetu, ampak bi vsaka lista in stranka za določeno področje določila pristojno osebo, ki bi vodile posamezna strokovno-politična telesa oziroma forume. Na mestnem svetu bi se tako opravila le neka diskusija, sprejelo pa bi se tista stališča, ki bi bila že predhodno usklajena s strani stroke. (km)

GORICA - Plesni in glasbeni spektakel v gledališču Verdi

Tango protagonist

Nastopajoči so občinstvu predstavili najpomembnejše variante argentinskega plesa

Burni aplavzi so spremljali nedeljski nastop argentinskih tanguerov v goriškem gledališču Verdi. Spektakel Otango v izvedbi ansambla The ultimate tango Show je bila prava poslastica za ljubitelje plesa in glasbe. Večplastna predstava je potekala v kar nekaj koreografsko zelo lepih prizorih; bila je pravo potovanje skozi prejšnje stoletje in se je začela v stari kavarni v Buenos Airesu leta 1909, ko so ritmi očeta tanga, Carlosa Gardela, preplavljali San Telmo in bližnje četrti. Prav z njegovima Volver in Mi Buenos Aires sta se na odru pojavila pevec Sebastian Holz in izredna vokalistka Claudia Pannone, ki sta s tradicionalno tango zasedbo v sestavi klavirja, kontrabasa, dveh violin in seveda bandoneona spremljala ples petih parov, ki so uprizorili najpomembnejše tango variante.

Prizori so se nadaljevali v pariški loži v predvojnem času, ko so glasbeniki kot Pugliese in Piazzolla že obiskovali Evropo in napisali med drugimi Canaro en Paris in Milonga del Angel; večerni praznik na prostem v času Perona z raznimi milongami je zaključil prvi del. V nadaljevanju je bil oder bolj prazen, zato pa so še bolj prišli do izraza fini kostumi in natančni koraki plesalcev. Glasba je postala otožnejša, protagonist predstave, ki je vse življenje iskal svojo veliko ljubezen na obeh straneh Atlantika, pa je ostal sam s svojimi spomini. Opus Piazzolle in Ferrera je bila idealna glasbena preproga za ta del in Adiso Nonino, Oblivion, Balada para un loco ter zaključna Libertango so pravi klasiki te glasbene zvrsti, ki so jim v Gorici prisluhnili v okviru posebnih dogodkov Verdija. (aw)

Plesalca med nastopom v gledališču Verdi

BUMBACA

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.00 - 21.45 »Madagascar 2«. Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.10 - 22.15 »Natale a Rio«. Dvorana 3: 15.00 - 16.50 - 18.40 - 20.30 - 22.20 »Il cosmo sul comò«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.00 - 20.10 - 22.00 »Madagascar 2«. Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Natale a Rio«. Dvorana 3: 15.30 - 17.40 - 20.10 - 22.10 »Il cosmo sul comò«. Dvorana 4: 16.00 »Ultimatum alla Terra«;18.30 - 21.10 »Natale a Rio«. Dvorana 5: 16.00 - 18.15 »Madagascar 2«; 20.10 - 22.10 »Come Dio comanda«.

Razstave

GORICA SE SPOMINJA je naslov niza razstav in prireditev ob 90-letnici konca prve svetovne vojne: na goriškem gradu je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), v grajskih zaporih razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovi dvorani razstava o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljskih zaprto. V razstavnih prostorih Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljskih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na

ogled razstava slik in risb ruskega akademskega umetnika Nikolaja Maškova; do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

DRUŠTVO ARS vabi na ogled prodajne razstave v dobrodelne namene Umetniki za Karitas v Galeriji Ars na Travniku v Gorici. Razstavljajo Zalka Arnšek, Bogdan Čobal, Jana Dolec, Robert Faganel, Zmagor Jeraj, Azad Karim, Silva Karim, Mira Ličen Krmpotič, Marjan Miklavc, Albina Nastran, Blaž Seme in Miha Žorž; do 31. decembra po urniku Katoliške knjigarne.

FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN SVETA GORA v sodelovanju s krajevno skupnostjo Solkan, turističnim društvom Solkan in kulturnim društvom Sabotin iz Štmarje vabi na ogled 7. slovenske razstave jaslic z mednarodno udeležbo v Frančiškovi dvorani na Sveti Gori nad Solkanom; do 11. januarja med 10. in 18. uro.

KULTURNO ZDRUŽENJE PROLOGO vabi na ogled skupinske kiparske razstave na temo nimf v parku goriškega županstva. Razstavljajo Marco Bernot, Paolo Figar, Damjan Komel, Anja Kranjc, Lara Steffe, Claudio Mrakic, Gail Clair Morris, Stefano Padovan, Matthias Sieff, Robin Soave in Drago Vit Rozman; do 24. januarja 2009.

POKRAJINSKA PINAKOTEKA v palači Attems v Gorici je spet odprta in razstavlja poleg umetnin iz obdobja med 19. stoletjem in sedemdesetimi leti prejšnjega stoletja tudi slike Josefa Marie Auchentallerja, Alfreda de Locatellija, Gianne Marini, Sergia Scabra, Stefana Comellija in Maria Di Ioria; do 1. marca od torka do nedelje med 9. in 19. uro, 24. in 31. decembra med 9. in 13. uro, 1. januarja 2009 med 13. in 19. uro, zaprta bo 25. in 26. decembra.

PRODAJNA RAZSTAVA »STAMPANICA NATALE 2008« bo odprta do sobote, 10. januarja, v prostorih knjigarne Editrice Goriziana na korzu Verdi 67 v Gorici.

V BARU RULLO na trgu XXIV Maggio v Krminu je na ogled razstava slik in risb Roberta Cantaruttija in Luciana de Gironcolija z naslovom »Incontro«; do 6. januarja 2009 vsak dan razen srede.

V DRŽAVNI KNJIZNICI v ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava kiparja Marca Bernota in slikarja Edoarda Pirusela z naslovom »Memorie di civiltà«; do 5. januarja med 10.30 in 18.30, ob sobotah popoldne in ob nedeljah ter praznikih zaprto.

V MUZEJU KMEČKE KULTURE Brincelj v Števerjanu je ogled zbirke pred-

metov briške kmečke kulture možen po predhodnem dogovoru (tel. 334-2294517).

VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na fotografsko razstavo o kubanski revoluciji, ki je na ogled v večnamenskem središču v Jamljah do 8. januarja; vsak dan med 18. in 19. uro razen 25. in 31. decembra. Skupine si lahko razstavo ogledajo tudi izven urnika odprtja po prijavi na telefonski številki 333-1188061 (Patrik) in 333-1175798 (Jordan).

Čestitke

DARINKO TERPIN praznuje danes 80 let. Naj bi v polnem zdravju in veselju doživel še mnoga leta v krogu družine, mu voščijo žena Liljana, hčeri in sinovi, 12 vnukov pa mu pošilja 80 toplih poljubov.

Koncerti

BOŽIČNI KONCERT 2008 v priredbi Goriškega pihalnega orkestra bo v četrtek, 25. decembra, ob 17. uri v baziliki na Sveti Gori. Ob Goriškem pihalnem orkestru bosta nastopila še vokalna skupina Grgar in nonet Brda. **PERPETUUM JAZZILE**, vrhunski slovenski jazzovski zbor, ki ga vodi Tomaž Kozlevčar, bo oblikoval Novoletni koncert, ki bo v telovadnici v Sovodnjah v nedeljo, 11. januarja 2009, ob 18. uri. Vabi sovojenjska občinska uprava. Vstop je prost. **VEČERNI KONCERTI** kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v gledališču Verdi v Gorici: v torek, 30. decembra, ob 20.45 na nastopila romunska filharmonika Jora iz Bacaua z novoletnim koncertom; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Izleti

SPDG prireja nočni spominski pohod Po poteh Cankarjevega bataljona iz Pasje ravni v Dražgoše v noči iz sobote 10. na nedeljo 11. januarja 2009. Obvezna predhodna prijava na info@spdg.eu ali na tel. 320-1423712 (Andrej).

Obvestila

DRUŠTVO KULTURAGUA je izoblikovalo koledar za leto 2009 na temo otrok. Izkupiček prodaje bo namenjen otroškemu oddelku bolnišnice v kra-

ju Leona v Nikaragvi; informacije na e-mailu janajarc@hotmail.com ali na tel. 347-2965932 (Jana).

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v nedeljo, 28. decembra, v Dijaškem domu v Novi Gorici. Poskrbljeno bo za družabno novoletno srečanje s kratkim kulturnim programom, primerno večerjo in bogato tombolo. Igral bo glasbenik Silvo. Prijave do razpoložljivih mest; vpišujejo Saverij Rožič (0481-390688), Ana Kuzmin (tel. 0481-78061), Ivo Tomsic (tel. 0481-882024), Karla Vizintin (tel. 0481-882183) in Ema Brajnik (tel. 0481-21361). Društvo sporoča, da bo avtobus odpeljal udeležence silvestrovanja ob 16. uri iz Doberdoba, s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu (pri cerkvi) in v Podgori (pri telovadnici in vagi). Srečanje v Dijaškem domu v Novi Gorici se bo začelo ob 17. uri. Priporoča se točnost.

DRŽAVNA KNJIZNICA v ul. Mameli v Gorici bo med 24. decembrom in 5. januarjem 2009 odprta ob delavnikih samo med 8. in 13.30.

GORIŠKA PEFREKTURA obvešča, da bodo danes, 24., in v sredo, 31. decembra, uradi odprti samo med 9.30 in 12.30.

IRIS obvešča, da v četrtek, 25. decembra, ne bo odvažalo odpadkov, medtem ko bo v petek, 26. decembra, odvažalo za ta dan predvidene odpadke in tudi tiste, ki bi jih moralo odpeljati za božič. Za informacije je na razpologo zelena številka 800844344, ki bo delovala danes, 24. decembra, do 13. ure in od sobote, 27. decembra, dalje po običajnem urniku.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v Gorici, ki je običajno odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure, obvešča, da bo med božičnimi in novoletnimi počitnicami zaprta od 24. decembra do 6. januarja 2009.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo v ponedeljek, 5. januarja, anagrafski urad zaprt. Za prijave smrti klicati na tel. 348-7795064.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo ob božičnih in novoletnih praznikih uradi zaprti 24. in 31. decembra, z izjemo pogrebne urada, socialnega tajništva, upravnega urada hiše za starejše občane Angelo Culot, demografskega in matičnega urada, protokola, arhiva in urada za stike z javnostjo, ki bodo odprti samo v dopoldanskih urah. Matični urad bo v petek, 26. decembra, sprejemal prijave smrti med 8.30 in 10.30 in bo dosegljiv iz ul. Barzellini 5. Uradi za vzgojne storitve v centru Lenassi v ul. Vittorio Veneto bodo zaprti od 29. decembra do 6. januarja 2009.

OBČINA ŠLOVRENC obvešča, da bodo uradi zaprti 27. decembra in 5. januarja.

OBČINSKA KNJIZNICA SOVODNJE bo zaprta za dopust do 24. decembra, 31. decembra pa bo odprta samo od 10. do 12. ure.

OBČINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU bo zaprta 24. in 31. decembra ter 5. januarja 2009.

POKRAJINSKI ŠOLSKI URAD v ul. Rismondo 6 v Gorici bo zaprt 2. in 5. januarja 2009.

URADI ATER na korzu Italia 116 v Gorici bodo zaprti 24. decembra, 31. decembra popoldan in 2. januarja. Urad v ul. Verdi 44 v Tržiču pa bo zaprt od 22. decembra do 5. januarja, odprt bo 12. januarja 2009.

URADI FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE bodo danes, 24. decembra, odprti med 8. uro in 13.30, zaprti pa od 29. decembra, do 4. januarja 2009. **URADI ISOGAS, IRIS IN IRISACQUA** bodo danes, 24. decembra, odprti do 11. ure, od 25. do 27. decembra bodo zaprti, v sredo, 31. decembra, bodo odprti do 11. ure, v soboto, 3., in v torek, 6. januarja, bodo zaprti.

VIDEMSKA UNIVERZA sporoča, da bodo uradi v ul. Alvarez, Hiša filma in palača Lenassi v Gorici odprti danes, 24. decembra, med 8. in 14. uro, zaprti bodo od 25. decembra do 6. januarja 2009. Krminski sedež bo zaprt do 6. januarja 2009.

ZSKD obvešča, da bo urad v Gorici zaprt od 24. decembra do 6. januarja 2009.

SPDG - SMUČARSKI ODSEK obvešča, da se bodo 18. januarja pričeli nedeljski tečajji smučanja. Prijave (samo na sedežu društva) 29. decembra od 18. do 20. ure ter 7. in 9. januarja 2009

od 18. do 20. ure; informacije na tel. 0481-536104 (Danja), 338-5068432 (Loredana) in 0481-22164 (Marta).

V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH poteka ob sredah med 17. in 18. uro gledališka delavnica; vodita jo Maja Devetak in Anna Roversi. Srečanja so primerna za srednješolce; informacije na tel. 328-2580940 (Maja).

Prireditve

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI vabi na predstavitev Zbornika slovenskega športa v Italiji 2008 v ponedeljek, 29. decembra, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Gost večera bo italijanski državni odbojgarski reprezentant Loris Manià, sledil bo krajši poseg ob 50-letnici Slovenskih športnih iger.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Giorgio Agosta iz bivše splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče; 11.00, Floreana Sauli vd. Cevdec v kapeli bivše splošne bolnišnice in na glavnem pokopališču.

DANES V KRMINU: 10.00, Maria Baggio (sestra Maria Amalia) v kapeli samostana Rosa mistica in na glavnem pokopališču.

DANES V ŠLOVRENCU: 14.00, Adeline Pillon vd. Zoffi (iz goriške bivše splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 10.30, Mario Mauri (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici in na pokopališču.

DANES V JAMLAJAH: 11.00, Elda Visintin vd. Oretti (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 13.00, Renato Benito Rusin (s pokopališča v Ronkah) na pokopališču.

DANES V ŠTARANCANU: 11.00, Francesco Munari (iz Vidma) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Jutri, 25. decembra,

bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. San Michele 57
AGIP- Ul. Trieste 179
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN
OMV- Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 50/a
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
AGIP- Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
AGIP- Ul. Aquileia 34

V petek, 26. decembra,

bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35
ZAGRAJ
OMV - Ul. Garibaldi
ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

BETON EST srl

Beton - Pesek - Gramezi - Malta - Gradbeni materiali - Orodje

Milje (TS) - Industrijska cona Noghere - Strada delle Saline, 40
Tel. 040 9235023 - 9235026
faks 040 9234007

Veseli Božič in srečno novo leto

PEPROJECT
COMPUTERS

Dunajska cesta, 54A 34151 Opčine TRST
tel. 040 214472 fax 0402159294
http://www.peproject.com e-mail: posta@peproject.com

HOTEL RESTAVRACIJA

Milič
od leta 1888

BRISČIKI 10 TEL. 040.327330
ČASOPISI - TOBAKARNA
ZAPRTO OB PONEDELJKIH

POROČNI SEZNAMI BOMBONIERE

Anuška

Nabrežina 149, (TS) - Tel. in Fax 040.200082

Veseli božič in srečno 2009

- RAZVIJANJE FOTOGRAFIJ
- FOTOGRAFIJE ZA OSEBNE IZKAZNICE
- DARILA ZA VSAKO PRILOŽNOST

VITAL

Servisi za podjetja
in privatnike za tržaško
in goriško pokrajino

PESEK 42
34012 Občina Dolina
Tel. 040 226868 - Fax 040 226791
e-mail: vitalcoop@tin.it
www.vitalcoop.net

MARKET KUKANJA

*Veseli božič
in srečno novo leto!*

NABREŽINA 106/B
Tel. 040.200172

DESPAR

Maza CVETLICE

UL. I. GRUDEN, 48 - TEL. 040/226517
BAZOVICA - TRST

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA snc

peč na drva

TIPIČNE DOMAČE JEDI DIVJAČINA

OPČINE
Proseška ulica 35
Tel. 040.211629
ob torkih zaprto

GOSTILNA

LEBAN

najemnica Diana Redivo
se priporoča za obisk

Dvorana za svečanosti. **Veseli božič**
Meso in ribe **in srečno novo leto!**

Ob četrtkih zaprto.

BAZOVICA - Ul. Gruden 53 - 040 226129

IMPORT-EXPORT-RAPPRESENTANZE

FRIUL EXPORT s.p.a.

TRST - VIDEM

IMPORT EXPORT

34135 Trst - Scala al Belvedere, 1
Tel. 040.43713 - 040.411826
Fax 040.43073

TUV SÜD

KAVARNA GRUDEN

VESEL BOŽIČ

KAVARNA GRUDEN

Nabrežina 89

BAR - SLADOLEDI

Mario

PEKARNA - SLAŠČIČARNA
Torte po naročilu

Bazovica - Ul. Igo Gruden, 64 - Tel. 040.226147

Veseli božič!

BAR Sladoledarna

icecafe

Ulica Gruden 39/1
Bazovica (TS)

**Veseli
BOŽIČ**

Želimo Vam vesel Božič in ob vstopu
v leto 2009 veliko veselja, zdravja,
uspehov in nadaljnega uresničevanja
vaših želja!

**Poklicno Združenje
Svetovalcev za Delo**

**& Adriano PERIC
Martin DRUFOVKA**

www.consulenzelavoro.it

**GOSTILNA PRI VODNJAKU
AL POZZO**

Posebna postrežba za
poroke, obhajila in bankete

JEZERO - Tel. 040 228211 - ZAPRTO OB ČETRTKIH

SUSHMEL

REGISTRKE BLAGAJNE - TEHTNICE
Ul. S. Francesco 11 - TRST
Tel. 040.370802

PRODAJA IN SERVIS

Pooblaščen od Agencije za prihodke iz Rima
za izvajanje PERIODIČNIH TEHNIČNIH PREGLEDÓV
(BOLLINO VERDE) na blagajnah vseh vrst in tipov

www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it

EDIL CARSO snc.

GRADBENO PODJETJE IN OBNOVA ZGRADB
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

Prenovitev fasade Devinskega gradu

SINCERT
ISO 9001:2000
ISTITUTO GORDANO
CERTIFICATO N. 1589

Certificirani po
standardih ISO
in clani
konzorcija KARST

Cufar mesnica

Veseli božič!

Tel. 040 226786
ul. Igo Gruden 35, Bazovica

BANKE - Imenovanje na predlog deželne federacije združenih bank FJK

Predsednik ZKB v vrhu združnega sistema Triveneta

Sergij Stancich podpredsednik banke Cassa Centrale Banca, družbe združenih bank v SV Italiji

OPČINE - Predsednik Zadrune kraške banke (ZKB) Sergij Stancich je tik pred iztekom leta prejel pomembno zadolžitev v okviru meddeželnega sistema združenih bank severovzhodne Italije. Imenovan je bil namreč za podpredsednika bančne družbe združenih bank Triveneta, Cassa Centrale Banca, ki ima sedež v Trentu. S podpredsedniško funkcijo, ki jo bo operativno prevzel 1. aprila 2009, pa je Stancich neposredno postal tudi podpredsednik holdinga Centrale Finanziaria, ki je 72-odstotni lastnik omenjene banke.

Predsedniška funkcija po statutu pripada predstavniku tridentinskega združnega bančništva, podpredsedniški mesti pa zasedata predstavnika združenih bank iz Veneta oziroma iz Furlanije-Juljske krajine. Deželna federacija združenih bank v FJK se je tokrat odločila, da za svojega predstavnika in torej za podpredsedniško funkcijo predlaga Sergija Stancicha, predsednika slovenske zadrune banke.

»Prvi trenutek sem okleval, ker je zadolžitev zahtevna in je treba večkrat na mesec potovati v Trento. Toda tako mi sodelavci, kot še posebno predsednik Zadrune banke Doberdob Sovodnje Dario Peric (kateremu gre moja posebna zahvala) so me spodbujali in prepričevali, naj funkcijo sprejemem. Tako sem se na koncu odločil,« nam je povedal Stancich in pritril naši oceni, da je imenovanje tudi priznanje za ZKB oziroma za slovenski del bančnega združenstva v Furlaniji-Juljski krajini. Po njegovih besedah je delo, ki ga čaka, pravi izziv, a bo tudi zelo zanimivo, ker »neposredno spoznaš, kaj se v tem združenem svetu dogaja«.

Cassa Centrale Banca je bila ustanovljena leta 1974 kot pokrajinski konzorcij 133 podeželskih bank, ki so takrat delovale na Tridentinskem. Decembra 2002 se je članstvo razširilo na Veneto in Furlanijo-Juljsko krajino, junija lani pa se je banka preimenovala v bančno družbo Cassa Centrale Banca - Credito Cooperativo del Nord Est Spa. Ob tej priložnosti je bil spremenjen statut, tako da se lahko po novem včlanjujejo tudi združne oziroma podobne banke iz drugih držav, ki poslujejo v Italiji. S tem so v Trentu odprli vrata za prihod novega družbenika, nemške zadrune centrale DZ Bank, ki je pred poldrugim letom prevzela 25-odstotni kapitalski delež v Cassa Centrale Banca. Glavna naloga te banke je skrb za ponudbo finančnih produktov in storitev za združne banke in podpora oziroma pomoč včlanjenim bankam. (vb)

Sergij Stancich na zadnjem občnem zboru ZKB

ARHIV

BANKE - Luka Koper, Istrabenz in Intereuropa Iz Banke Koper izstopil še zadnji slovenski kapital

KOPER - V skladu z medsebojnim dogovorom izpred nekaj let so podjetja Luka Koper, Istrabenz in Intereuropa prodala italijanski bančni skupini Intesa Sanpaolo vsaka svoj 1,67-odstotni delež v Banki Koper. Tri slovenske družbe so Intesi Sanpaolo prodale skupaj 26.570 delnic, kar predstavlja pet odstotni lastniški delež. Novico je Banka Koper včeraj objavila na spletni strani Ljubljanske borze, omenjena slovenska podjetja pa tako nimajo več v lasti delnic Banke Koper.

Pogodbo o prodaji delnic Banke Koper, ki je del druge največje italijanske bančne skupine Intesa Sanpaolo, so predstavniki podjetij podpisali 18. decembra. Intereuropa je prodala svojih 8856 delnic Banke Koper in zanje prejela 4,56 milijona evrov, kar predstavlja 515 evrov za delnico. Po isti ceni za delnico sta svoj delež prodali tudi družbi Luka Koper in Istrabenz, ki sta imeli po eno delnico več kot Intereuropa.

Ob prodaji deležev družb Intereuropa, Istrabenz in Luka Koper v Ban-

ki Koper pretekli petek so Marjan Babič, Janko Kosmina in Andrej Lovšin podali odstopne izjave s položaja člana nadzornega sveta banke. Skupščina Banke Koper bo 29. decembra odločala o izvolitvi člana nadzornega sveta banke, za katerega je predlagan dodanji predsednik uprave banke Vojko Čok. Kot je znano, se je Čok odločil sprejeti mesto predsednika nadzornega sveta Banke Koper, zato bo z 31. decembrom odstopil z mesta predsednika uprave banke. Mesto predsednika uprave Banke Koper bo 1. januarja 2009 prevzel sedanji podpredsednik uprave Enzo Salvai. Čoku je bilo mesto predsednika nadzornega sveta Banke Koper ponujeno po odstopu člana nadzornikov Gyorgyja Suranyija s 1. januarjem 2009.

V Sloveniji je zamenjava v vrhu uprave koprskeske banke sprožila nekaj polemičnih odzivov, vendar so družbe, ki so prodale preostanek svojih nekdaj pomembnih deležev, zaradi krize v težavah in jim je torej prodajo narekovala skrb za sanacijo svojih bilanc.

Vila Bled ponovno odprla vrata

BLED - Vila Bled, ki je bila po prevzemu upravljanja med Savo in družbo Condor Real v obdobju pred božično-novoletnimi prazniki začasno zaprta, je včeraj spet odprla vrata. Za praznike je nekaj sob še prostih, sicer pa se v vilo vračajo stalni gostje, ki so jo že obiskovali. Od 12. novembra do danes so v Vili Bled opravili vsa potrebna vzdrževalna dela. Prenovili so aperitiv bar, restavracijo in zajtrkovalnico, osvežili interier in kupili drobni inventar za kuhinjo, restavracijo in sobe. Ustrezno so dopolnili tudi osebe. Z odprtjem prestižnega protokolarnega objekta so v Sportina Turizmu začeli uresničevati svojo vizijo v turistični dejavnosti. Ponudba Vile Bled je tako namenjena najbolj zahtevnim gostom, ki si želijo oddiha in storitev na najvišji ravni, so sporočili iz podjetja. (STA)

H koncu posodobitev železniške proge Pragersko-Ormož

MARIBOR - Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo bo danes od izvajalca prejela izjavo o koncu del za posodobitev proge Pragersko - Ormož. Dela so bila izvedena v roku in v pogodbenem znesku, več kot 36 milijonov evrov vreden projekt pa je bil s 14,5 milijona evrov sofinanciran z evropskimi kohezijskimi sredstvi. T.i. projekt A je izvedlo Železniško gradbeno podjetje Ljubljana skupaj s partnerjema SCT in Alpine Mayreder Bau iz Avstrije. Dela so obsegala rekonstrukcijo štirih postaj (Kidričevo, Ptuj, Moškanjci in Ormož), podaljšanje tirov na koristno dolžino 750 metrov z ustrežno zamenjavo kretnic in zunanjivojskim dostopom na novozgrajene perone širine šestih metrov, izgradnjo dveh novih izogibališč v Cirkovcih in Cvetkovcih. Z realizacijo ciljev projekta je na obnovljenih odsekih zagotovljena deklarirana osna obtežba 22,50 tone, svetli profil UIC-B in maksimalna hitrost do 160 kilometrov na uro. (STA)

RECESIJA - Delodajalci in trgovci Nezadostna ocena ukrepov slovenske vlade

Delodajalci so pričakovali znižanje prispevne stopnje

LJUBLJANA - Noveli zakonov o davčnem postopku in dohodnini, ki ju je v ponedeljek sprejel Državni zbor, po oceni Združenja delodajalcev Slovenije in Trgovinske zbornice Slovenije nista zadostna in vsebinsko ustrezen odgovor na razmere v gospodarstvu. Najprimernejši ukrep za blažitev posledic gospodarske krize je znižanje prispevne stopnje. Kot so sporočili iz obeh organizacij, omenjeni noveli zakonov ne izboljšujeta likvidnostnih razmer v gospodarstvu, kakor tudi ne ciljata na ohranjanje delovnih mest. Spremembe zakona o davčnem postopku ne bodo prinesle znatnega in takojšnjega učinka, ki ga gospodarstvo potrebuje, medtem ko so spremembe zakona o dohodnini namenjene le ozke mu krogu gospodarskih subjektov, učinki pa niso neposredni, ampak oddaljeni v prihodnost, opozarjajo v Združenju delodajalcev Slovenije in Trgovinski zbornici Slovenije.

Po njihovi oceni gospodarstvo potrebuje učinkovite ukrepe za blažitev posledic krize takoj. Znižanje prispevne stopnje, ki ga je predlagalo vseh pet delodajalskih organizacij, a se vlada za to ni odločila, je po njihovem mnenju najprimernejši ukrep, ki ustreza dejanskim aktualnim razmeram v gospodarstvu. Ukrep je transparenten, preprost, nediskriminatoren do podjetij in bi učinkoval že z začetkom leta 2009. Vlada je v zameno ponudila delno subvencioniranje polnega delovnega časa, vendar pa tudi predlog zakona o tem ni bil uvrščen na dnevni red ponedeljkove seje DZ. S tem je bila zamujena tudi priložnost, da bi bilo gospodarstvo deležno vsaj druge najboljše rešitve, ki jo tako zelo potrebuje že z začetkom leta 2009, saj podjetja nimajo več naročil že za januar.

EVRO

1,3978 \$

+0,06

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

23. decembra 2008

valute	23. 12.	22. 12.
ameriški dolar	1,3978	1,3970
japonski jen	126,03	125,66
kitajski juan	9,5728	9,5708
ruski rubel	39,6624	39,6405
danska krona	7,4540	7,4527
britanski funt	0,9439	0,9432
švedska krona	10,9555	10,8335
norveška krona	9,7600	9,8550
češka krona	26,314	26,440
švicarski frank	1,5175	1,5367
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	264,60	266,12
poljski zlot	4,0960	4,0940
kanadski dolar	1,7041	1,6763
avstralski dolar	2,0442	2,0393
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,9525	3,9305
slovaška krona	30,230	30,175
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7058	0,7053
braziljski real	3,3219	3,3077
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1257	2,1215
hrvaška kuna	7,2807	7,2372

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

23. decembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,47125	1,46625	1,85	2,10625
LIBOR (EUR)	2,73063	3,01125	3,08625	3,18375
LIBOR (CHF)	0,355	0,71	0,88	1,155
EURIBOR (EUR)	2,743	3,019	3,092	3,185

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

19.314,83 €

-188,68

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

23. decembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GOBENJE	11,12	-0,54
INTEREUROPA	8,00	-7,19
KRKA	46,02	-6,88
LUKA KOPER	20,45	-2,01
MERCATOR	148,29	-3,68
PETROL	225,86	-1,70
TELEKOM SLOVENIJE	116,73	-4,14

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	49,00	-1,80
AERODROM LJUBLJANA	24,22	-5,50
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	24,98	-12,66
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	9,17	-
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	14,80	-
PIVOVARNA LAŠKO	42,69	-1,07
POZAVAROVALNICA SAVA	10,19	-4,94
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	400,00	-
SAVA	230,73	-9,04
TERME ČATEŽ	144,00	-4,00
ŽITO	89,80	-9,20
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	14,65	+1,38

MILANSKI BORZNI TRG

23. decembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,254	-3,91
ALLEANZA	5,795	-1,53
ATLANTIA	12,74	-2,82
BANCO POPOLARE	4,96	+0,92
BCA MPS	1,555	+1,77
BCA POP MILANO	4,175	+2,33
EDISON	0,9	-4,26
ENEL	4,43	+1,20
ENI	16,21	-1,76
FIAT	4,56	-2,98
FINMECCANICA	10,62	+2,41
GENERALI	19,16	-0,47
IFIL	1,834	-1,40
INTESA SAN PAOLO	2,5	-
LOTOMATICA	17,55	-1,57
LUXOTTICA	12,67	-1,17
MEDIASET	4,09	+0,43
MEDIOBANCA	7,225	-1,37
PARMALAT	1,202	+0,33
PIRELLI e C	0,265	+0,76
PRISMAN	9,925	-4,57
SAIPEM	11,72	+0,77
SNAM RETE GAS	3,92	-1,75
STMICROELECTRONICS	4,665	+0,21
TELECOM ITALIA	1,147	-0,26
TENARIS	7,22	-1,63
TERNA	2,2925	-0,11
TISCALI	0,7165	-2,78
UBI BANCA	10,51	+0,38
UNICREDIT	1,663	-0,72

SOD NAFTE

(159 litrov)

38,93 \$

-0,13

IZBRANI BORZNI INDEKSI

23. decembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	3.460,30	-4,19
SBITOP, Ljubljana	801,65	-4,32
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.756,75	+0,02
BIRS,	981,21	-1,79
FIRS, Banjaluka	1.549,62	-1,12
Belex 15, Beograd	477,74	+0,67
SRX, Beograd	236,87	-0,47
BIFX, Sarajevo	2.210,13	-0,46
NEX 20, Podgorica	8.791,69	+9,64
MBI 10, Skopje	2.160,33	-2,75
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.419,49	-1,18
Nasdaq 100	1.183,19	-0,50
S&P 500, New York	863,16	-0,97
MSCI World, New York	892,73	-1,56
DAX 30, Frankfurt	4.629,38	-0,21
FTSE 100, London	4.255,98	-0,16
CAC 40, Pariz	3.128,41	-0,73
ATX, Dunaj	1.725,89	+1,529
PX, Praga	846,8	+3,24
EUROSTOX 50	2.382,14	-0,65
Nikkei, Tokio	8.723,78	-
STI, Singapur	1.724,54	-1,20
Hang Seng, Hongkong	14.144,12	-3,270
Composite, Šanghaj	1.897,22	-4,554
Sensex, Mubaj	9.928,35	-

TURIZEM - Statistika V slovenskih zdraviliščih ob koncu leta največ italijanskih gostov

CELJE - Slovenska naravna zdravilišča bodo med božično-novoletnimi prazniki zasedena med 80 in 100 odstotki, nekaj prostih mest v času novoletnih praznikov je mogoče najti še v hotelih in apartmajskih naseljih, ugotovljajo v skupnosti zdravilišč. Kot pravijo, se predvsem gostje iz Italije odločajo za preživljanje najdaljše noči prav v zadnjem hipu. Tuji gostje so v slovenskih zdraviliščih v prvih 11 mesecih letos že presegli milijon nočitev, nočitve domačih gostov so zrasle za 5,6 odstotka na 1,5 milijona, število teh gostov pa se je povečalo za 8,6 odstotka, so sporočili iz Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč.

V tem obdobju so bili znova najštevilnejši gostje iz Italije, sledijo gostje iz Avstrije, Hrvaške in Nemčije. Največ nočitev v prvih enajstih mesecih letos pa so zabeležili avstrijski gostje, na drugem mestu so gostje iz Italije, tretje uvrščeni so Nemci, na četrtem mestu pa hrvaški gostje. V slovenskih zdraviliščih ugotavljajo, da znova raste obisk Nizozemcev, gostov iz nekdanje Jugoslavije in iz Francije.

V skupnosti zdravilišč pričakujejo, da bo tudi v letu 2009 osrednja pozornost slovenskih zdravilišč namenjena na pospeševanju prodaje, odnosom z javnostmi, internetni podpori in usmeritvi na glavne in perspektivne trge, kar so po njihovem mnenju »pravi odgovori na prihajajoče težje čase, ki bodo večletno nadpovprečno rast nedvomno upočasnili«. (STA)

OLJKARSTVO Mednarodni razpis za najboljša ekstra deviška oljna olja

SPOLETO - Mednarodna agencija za ekstra deviško oljno olje (International Extravirgin Oliveoil Agency) in mednarodna šola italijanskih kuhinje ALMA sta v sodelovanju z raziskovalnim centrom za oljkarstvo in oljno industrijo CRA razpisali tretje mednarodno tekmovanje Armonia - Trofeo ALMA. Na razpis se lahko (do 10. februarja 2009) prijavijo italijanski in tuji pridelovalci visokokakovostnega ekstra deviškega oljnega olja, ki bodo razvrščeni v ustrezne kategorije (nežno, srednje, močno) in se bodo potegovali za prvo in drugo nagrado, poleg tega pa še za deset diplom v vsaki kategoriji. Zmagovalna olja bodo imela pravico uvrstitve na častna mesta mednarodne oljeteke ALMA v knežji palači v Colornu (pokrajina Parma) in bodo objavljena v specializiranem vodniku. Poleg omenjenih nagrad bodo podelili tudi posebno nagrado za olja z najboljšo kemično sestavo in tudi posebno priznanje za komunikativni vtis dizajna steklenice, grafične podobe in etikete.

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peči

BAR - BUFFET - PIZZERIA

»RINO«

ob nedeljah zaprto

KOSILA - VEČERJE
PIZZE OPOLDNE
IN ZVEČER OPČINE
Dunajska c. 11/A
Tel. 040 213821

Vesel

hotel - restavracija

Furlan

želi vsem vesel božič
in srečno 2009

REPENTABOR - tel. 040.327125

BARVE
FURLAN & MILIČ

BARVE - STENSKÉ TAPETE - TOPLI PODI - SONČNE ZAVESÉ - KOMARNIKI
Opčine - Dunajska cesta 56A - Tel. 040.212168

PRODAJALNA ČASOPISOV

Zaccaria Tania
vošči vsem
vesele praznike

Križ, 34

gradbeni material

CELESTINO DANIELI snc

Paolo Iskra Škerl e C.
Opčine - Dunajska cesta 19B, Tel/Fax: 040/213963

IZOLACIJSKI MATERIAL - SREDSTVA PROTI VLAGI
VODNI IZOLATORJI - ŠAMOTNI MATERIAL - ODOČNE CEVI

JESTVINE

Dario Slavec

Vesele
praznike!

Dunajska c., 9A - Opčine
(Tel. 040 212197)
in
Padriče, 27

cenitve, nasveti za nepremičnine,
kupoprodaja

TRST

Ul. Cicerone 8, Tel. 040 662111

Fax. 040 634301

www.immobiliarepuntocasa.it

AVTOKAROSERIJA COLJA

Obrtna cona "Zgonik" ulica Proseška postaja, 29/E

ZGONIK (TRST)

tel. 040 2529399

fax. 040 2529428

Agraria Agrososic s.a.s.

na Bazoviški cesti št. 2 - OPČINE
Tel./fax 040.213760

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih
in avtomobilih vseh znamk
priprava vozil za tehnični pregled

POOBlašČENA

Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

»BAR
KANARIN«

želi vsem
vesel božič in
srečno novo leto

OPČINE,
DUNAJSKA cesta 50/A
Tel. 040 212147

bio

bio trgovina

NATURALIA

z jestvinami, sadjem in zelenjavo

Vesel božič in
srečno novo leto!

v Križu, 204 (na Kržadi)
tel. 040.220349

Trgovina Konfekcije
Draga
Sancin Karolina
Tel. 040 228133
Boljunec, 391

MAIDA

FRIZERSKI SALON

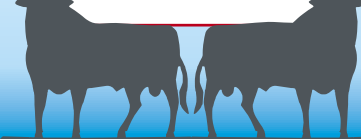
UNISEX PRIČESKE
NEVESTE: ureditev pričeske na domu

ob sobotah 8.00 - 16.30
OPČINE (TS) - Tel. 040211359
Proseška ul./Via di Prosecco 20

Mesnica
Crispini Mauro
vošči vsem
vesel božič!

Dunajska cesta, 15/A
tel. 0402158174

AVTOKAROSERIJA

ARA sas

Vesele
praznike!

Salež, 84 - 34010 - Trst
Tel. in Fax: 040 229190

Tvoj center za wellness, fitness,
estetiko in fizioterapijo
PRI TVOJEM DOMU

ti vošči vesel božič
in srečno novo leto!

Briški, 42/b - Zgonik (Ts) Tel. 040 327431 www.avalonwellness.it

GOSTILNA

BATIČ

REPNIČ 3 - Tel. 040229178

ŽELIMO VAM
VESEL BOŽIČ!

AVTOPRALNICA
BAR-BIFE
GORIVO

AdriaEnergy

ADRIAENERGY - OMV - ZRAVEN OBRATNE CONE "ZGONIK" - Tel. 040-225007

božič!

Terčon

ŽELEZNINA
VRTNARSTVO
SESLJAN, Tel. 040 299220

OŠTERIA BORIS

ob ponedeljkih zaprto
Mavhinje 1 Tel. 040.299449

TAC S.A.S.
GRUDEN MATEJ & C.
SESLJAN 24/I - TEL. 040.299259

gradbeni
material

Brundula

od 1954 na vašo razpolago

Nadomestni deli in oprema
za avto, motor in kolo.

Dunajska cesta 48 - OPČINE (Trst), Tel. in fax 040 211022, brundula@inwind.it, Odprto: 8.30 - 12.30 / 15.30 - 19.30 Ob ponedeljkih zaprto

Hotel Restavracija

Sonia S.r.l.

Domjo 47 Tel. 040.820229
www.albergosonia.it info@albergosonia.it

tipične domače jedi
Gostilna

"POD TABROM"

Vesel božič
in srečno novo leto!

COL 8 - Repentabor Tel. 040 3271 20

SLAŠČIČARNA

Saint Honore'
samo kvalitetne specialitete

vošči vsem vesel božič!

Proseška ul. 2 - Opčine - Trst - Tel. 040.213055
Odprto vsak dan

Guštin
SERVICE PARTNER

Vsem srečno 2009!

040.225343 FAX. 0402529507

Ul. Proseška postaja, 29/a - Obrtna cona "ZGONIK" - Trst

Nepremičninske storitve
v Devinu

Dimore
agenzia immobiliare

Voščimo
vsem
vesel božič
in srečno
novo leto!

Devin 10/c
Devin Nabrežina (TS)
Tel. 040.2070016
e-mail: ledimore@revas.it

TRGOVINA

Kosmina Sergij

TU, hi-fi, gospodinjski
stroji tudi za ugradnjo

NABREŽINA CENTER - TEL. 040200123

KRIŽMAN

ŽELIMO VAM VESEL BOŽIČ!

REPEN 76 • Tel. 040.327115 / 327002 • Fax 040.327370
http://www.hotelkrizman.eu • e-mail: info@hotelkrizman.eu
zaprto ob torkih (cel dan) in ponedeljkih (za kosilo)

Gradbeno podjetje in izkopi

BIZJAK

BORIS

Nabrežina Kamnolomi 63/A
Tel. 040.200103 - Fax. 040.2024145 - Mob. 335.6939992

PREHRAMBENI
DISKONT

MIMA
Snc

VOŠČI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
FERNETIČI 24 REPENTABOR
TEL. 040.2176832

Center Hotel

info@centerhotel.it www.centerhotel.it

Ul. Igo Gruden, 43 - 34012 Bazovica
Tel. 040.9221334

Restavracija

Gruden

Šempolaj 49
Tel. 040.200151

Zaprto
ob ponedeljkih
in torkih

CONAD

CONAD
SISTIANA / SESLJAN
Bossi Alessandro
Sesljan 24/H
Tel. 040 291496

CONAD
OPICINA / OPČINE
NOVA srl
Dunajska 61 - Opčine
Tel. 040 215433

Vsem strankam vesele božične in novoletne praznike

EUforia v schengenski noči,
21. decembra 2007,
na mejnem prehodu
na Erjavčevi-Škabrijelovi;
namesto carinikov zastoje
na meji danes povzročajo
spuščene zapornice na bližnjem
železniškem prehodu

FOTO N.N.

LETO DNI PO SCHENGENSKI ŠIRITVI

Goričani vse pogostejše v Novi Gorici, v obratni smeri pa je obisk upadel

NACE NOVAK

Ko sem pred dobrim letom, 21. decembra 2007, zgodaj zvečer po službeni dolžnosti obiskal nekdanji mejni prehod na Erjavčevi-Škabrijelovi ulici, med Novo Gorico in Gorico, je bilo vzdušje med redkimi »aktivisti«, ki so pripravljali vse potrebno za večerno dogajanje, polno pričakovanj ter usklajeno z naslovom dogodka EUforia. V zraku je bilo čutiti in dobesedno vohati, da se pripravlja nekaj velikega, prelomnega, nepozabnega. Da se dogaja zgodovina, kot bi rekel Tiziano Terzani. Ljudje z obeh strani meje, taki, »ta pravi«, so se počasi zbirali. Taki, ki so se že pred tem »dnevom D« dobro poznali in plodno sodelovali. Organizirali so še zadnji, simboličen prehod meje s prepustnicami. Udeleženci so ta ritual opravili nasmejani, z visoko dvignjenimi dokumenti, ki so jih tisti najbolj zagreti pred tem še zadnjič pošttempljali pri mejnih policistih, pa čeprav se v praksi tega že dolgo ni več počenjal.

Po tem dejanju sem odhitel domov, napisal in oddal članek o tej svojevrstni obeležitvi prelomnega zgodovinskega dogodka, in ko sem se kot civilist čez dobro uro vrnil, da bi se še bolj sproščeno družil s prijatelji z obeh strani meje, je bilo povsod brezosebno morje ljudi, v katerem sem le s težavo plaval. Kmalu se mi je vse skupaj uprlo, kot se mi zelo hitro uprejo vse masovke. Tiste prvotne pristnosti in prave evforije ob slovesu od meje ni bilo več, vse skupaj se je zbanaliziralo na le še eno »žurko«, na množično zabavo, v kateri so vsi vsevprek škljocali s fotoaparati, da svojega sploh nisem več potegnil iz fotografske torbe.

Nehote me je obšla misel na to, da se množica vstopa v schengensko območje veseli predvsem zato, ker je to le še ena priložnost za veselo rajanje. No, veselje je bilo zagotovo prisotno tudi zato, ker je padec meje pomenil eno obveznost manj - ne bo več treba kazati dokumentov - in s tem na neki način olajšanje in

poenostavitev življenja. Iz tega vidika se mi je zazdela ukinitve mejne kontrole enako sporna kot na primer uvedba evra. Ko je Slovenija uvedla evro, oziroma še prej, ko ga je uvedla že Italija, sem se počutil oropanega za užitke ob preračunavanju tolarjev v lire in ostale valute. S tem preračunavanjem so ti delali možgančki, danes pa ni več tako, danes lahko napolniš rezervoar avtomobila, sedež za volan in se, ne da bi se ti bilo treba kjer koli ustavljati znotraj EU območja odpelješ do Dunaja, Prage ali še dlje, tam potem izstopiš in z istim denarjem, s katerim plačuješ doma, kupiš, kar potrebuješ - itak gre zaradi globalizacije za iste izdelke -, tako da tistega popotniškega nemira in simpati-

čnih sprememb, ki so včasih spremljale potovanja in so z zanimivimi izkušnjami gradile človekovo osebnost, sploh ne občutiš več. Danes je vse isto, monotono, dolgočasno, poenostavljeno, a dražje.

Prepustnice so po enem letu le še bled spomin, mejni objekti še vedno čakajo na nove vsebine, oziroma, da jih odstranijo, kar so na italijanski strani v določeni meri že postorili. Na to, da so poleg policistov na mejah včasih stali tudi cariniki, ki so bili pomembnejši od prvih, bom počasi pozabili. Moj dve leti star sin si bo težko predstavljal, da smo morali imeti včasih za prečkanje meje dokumente, da so bila obdobja, ko smo lahko šli v Italijo, le nekajkrat na mesec, da smo

lahko s seboj jemali le zelo omejeno vstopno denarja, da smo bili prisiljeni »švercati« in podobno.

V minulih dneh sem kar lepo število običajnih Novogoričanov in Goričanov - ne tistih, na položajih, ki imajo že vrsto let polna usta napihnjenih besed o sodelovanju, preseganju meja v glavah ipd. - povpraševal o občutkih eno leto kasneje. Naletel sem na najrazličnejše odgovore, le redki pa so še omenjali simboličen pomen padca meje, ki je dolga leta ločevala dva režima, dve državi. Vsi so med prednostmi padca meje omenjali le praktične olajševalne okoliščine, ki jih je to prineslo v njihovo vsakodnevno življenje oziroma, če sem bolj konkreten, predvsem to, da jim na meji ni treba več čakati in kazati dokumentov, se ustavljati in prilagajati dobri ali slabi volji uniformiranih uradnikov.

V zadnjem letu sem opazil, da so iniciativo pri odkrivanju »tujega« ozemlja prevzeli italijanski državljani. Erjavčeva ulica, po kateri so dolga leta hodili predvsem Novogoričani oziroma Slovenci, namenjeni po nakupih v Gorico, je postala od vstopa Slovenije v schengensko območje neke vrste okno v svet za radovedne obiskovalce z druge strani meje, pa naj gre za naključne nedeljske sprehajalce, za ljubitelje dobre hrane, ki prihajajo v Novo Gorico na poceni kosila, ali za vse pogostejše obiskovalce novogoriške »dežele nakupov«, Qlandie, ki je postala pravi magnet za italijanske goste in je tako rekoč čez noč obrnila dolgoletni nakupovalni tok v drugo smer. V to odkrivanje novogoriškega in s tem slovenskega prostora so vključene vse družbene skupine od narkomanov, ki jim je slovo mejne kontrole bistveno olajšalo nakupe precej cenejših drog na slovenski strani, prek rekrativcev, ki so začeli za tek, hojo, kolesarjenje ali rolanje koristiti za te dejavnosti idealno kolesarsko stezo med Novo Gorico in Šempetrom, pa tudi Panovec, kjer

jih je vse več, do lastnikov psov in mladih družin z otroki, ki se zelo radi sprehajajo po travniku s poligonom med trgov Evrope (ups, Transalpina) in nekdanjim mejnim prehodom Solkan, ki ga Novogoričani komaj povohajo...

Po drugi strani pa se zdi, da so Novogoričani, ki pred vstopom Slovenije v schengensko območje niso imeli predhodkov in problemov s prestopanjem meje, s tem, ko se je ta odprla, naenkrat izgubili interes za to, da bi še naprej hodili v Gorico. Izjema so le tisti, ki hodijo preko meje v službo in »ekstremni primeri«, ki so se v Gorico zaradi cenejših stanovanj kar preselili. In ni jih malo. Če se sprehodite mimo novozgrajenih eno- in dvonadstropnih vezanih hiš, ki so v zadnjem letu, dveh zrasle na italijanskem ozemlju le nekaj korakov od novogoriške železniške postaje, boste pred njimi videli parkirane pretežno avtomobile s slovenskimi registrskimi tablicami.

Velika in dobrodošla novost je za Novogoričane predvsem dejstvo, da je prek nekdanjega mejnega prehoda na Erjavčevi-Škabrijelovi ulici stekel promet. Tudi sam - priznam - se vsakič, ko moram v Šempeter, Vrtojbo, Miren in podobno, odpravim po tej poti. Najprej zato, ker je to bolj praktično, saj je krajša, malo pa tudi zato, ker je še vedno nekaj novega in zato, ker mi daje en tak fin, medkulturni občutek. Odkar so odprli krožno križišče pri novogoriški Qlandii, pa ga niso večeraj, sem se po njem v smeri Rožne doline peljal le nekajkrat, čez nekdanji prehod na Erjavčevi pa grem zagotovo vsaj dva do trikrat na teden, tako kot tudi številni Novogoričani, Goričani in vsi ostali - na veliko »veselje« stanovalcev Škabrijelove ulice, ki se še vedno niso sprijaznili z novimi razmerami in so eni redkih, ki so v tej zgodbi res potegnili ta kratko.

O tem sem se pogovoril z gospo in gospodom, ki tam živita. Oba sta kot največji problem omenila hitrost, s katero avtomobilisti divjajo po ulici, na kateri naj bi se vozilo največ 30 kilometrov na uro, šoferji pa po njej drivjo enkrat ali celo dvakrat hitreje. Stanovalko je motilo tudi to, da se ne upošteva dejstvo, da je prehod namenjen le osebnim vozilom. Hrupa niti ni omenjala, kot zelo moteče pa je označila tudi onesnaževanje zraka zaradi izpušnih plinov. Potarnala je, da je še posebej hudo, ko se ob prometnih konicah spustijo zapornice pri železniškem prehodu onkraj meje, tako da se vzdolž ulice nabere tudi več kot sto metrov dolga kolona vozil, ki čakajo s prižganimi motorji. Njenega soseda z druge strani ulice izpušni plini ne motijo, saj naj bi jih odgnala burja - pravi -, zato pa ga jezi, da niti italijanski niti slovenski policisti ne naredijo nič zato, da bi vozniki počasneje vozili. Poudaril je, da je zadnjo policijsko kontrolo na ulici srečal pred več kot tremi meseci, pa še takrat je na merjenje hitrosti sto metrov pred njo opozarjal velik znak, tako da je bilo vse skupaj precej neučinkovito. Tudi on je omenil železniške zapornice na slovenski strani, in hudomušno dodal, da so prevzele vlogo carinikov in policistov, ki so dolga leta skrbeli za to, da pretok preko meje ni tekel preveč gladko.

MARIO

PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA

MARIO MUCCI & C. s.n.c.

Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA

Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657

info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

GRADBENO PODJETJE
DEVETAK IZTOK
& C. S.A.S.

DOBERDOB
Ul. Prešeren 8 - Poljane
Tel. (0481) 78116

GOSTILNA
TURRI
Štandrež
Gorica

Trg S. Andrea 11
Tel. 0481.21856
zaprto ob nedeljah

Vesel
B
O
Ž
I
Č

Hotel
NANUT
GORICA

Tržaška ulica 118, Tel. 0481.21168
info@nanut.it • www.nanut.it

PELLETTERIE TOMANI

DESMO • FURLA • GUESS • CROMIA • PIERO GUIDI
GORICA - Korzo Verdi 86 - Tel. 0481 536797

avtodelavnica
avtoličarstvo
vulkanizerstvo

BASTIANI
SERGIO

DOBERDOB (GO)
Tel. 0481.78305

POCITNICE
V NARAVI

LA SUBIDA
kraj Monte 22
Krmín (GO)
Telefon: 0481.60531
www.lasubida.it

PEKARNA
SLAŠČICARNA
OŽBOT
Trg Sv. Roka 7
Tel. 0481.531466
GORICA

Vesel Božič

imsa
GLASS GLOBAL SYSTEM

Vesele božične praznike

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49, Tel. 0481.535657, www.suligoj.com

OGLASE ZBRALA
IN PRIPRAVILA
AGENCIJA

AWS

GORICA
Tel. 0481.536602
Fax 0481.536603
mail: aws.it@tin.it

TURISTIČNA KMETIJA
Kovac
DOBERDOB
ZA CERKVO
Tel. 0481 78125 • www.kovac.it
OKUSNA IN ZDRAVA HRANA

mark
MEDICAL SUPPLIES GROUP

*Mir božične noči, naj se veseli v jutra novih dni.
Novo leto pa naj bo: zdravo kakor med, sveže
kakor jutro, vedro kakor cvet, **VESEL BOŽIČ!***

MARK S.r.l.

Ul. S. Michele 334, 34170 - GORICA

Tel.: +39 0481 21711

Fax.: +39 0481 20719

E-mail: info@mark-medical.com

Web: http://www.mark-medical.com

BCC
CREDITO COOPERATIVO

Cassa Rurale ed Artigiana
di Lucinico Farra e Capriva

Iskrena voščila

Zadružna kreditna banka iz Ločnika, Fare in Koprivnega: Glavni sedež in bančno okence v Ločniku

Podružnice: Fara ob Soči • Koprivno • Gorica - Center • Gorica - Sv. Rok • Gorica - Stražice • Krmín • Gradišče • Mariano • Romans

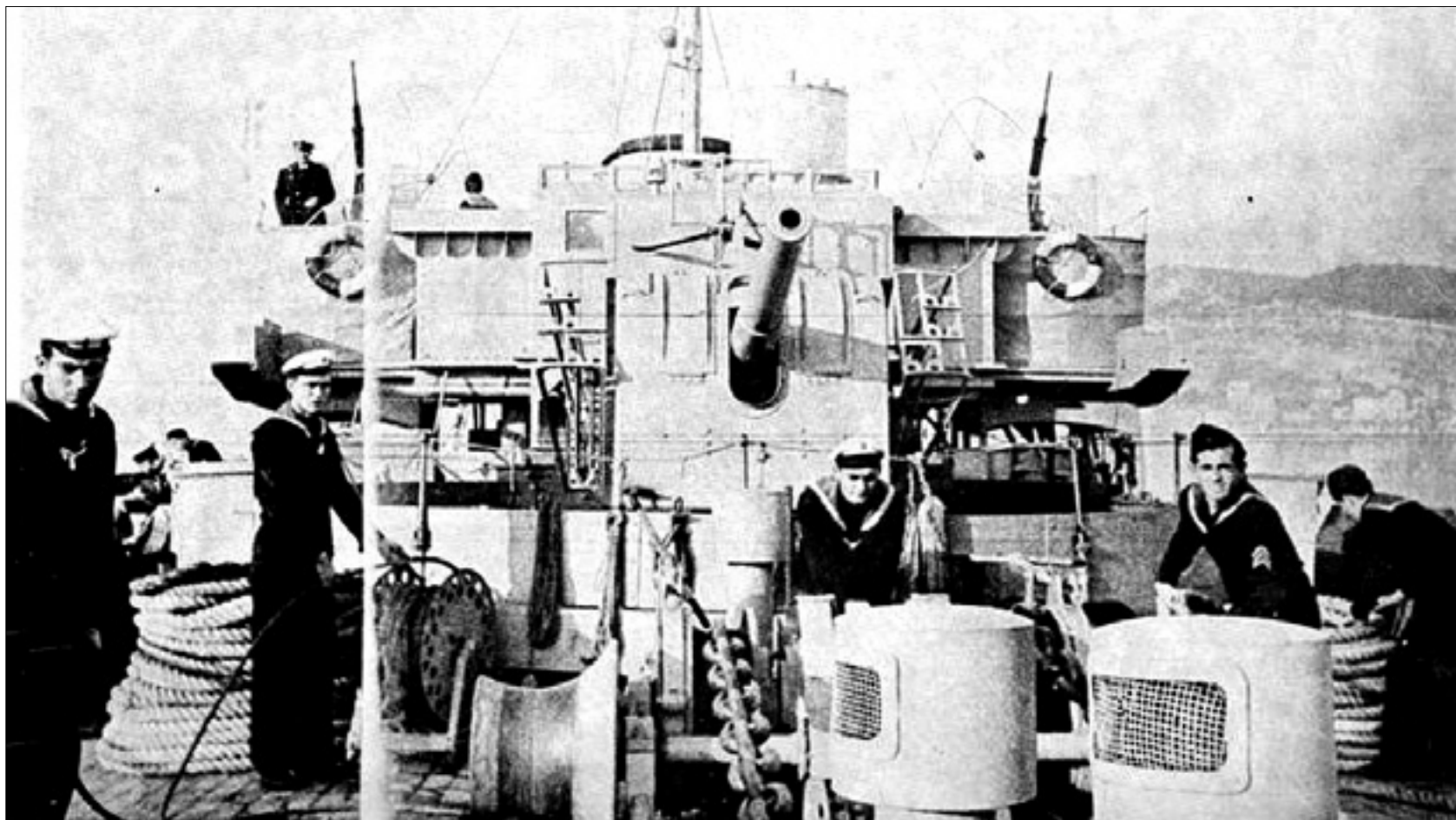

Fotoportret Sonje Stoparjeve in partizanski mornarji na krovu korvete na Jadranu proti koncu leta 1944

VSAK DAN JE NOSILA GLAVO NAPRODAJ

Sonja Stopar-Požar obveščevalka partizanske mornarice

STOJAN SPETIČ

Za zgodbo o medvojni dejavnosti moje pokojne tete Sonje Stopar je bilo več spodbud. Najprej branje članka Mira Kocjana o ustanavljanju jugoslovanske partizanske mornarice, nato ponosna spletna stran njenega vnuka Davida Požarja, kjer je objavil slike obeh nonotov: partizana Stanka Požarja in njegove žene Sonje v najlepših letih njune mladosti.

Sonjo Stopar – Požar so mnogi poznali in cenili, malokdo pa je vedel, kolikšne zasluge je imela v narodno osvobodilnem boju in kako je vsak dan nosila glavo naprodaj, saj je tvegala veliko, pozneje pa o tem ni govorila, predvsem zaradi zadržanosti in značaja.

Sonja se je rodila v tržaški delavski četrti Svetega Jakoba, lučaj od cerkve, materi Zofiji in očetu Jožetu, ki je bil po poklicu mizarški mojster. Delal je predvsem na ladjah, ki so jih gradili v Trstu in drugod po Italiji. Njena starejša sestra Meri je bila moja mama.

Zofi je bila po rodu Štajerka, s Pohorja, vendar se je rodila v Nemčiji, kjer je njen oče delal kot rudar v Essnu. S hčerama je doma govorila slovensko, včasih tudi nemško, medtem ko italijanščine ni obvladala, razen tržaškega narečja.

Meri in Sonja sta se nekoč na tramvaju pogovarjali po slovensko, ko so jima prenapeteži primazali nekaj krepkih klofut. Odtlej sta se med seboj pogovarjali italijansko.

Medtem ko je starejša Meri služila na domu tržaške gospe kot šivilja, je Sonja sanjala o gledališču in plesu. Odpotovala je v Rim in sredi vojne nastopala v glasbenih predstavah znanih komikov, kot je bil Macario, ali slovitih subrek, kot je bila Wanda Osiris. Spoznala je tudi princa De Curtisa, znanega v filmu kot 'Toto'.

Po kapitulaciji Italije jeseni 1943 se je Sonja vrnila v domači Trst. Tu je spetno izkoristila mamino »folksdobjersko« poreklo in se kot tajnica zaposlila na komandi nemške vojne mornarice (Kriegsmarine), ki je delovala tudi kot luško poveljstvo.

Ob zaposlitvi se je Sonja povezala s partizanskim gibanjem in začela delati za obveščevalno službo IX. Korpusa, pozneje pa za obveščevalno službo partizanske mornarice.

V uradu je prepisovala dokumente, nekatere kratkomalo ukradla in jih na pretkan način dostavljala partizanom.

Vsak konec tedna se je oblekla v praznje, vzela s seboj kolo in se z vlakom odpravila do Vižovelj, od tam pa s kolesom proti Gorjanskemu. Tam kjer je do nedavnega stala mejna kontrola, so Nemci imeli svoj blok. Sonja jim je v svoji lepi in brezhibni nemščini najprej pokazala dokumente, da je pač uslužbenka nemške vojne mornarice, nato pa razložila, da je v mestu pomanjkanje in da gre v Komen in še naprej po hrano: moko, jajca, mast.

Toda Sonja ni hotela tvegati novih kontrol po poti, kjer je še mrgolelo domobrancev, Mongolov in druge sodrge. Obrnila se je k enemu izmed mlajših podčastnikov in ga prosila, ali bi je ne pospremil na poti do ene izmed bližnjih vasi, češ da se boji partizanov. Fantu se je

zdelo vabilo kar mamljivo in je lepo tržaško dekle rade volje pospremil na pot do Gorjanskega, Komna in še naprej, skoraj do Škrbine.

Tu je Sonja mladega Nemca, s katerim sta kramljala celo pot o poeziji, gledališču, filmu in knjigah, pa tudi o osebnih željah in načrtih, lepo prosila, naj počaka pred vasio, ker bi ji sicer domačini ne prodali hrane. Navsezadnje jim Nemci niso bili všeč.

Tako se je sama odpravila v Rubije, kjer je gradivo izročala javkam, najpogosteje pa Borisu Žerjalu, bodočemu lastniku znane barkovljanske restavracije La Marinella. Včasih tudi Borisu Battellinu, ki jima je bil nadrejen. Od tod je gradivo romalo naprej, v komando IX. Korpusa, na poveljstvo jugoslovanske mornarice in drugih organov, ki so pripravljali pohod na Trst.

Na javki so ji dali v cekar nekaj hrane in z njo se je odpravila nazaj proti bloku. Seveda jo je za vasio čakal nemški podčastnik, ki se je zaman trudil, da bi osvojil mlado tržaško dekle, saj ni vedel, da je njeno srce bilo že oddano mlademu brkinskemu partizanu.

Tako se je Sonja skoraj vsak teden odpravljala na nevarno pot, včasih v Rubije, drugič v Komen ali Gorjansko, kjer so jo dogovorjeno čakale javke in sodelavci, tudi z napotki in novimi ukazi. Na srečo je Nemci niso nikoli pregledali, pri čemer ji je res pomagala prirojena igralška žilica, da se je spretno pretvarjala in igrala vlogo naivnega meščanskega dekleta.

Gradivo, ki ga je Sonja izročala, ni bilo od muh. Med dokumenti je bil celoten načrt miniranja tržaškega pristanišča, ki so ga v usodnih dneh konec aprila 1945 rešili borci Delavske enotnosti. Pozneje se je s tem podvigom hvalil tržaško-koprski škof Santin.

Veliko je bilo tudi uporabnega materiala, od preciznih ladijskih aparatov do nujno potrebnih pomorskih kart, ki so partizanskim ladjam služile pri plovbi. Vse je iz Sonjinih rok romalo tja do Splita, kjer je bila komanda nove jugoslovanske partizanske mornarice.

Pršla je usodna pomlad 1945, blizal se je maj, ko je v Sonjin urad na Kommandanturi vstopil njen nadrejeni kapetan Stegmann. Zaprl je vrata in ji po tihi spregovoril. Rekel je, kako je že zdavnaj opazil, da ona dela za partizane. Ker tudi sam ni imel rad Hitlerja in nacistov, je molčal in jo po svojih močeh ščitil. Sedaj pa je bila ona na vrsti, da mu pomaga. Prosil jo je, naj ga nekam skrije, da se bo lahko vrnil domov k družini, ko bo najhujše mimo.

Res ga je Sonja skрила na domu, kamor se je njena družina preselila po zavezniškem bombnem napadu na Sv. Jakob. Tedaj so bombe povsem porušile stavbo v Ulici Giuliani, kjer so živeli. Ko se je položaj pomiril je Stegmann mirno odpotoval domov.

Sonja se je takoj po koncu vojne podala spet v Italijo, na turnejo od Ferrare, Riminija, Cesene in naprej. V svojih pismih je izražala začudenje, da ljudje niso razumeli, zakaj Slovenci hočemo Trst in kaj se nam je dogajalo med fašizmom. Že tedaj je bila propaganda usmerjena proti nam. Razočarana je zapustila gledališče in se vrnila domov, kjer si je z medtem demobiliziranim partizanom Stankom ustvarila družinsko gnezdo.

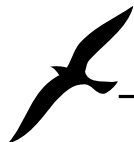
Minilo je nekaj desetletij. Umrla je njena mama, naša nona Zofi, ki smo jo pokopali na Bazovici.

Kmalu potem se je pojavil v vasi visok sivolas Nemec, nekdanji kapetan Stegmann in iskal Sonjin grob. Do nje ga so pač prišle zgrešene informacije. Bil je namreč prepričan, da je umrla Sonja. Pomota je bila plod zmešnjave z imeni, kajti Sonja je bila v dokumentih uradno zapisana kot Sofia, njena pokojna mama, uradno Genovefa, pa je bila vsem poznana kot Zofija. Stegmannu je Sonjin bratranec pojasnil zmoto, na kar je bilo njuno srečanje še lepše in pristrčno. Osebo sem ga spoznal na Katinari, ko nas je obiskal.

Potem se je poslovil in nismo ga več videli. Tudi na Sonjin pogreb pred petnajstimi leti ga ni bilo. Verjetno ga ni bilo več med živimi.

Sonjo smo pokopali na bazovskem pokopališču v mrzli pomladi, sredi snežne nevihte. Tedaj sem pripravil slovo, v katerem sem obnovil prav njene zasluge v osvobodilnem boju, a sta mi burja in ledeni sneg to preprečila.

Sonji Stopar je jugoslovanska vojna mornarica podelila dve kolajni za hrabrost in zasluge, na katere je bila upravičeno ponosna.

Tudi za mlekarice iz Drage in
okoljskih vasi je bila železnica
življenjsko pomembna
pridobitev

31. DECEMBRA PRED 50 LETI

Zadnji vlak je odpeljal, a pustil pomembno dediščino

SERGIJ PREMUR

Kot vsak večer je zadnji vlak odpeljal ob 21.36, vendar je tistega 31. decembra 1958 s postaje pri Dragi odpeljal res zadnji vlak, saj je železniška proga Trst – Hrpelje naslednjega dne bila ukinjena. Čez nekaj dni bo torej pol točno stoletja, odkar je zamrla železnica, ki se je vila od Sv. Andreja skozi predmestje, po Bregu in dolini Glinščice.

Prvo avstrijsko »železno pot«² so zgradili leta 1827 med mestoma Linz in Češke Budejovice, vendar so vagoni vle-

kli... konji. Na pravo železnico s parno lokomotivo je bilo treba čakati še deset let, ko je leta 1837 začela obratovati Severna železnica z Dunaja do Krakova v Galiciji. Južna železnica je z Dunaja dosegla Ljubljano avgusta 1849, potem pa je prek Postojne, Pivke, Divače, Sežane in Nabrežine povezala Trst, kamor je ob prisotnosti cesarja Franca Jožefa prvi vlak prisopihal 27. julija 1857. Železniška mreža se je hitro razvijala po vsem cesarstvu in leta 1876 so dogradili Istr-

sko železnico, ki je povezovala Južno železnico pri Divači z glavnim oporiščem avstrijske vojne mornarice v Pulju.

Kmalu zatem je padel predlog o novi povezavi, in sicer iz Trsta skozi dolino Glinščice naravnost do Istrske železnice, da bi tako prihranili dolgi ovinek Trst-Nabrežina-Divača. Zamisel o zvezi, ki bi peljala po edinem naravnem prelomu sicer strmega kraškega roba, je bila odobrena marca 1882, gradnja naj bi se začela že naslednje leto, vendar je prišlo do zastojev pri načrtovanju. Zato je javni razpis za dodelitev gradnje bil objavljen šele na začetku leta 1885, septembra istega leta so med devetimi ponudniki izbrali izvajalca, tržaško podjetje Bianchi-Ronchetti & Pedoja in že sredi oktobra so položili prvi kamen.

Novo železnico bi morali zgraditi v letu dni, dela pa so se zavlekla za 20 mesecev, kar ni pretirano glede na zahtevnost proge, predvsem v tesni in skalnati dolini. Zaposlenih je bilo okrog 2.600 delavcev in težav ni manjkalo. Najhujše se je zgodilo med vrtnanjem predora pri Botaču, ko so trije delavci padli v brezno, ki se je nepričakovano odprlo ob eksploziji mine, in jih niso mo-

gli rešiti. Poleti 1886 je zaradi okužene vode izbruhnila epidemija kolere, da so delo morali prekiniti za skoraj dva meseca. Prvi vlak je slovesno odpeljal iz Trsta proti Hrpeljam 5. julija 1887.

Enotirna proga je bila dolga skoraj 20 kilometrov, in to po vijugasti in strmi trasi od obmorske tržaške postaje do 467 metrov višine ob priključku na Istrsko železnico v Hrpeljah. Zgrajenih je bilo 7 viaduktov, od tega 5 zidanih, najdaljši pri Sv. Ani z 9 loki po 10 metrov razpona vsak, 6 mostov, 5 nadvozov in prav toliko predorov, od katerih je najdaljši pri Ricmanjih (224 metrov), ostali štirje pa so v dolini Glinščice. Veliko je bilo tudi nasipov, ponekod pa proga teče v globokih vkopih. Ob progi je bilo 12 zgradb – sedem čuvajnic in pet postaj, in sicer pri Sv. Andreju, Sv. Ani, v Ricmanjih, Borštu, Dragi in Hrpeljah. V Borštu so uredili dva tira za prehitvanje in tir za postajanje, v Hrpeljah pa je postaja bila opremljena tudi za obratovanje lokomotiv za povratno vožnjo.

Uradno je bila proga poimenovana Hrpelje-Trst, tako da je v Trstu bila končna postaja. Šlo je za manjše poslopje pri sprehajališču Sv. Andreja, na območju, ki so ga pridobili z zasutjem obale, na katerem so leta 1882 uredili razstavišče tržaškega Expoja, in ki se je pozneje razširilo vse do novega pristanišča. Postaja je kasneje služila tudi ozkotirni železnici, s katero so leta 1902 povezali Trst s Koprom, Bujami in Porečem, tako imenovani Parenčani. Skromno postajo je potem nadomestil pravi kolodvor pri Sv. Andreju, nedaleč od Lanterne, ko so leta 1906 Trst povezali z Bohinjsko železnico. Ta namreč ni peljala do glavne tržaške postaje konkurenčne Južne železnice na začetku Miramarskega drevoreda, pač pa z Opčin po robu Krasa nad Barkovljami in mestom, nad Sv. Ivanom in Lonjerjem, skozi daljši predor do Rocola in skozi drug predor pod Sv. Jakobom. Prav na jugozahodni strani šentjakobskega griča se je Bohinjska proga »srečala«³ z železnico, ki je peljala proti Hrpeljam, in potem nadaljevala na dvojnem tiru do Sv. Andreja. Novi kolodvor pri Sv. Andreju je sodelil med najlepše v avstro-ogrskega cesarstvu. Sestavljala sta ga ranžirna postaja za tovarne vlake, ki je s svojimi 24 tiri bila druga največja v celinski Evropi, in potniška postaja s pokritimi peroni. Čudovito zastekleno streho so med drugo svetovno vojno žal demontirali, da bi kovino pretopili v orožje.

Proga je bila skrajno zahtevna: kar 70 odstotkov trase je teklo po ovinkih, povprečni naklon je znašal 25 tisočink in ponekod dosegal 33 tisočink, to se pravi 33 metrov višinske razlike vsak kilometer, tako da je železnica spadala med težavne gorske proge, pa čeprav nedaleč od morja. Zato so se na tem odseku posluževali najmočnejših lokomotiv, težke tovarne transporte pa sta vleklila celo po dve. Hitrost vlakov je bila sorazmerno nizka, saj je lahko dosegla največ 33 km na uro.

Od Sv. Andreja proti Hrpeljam je vsak dan peljalo več tovornih kompozicij in štirje potniški vlaki v vsako smer, pozneje kar šest. Železniški promet je nemalo prispeval k gospodarskemu preporodu območja, ki je pridobilo udobno in hitro povezavo z mestom. Začelo se je razvijati izletništvo iz mesta v Breg, da so ob nedeljah in praznikih prirejali celo izredne potniške vlake. Domačinom je bila omogočena dostava pridelkov na tržišče v Trst, mnogi so se peljali na delo v pristanišče ali tovarne, pericam je vlak olajšal prevoz težkih cul, včasih so jim ustrožljivi strojevodje tudi spustili potni vodo iz parnih lokomotiv.

Po prvi svetovni vojni je celotno območje prešlo pod Italijo, ki je že leta 1920 poskrbela, da so s postaj odstranili

dotedanje večjezične napise. Po obdobju začasne uprave je leta 1930 prevzelo progo italijansko državno podjetje Ferrovie dello Stato. Med drugim so jo preimenovali v Trst – Hrpelje in spremenili dotedanje kilometrske označbe, tako da se je oznaka KM 0 selila iz Hrpelj k Sv. Andreju. V tridesetih letih so za potniški promet uvedli motorne lokomotive, t.i. littorine, tovore pa so še vedno vlekli parne lokomotive. Za časa druge svetovne vojne je promet bil nekoliko zmanjšan. Nekajkrat so partizani sabotirali linijo, enkrat celo minirali železni most nad Botačem: eksplozija je uničila zadnji vagon kompozicije, vlak pa ni zgrmel v prepad, kot je bilo načrtovano, pa tudi most je bil samo poškodovan, tako da so ga v kratkem zasilno usposobili.

S koncem vojne je progo preseкала demarkacijska črta z novo Jugoslavijo, in sicer lučaj daleč od Drage. Zanimivo je, da so bile Hrpelje takrat že dokončno v Jugoslaviji, v smeri proti Dragi pa je do leta 1954 300 metrov trase teklo po Coni B Svobodnega tržaškega ozemlja, preden je prešlo v angloameriško, t.j. tržaško Cono A. Postaja pri Dragi je takrat prevzela vlogo končne postaje, kjer pa niso mogli obračati lokomotiv kot v Hrpeljah, da so nazaj proti Trstu morali peljati vzvratno.

Železnica je omogočala hiter in cenen prevoz na območju predmestja in bližjega zaledja. Urnik iz leta 1912 kaže, da je prvi potniški vlak odpeljal od Sv. Andreja ob 5. uri zjutraj naslednji pa ob 7.37, 9.10, 14.14, 16.42 in 20.22. Do prve postaje pri Sv. Ani je pot trajala 12 minut, do Ricmanj 26, do Boršta 30, do Drage 45 in do Hrpelj 55 minut. Leta 1924 so peljali samo štirje potniški vlaki na dan, leta 1931 pa jih je bilo spet šest. Leta 1939 jih je bilo kar 13, vendar so nekateri bili »brzovlaki«⁴ za Pulj, ki se niso ustavljali na vmesnih postajah. Med vojno se je število potniških vlakov zmanjšalo na šest, v prvem povojnem letu so bili samo še trije, ob nedeljah dva, zaradi meje pa je potovanje trajalo uro in četrt. Leta 1947 je čezmejni promet bil začasno prekinjen. V tem napetem obdobju so iz varnostnih razlogov vlaki peljali samo do Boršta, ker je železnica na poti v Drago na ovinku okrog hriba Skala tekla le nekaj metrov daleč od meje in je na tem območju večkrat prišlo do incidentov z graničarji, nakajkrat celo do streljanja. V petdesetih letih je promet spet redno stekel štirikrat dnevno do Drage in enkrat do Kozine pa še naprej do Pulja. Tudi v teh letih so vsakega 19. marca na Jožefovo izredni vlaki peljali številne tržaške obiskovalce na tradicionalno praznovanje v Ricmanje.

Proga pa ni bila več rentabilna in so se v okviru »rezanja suhih vej«⁵ odločili za ukinitve te značilne povezave. Zadnji tovorni vlak je peljal 30. decembra 1958 od Sv. Andreja do Boršta z enim samim vagonom za natovarjanje živine. Naslednjega dne, v sredo, 31. decembra je zadnji potniški vlak odpeljal od Sv. Andreja ob 20.30, ob 21.13 je prišel v Drago, od koder je v vzvratni vožnji odpeljal ob 21.36 in prišel do Sv. Andreja ob 21.18. In s tem je bilo konec železnice po dolini Glinščice. Uvedli so nadomestno avtobusno povezavo, ki je peljala od glavne železniške postaje s postajališči pri Sv. Andreju, Sv. Ani, v Ricmanjih, Borštu in Dragi, in enkrat dnevno skozi Bazovico do Hrpelj. Tudi ta povezava je bila čez čas ukinjena, in sicer leta 1977.

Nekdanja železnica pa ni povsem izginila. Tračnice in nekatere železne mostove so sicer odstranili leta 1966, železnica pa je pustila pomembno dediščino - svojo edinstveno traso za prijetno pešpot od Sv. Jakoba do Kozine. A to je že druga zgodba, o kateri morda kaj več prihodnjic.

Na fotografijah:
levo viadukt Sv.
Ana, spodaj od
leve, vlak po
Jezerom, skozi
dolino Glinščice in
postaja Boršt med
gradnjo železnice

Otočje Brioni je na pobudo avstrijskega podjetnika Paula Kupelwieserja postalo enkratni naravni habitat in prvovrstna atrakcija

BRIONI OD MALARIJE DO TURISTIČNE RIVIERE

»Tito bi zanesljivo ravnal drugače«

MIRO KOCJAN

Načrt mi je popestrilo nekaj razmeroma svežih dogodkov, pa tudi nekaj spominov. Da bi nanje ne pozabil jih kar navajam. V mislih imam namreč Brione, to enkratno otočje na severnem Jadranu, ki je pred leti zaslovelo, ker je tam včasih bival jugoslovanski predsednik Tito, znano pa je bilo že nekaj časa prej. Med zdajšnje dogodke sodijo mnoge pobude tudi v Sloveniji in na Primorskem, da so konec maja, ob Titovem rojstnem dnevu, marsikje priredili slovesnosti, pohode (na goriškem področju so organizirano obiskali vse vzpetine, na katerih na veliko piše »Tito«) in še marsikaj. Zlasti pestro je bilo v Fažani, obmorskem mestecu, od koder so se gostje navadno odpravljali na Brione, saj so pripravili kar zanimivo in bogato razstavo o Titu, njegovem bivanju na otočju, o srečanju s Fažančani, otroci in še marsikaj, razen tega pa so obudili še Titovo štafeto, saj je iz tega kraja le ta spet odpotovala v Beograd in se poklonila Titovemu spomenu na grobu državnika. V bistvu je zanimivo, da je o Titovi politiki zmeraj več govora (tudi v Sloveniji), seveda ne z namenom, da bi nastala nova Jugoslavija, marveč spominsko, češ, tedaj je bilo kar nekaj zanimivega in dobrega,

seveda poleg niza nasprotnih pojavov, ki so navsezadnje last sleherne politike. Nesporno je, da je Tito vtisnil svoj osebni pečat določenemu zgodovinskemu obdobju, to pa priznavajo marsikje:

berem, da bo samo v Združenih državah in mislim v Franciji kmalu izšlo kar osem publikacij o Titu, v Hollywoodu pa je še zmeraj prisotna ideja, da bi o njem posneli nekaj filmov.

Vračam se na Brione v polpreteklem času. Na tem otoku (tudi v bližnji Vangi) sem bil večkrat, zlasti če je šlo za pomembne mednarodne obiske, predvsem politikov in sploh javnih osebnosti ali kulturnikov. Včasih tudi zdravnikov, ko je Titovo zdravje začelo pešati. Spominjam se zlasti ameriškega zunanjega ministra Johna Fosterja Dullesa, ko je leta 1965, očitno utrujen zaradi potovanja z letalom vse do bližnjega puljskega letališča in z očitno od prhljaja zaprašene hrbtne dela jope, majavo odkorakal na vozilo za Fažano. S Titom se je pogovarjal na Vangi, šlo pa mu je v bistvu za dvojce: za odnose z Italijo, ki so nekako mirovali, za stanje znanega balkanskega vojnega pakta (predvsem proti tedanji Sovjetski zvezi) in zlasti za to, da bi organizacijo neuvrš-

čenih Tito skušal približati Združenim državam. Na zadnji tiskovni konferenci, ki jo je vodil Miloš Bučar (nekaj let prej je kot jugoslovanski predstavnik vodil videmske pogovore o obmejnem prometu, bila sva skupaj) smo slišali da je prvo in

drugo »ok«, tretjo temo pa je jugoslovanski predsednik jasno obravnaval kot del povsem samostojnega sveta, ki pa želi sodelovati z vsemi.

Z Brionov pa me je spomin pripeljal prav v Koper. V ulici OF je v prvi zgradbi na levi strani, gledano iz Čevljarске ulice, živela gospa A. Kupelwieser, nečakinja (ali vnukinja) Karla Kupelwieserja, dejansko zadnjega predstavnika te družine, ki je korenito spremenila podobo otočja. Bila je sama, v Kopru je poučevala, če me spomin ne vara, na italijanski gimnaziji. Bila je že v pokoju, neka njena znanka pa mi je, tedaj sem bil na glavni upravi (bilo je leta 1953) sporočila, da bi se gospa rada pogovorila z menoj. Odklonil sem, da bi me obiskala v pisarni, saj je bila že v letih in je komaj hodila. Na njeno stanovanje sem se odpravil sam. Za nekdanje razmere je to stanovanje bilo spodobno, žal pa temno, malo zračno, opremljeno z vsem mogočim, vendar tako rekoč nabito, da ni bilo prijetno.

In mi je povedala, da je pač Kupelwieserka z Brionov, da jo je italijanska oblast pregnala iz tega otočja ji našla skromno službeno mesto, toda brž jo je tudi upokojila, žal tako, da so ji namenili pokojnino na ravni težaka. Tito, mi je rekla, bi zanesljivo ravnal drugače. Njena sodba o ravnanju italijanske oblasti z Brioni je bila porazna. Odgovoril sem, da je to pač človeški, deloma tudi zgodovinski primer (Brioni), da nisem pristojen za odgovor, da pa bom storil potrebne korake. Tako sem (po nasvetu Črtomira Kolence, kije na vojaški upravi bil sposoben pravnik) pisal šefu kabineta predsednika države Tita in priporočil razumevanje do gospe Kupelwieser. Odgovor sem dobil v nekaj dneh: predsednik sodi, so mi napisali, da lahko sprožim postopek, da bi gospa prejela pokojnino v višini tiste, ki jo dobiva ravnateljica gimnazije.

Oblast in gimnazija sta soglašali, problem je bil rešen.

Za Brione pa je zlasti zanimivo dejstvo, da je to bilo zapuščeno, pusto, neuporabno, kar nevarno malarijsko področje vse do konca leta 1905, ko so posadili prvo primerno drevje, kljub, kakor so govorili, »bolni zemlji«. To je bil čas avstro-ogrske monarhije, iniciator Brionske preno-ve pa je bil kar nekaj let prej (1893) Paul Kupelwieser, znani dunajski podjetnik (imel je opraviti s proizvodnjo jekla), ki je takorekoč odkril ta del, kakor je govoril »južno-avstrijskega sveta« in se smelo odločil, da ga bo uredil vsaj za skromen park. Brioni pa so takrat bili prava naravna revščina. Na otočju je razsajala malarija, bolezen, ki je bila tedaj še neozdravljiva, po nevarnosti in obsegu podobna nekdanji tuberkulozi. Pa se Paul Kupelwieser ni predal. Vendar ne za to, da bi od ureditve Brionov imel finančni profit, marveč za to, da bi njegovi, začeni s sinom, ki so zvečine brezdelno živeli v aristokratskih krogih, pričeli spoštovati in tudi živeti skupaj z naravo.

Mož je povedal, da se je za to odlo-

čil, potem ko je ugotovil, kako je italijanska oblast usposobila oziroma bonificirala italijanski jug, zlasti pa Sicilijo, konkretno v večjem zalivu Mondello pod znano planino Pellegrini pri Palermu. Toda malarija je bila problem. V pomoč je Kupelwieser poklical inženirja Schnabla, ki je poznal zgodovino otočja in tudi že razmišljal o njegovi usposobitvi, vendar brez rezultatov. Med drugim je vedel, da so bili lastniki Brionov sto let prej beneški člani družine Franzini, nato pa so pušto posest za skromen denar prodali neki portugalski družini. Tretja faza tega otočja pa je bila, da ga je odkupil neki g. Wildi iz Trsta. In od njega so Brione (v bistvu 700 hektarov zemlje in zemljišč) prenesli na Kupelwieserja, ki se je najprej lotil graditve manjšega pomola za dostop iz Fažane.

Do tedaj Brioni sploh niso bili naseljeni, na jugovzhodu je stal samo nekakšen obrambni stolp, ki ga je dal postaviti francoski general Marmont, nekdanji Napoleonov guverner ilirskih provinc, da bi preprečeval neželjene obiske, v prvi vrsti morsko roparstvo. Za Marmontom je nova avstrijska oblast stolp razširila in utrdila. Imenovali so ga Tegahetoff, očitno po viškem zmagovalcu. Otočje pa je kar samevalo vse dokler se za problem ni začela zanimati osrednja dunajska oblast. Toda tudi elitni dunajski zdravniki si dolgo niso bili na jasnem. Malarije niso poznali, menili so, daje to neka vrsta pljučnice, ki se je med drugim razširila tudi na Pulj. To je bilo deloma tudi mnenje renomiranih zdravnikov Munka in Jahoda. Srž problema pa je v bistvu bil v tem, da bi morali otočje začeti pogozdovati, seveda z ustreznim drevjem in rastlinami. Dolgo ni šlo, dokler se niso nekateri iz pokrajinskega gozdarskega inšpektorata v Trstu na lastno pobudo odločili za to, da so lastniku Kupelwieserju priporočili, naj mu priskoči na pomoč neki Aljoz Čufar iz Labina, Slovenec, ki je že daleč naokoli slovel kot gozdarski novator.

Kupelwieser ga je prepričal, Čufar je pristal na to, da preuči razmere na otoku, s finančno pomočjo avstrijskega lastnika je najel kakih sto kmetov in delavcev iz Labina in okolice, pa tudi iz Fažane (dasiravno so to bili zvečine ribiči) in se smelo lotil sajenja talej in nekaterih drugih rastlin ter drevesnih vrst, pač mešano. Uspeh ni izostal, dasiravno ni prišel hitro. Bilo je žal celo tako, da se je malarija lotila tudi Čufarja, ki je kmalu zatem umrl. On je bil tisti, ki je spremenil otočje v še kako bogato naravo, dokler ni tudi s kininom in drugimi sredstvi stopil neposredno v protimalarijsko akcijo sloviti zdravnik in izumitelj Robert Koch iz Berlina.

Življenje se je potem spremenilo, otočje so obrambno utrdili med prvo svetovno vojno, po njej ga je zasedla Italija. V zgodovini pa je ostalo spoznanje, da je Kupelwieser bil dejansko »oče« Brionov, Slovenec Čufar je bil prvi mož, ki je začel pogumno spreminjati naravo, pionirsko zdravstveno strokovno delo pa je opravil Koch. Lastnik Kupelwieser pa se je sklepno odločil zgraditi na otoku tudi osebni mavzolej. Tam pa ni pokopan (dunajska oblast menda birokratsko ni privolila v to rešitev) in leži na glavnem pokopališču na Dunaju. Soproga in sin Karl, ki pa je klavirno umrl, potem ko se je po nepotrebnem pretirano zadolžil, pa na veke domujeta na Brionih. Kot se da razbrati, je Karl pravzaprav naredil samomor. To je zgodovina Brionov, ki jih zdaj oblast programira kot »elitno riviersko področje«. Nečakinja ali vnukinja, o kateri sem pisal na začetku, je v bistvu bila med zadnjimi potomci slovite Kupelwieserjeve rodbine.

Trije posnetki iz Afganistana: desno Korenov avtoportret na šipi oklepnika; levo prizor iz Herata; desno spodaj alpinci potujejo s prevoznim vojaškim letalom C-27J

GIULIANO KOREN

PRIČEVANJE FOTOREPORTERJA GIULIANA KORENA

Z alpinci v osrčju neskončne vojne v Afganistanu

ALJOŠA FONDA

Vojni strategiji že dalj časa opozarjajo, da zveza NATO izgublja vojno v Afganistanu. Ameriški državni sekretar za obrambo Robert Gates je poleti priznal, da je teritorij vse manj pod nadzorom. Talibani so se okrepili, varna območja se krčijo, trideset let po izbruhu afganistanske vojne pa živi vsaj devet milijonov prebivalcev pod pragom skrajne bede.

34-letni tržaški fotograf Giuliano Koren je pred mesecem dni z alpinci obiskal eno najbolj odmaknjenih pokrajin Afganistana. Giuliano je freelance fotograf, ki sodeluje z milansko agencijo Fotoup. V preteklosti je že veliko potoval in njegove slike so se pojavile na raznih časopisih in revijah, tokrat pa se je prvič preizkusil v vlogi vojnega reporterja. V Afganistanu je bil od 23. novembra do 4. decembra.

Kako si dospel do Afganistana?

Začelo se je septembra, ko sem po dogovoru med agencijo Fotoup in alpinci sledil njihovim pripravam na odhod v Afganistan. Obiskal sem 8. regiment afgancev brigade Julia v Pušji vasi. Domenili smo se, da bom, v kolikor bo mogoče, potoval z njimi. V kasarni sem opravil prvi del reportaže: vojaki so organizirali prevoze, polnili kontejnerje ipd.

Novembra so mi sporočili, da bi lahko štiri dni preživel na vojnem območju, kjer opravljajo alpinci določene naloge. Vzpostavili naj bi začasno letalsko povezavo med Heratom in krajem Bala Morgab. Vložili smo celo vrsto prošenj in na posled dobili dovoljenje. Odpotoval sem v Afganistan, prvi dnevi v Heratu pa so bili neuspešni. Ravno takrat je dospela v mesto delegacija Združenih narodov, ki so jo pred tem napadli pri Kabulu. Mesto je bilo strogo nadzorovano in nihče ni smel zapustiti vojaške baze sil ISAF. Bal sem se, da se bom vrnil domov praznih rok.

Kakšna pa je baza ISAF v Heratu?

Ogromna. Tam so nastanjeni italijanski, slovenski, albanski in drugi vojaki. Herat je kar veliko mesto, toda žal ga ni

mogoče kar tako obiskati, ker je precej nevarno. Bazo lahko zapustiš samo ob spremstvu vojakov in oklepnikov. Vozila sil ISAF uberejo vsakič drugo pot, da bi se izognila morebitnim napadom. Deset dni pred mojim prihodom je prišlo do samomorilskega atentata proti ameriškim vojaškim vozilom. Zgodilo se je prav pred bazo, trije vojaki so se lažje poškodovali. Slikal sem še vidne ostanke eksplozije.

Kdaj si odpotoval proti severu?

V Bala Morgab, na mejo s Turkmenistanom, bi bil moral odleteti 28. novembra, let s helikopterjem pa so zaradi slabega vremena preložili. Zaradi svoje reportaže sem bil že kar živčen. Nekaj dni prej, na dan atentatov v indijskem Mumbaiju (26. novembra, op. p.), je prišlo v Bala Morgabu do talibanskega napada na konvoj afganistanske državne vojske (ANA). Mrtvih je bilo veliko. Italijanski vojaki niso mogli poseči, ker so se v tistem trenutku nahajali nekje daleč; ni jim preostalo drugega, kot da nudijo pomoč ranjenim. Moje odhod do predloži tudi zaradi tega pokola. Na sever sem odletel 29. novembra; vojaki so me privezali in iz zadnjega dela helikopterja sem naredil nekaj slik. Konvoj alincev je medtem potoval po zemlji. Vohunska letala predator so zaznala neko nevarnost, s pomočjo psov so nato našli mine in jih deaktivirali. Po poti so na konvoj tudi streljali, italijanski oklepniki iveco lince pa so trenutno najboljše na svetu, saj so skoraj povsem neprebojni.

Kaj so delali alpinci v Bala Morgabu?

V tem mestecu, skupku blatnih hiš na skrajnem severozahodu države, so stražili gradnjo pomembnega mostu. Gre za strateško točko blizu meje s Turkmenistanom, kjer so aktivni talibani. 30. novembra so most odprli, slovesnost pa je trajala le nekaj sekund. Prerezali so trak in naglo odšli, ker je ta odmaknjena cona »vroča«.

Prvi dve sta bili mirni, če izvzamemo straže afganistanske vojske, ki ob vsaki izmeni streljajo v zrak.

Da bi omilile napetost...

Včasih jim med hojo zbeži prst in streljajo v tla. Straže začnejo streljati ena za drugo, ti pa se znajdeš vmes in se sprahuješ, ali je tu res bolj varno kakor s talibani. Tretjo noč pa sem doživel spopad. Slišal sem streljanje in dohitel vojake na vrhu obzidja. Pred bazo sem v temi zagledal terensko vozilo, afganistanski in ameriški vojaki pa so nanj vsuli pravi »ognjeni dež«. Italijani niso streljali, nisem pa dobro razumel, kaj se godi.

Zakaj so oni streljali in drugi ne?

Vsi naj bi se držali točno določenih pravil, ki pa se razlikujejo od vojske do vojske. Američani lahko uporabljajo bombnike in streljajo dokaj pogosto, Afganistanci ustrelijo vsakič, ko se jim zazdi. Italijani pa tisto noč niso porabili niti enega naboja, ker morajo biti gotovi, da je nasprotnik ogrožen njihovo varnost. Pristop je drugačen in ni slučaj, da so mi domačini govorili »Italians good, Americans no good«.

Kako se je nočna bitka izšla?

Bila je enosmerna. Z obzidja so streljali brez prestanka, od spodaj pa je priletel »samo« izstrellek RPG-ja, velikega bazuke, ki je zgrešil cilj.

V naslednjih dneh sem razumel, da so neznanci prvi streljali in da se niso ustavili na cestni postojanki. Ni pa bilo jasno, ali so bili tam vmes tudi civilisti. Edino truplo so takoj odpeljali. Izkazalo pa se je, da so vpleteno vozilo pred dnevi ukradli afganistanski vojski. Ukradena vozila je treba čim prej uničiti, ker predstavljajo učinkovito orožje za samomorilske napadalce.

Kaj si pravzaprav slikal?

Med nočnim spopadom nisem veliko slikal, v meni pa je privrelo kar nekaj adrenalina. Drugi dan sem slikal ostanke vozila in podobno. S krajevnim prebival-

stvom sem imel žal malo stikov, ker so varnostni predpisi zelo strogi. V Heratu pa so me peljali v sirotišnico. Tam me je nekaj presunilo. Z otroki se rad igram in oni me kar hitro spoznajo. Pri tem si vedno pomagam z malo napravo za čiščenje fotoaparata: otroci se z njo igrajo in se takoj sprostijo, kjerkoli po svetu. V heratski sirotišnici pa se otroci niso ganili. Igrače niso razumeli, bilo jih je strah.

Talibani so se v zadnjem letu v raznih pokrajinah močno okrepili.

Slika se je občutno poslabšala. Novinarji so mi pripovedovali, da so se v Heratu pred par leti mirno sprehajali po mestu, tako kot se dogaja v Kabulu. Danes je to nemogoče. Ni povsem jasno, kako je do tega prišlo. Američani in ostali so neprimerno bolj oboroženi, talibani pa poznajo svojo zemljo. Pozimi jim primanjkuje drv in hrane, zato silijo proti mestom. Talibani pa so po svoje protislovni: ko so bili na vladi, so iz verskih razlogov ostro nasprotovali gojenju opija, zdaj pa je ravno opij pomemben vir za financiranje svete vojne.

Želiš postati vojni reporter?

To je bil ognjeni krst, z vojaki imam zdaj dobre odnose. Fotografije so jim koristne, gre za izmenjavo. Rad bi nadaljeval.

Fotoreportaže pa si že opravljal.

Prejšnja potovanja so bila povezana z dejavnostmi humanitarnih organizacij. V indijski državi Orissa sem se posvetil revnim otrokom. V Mjanmaru sem se ukvarjal s tlačnim narodom Karen, o katerem ne vemo ničesar ter beguncem na Tajskem. V Peruju pa sem spomladi obiskal eno najbolj onesnaženih vasi na svetu. Uspelo mi je tudi vstopiti v ameriško rafinerijo, ki zastruplja tamkajšnje okolje. Prodati slike ni enostavno: danes je žal mnogo bolj donosno fotografirati televizijske »bejbe«, ker življenje v revnih predelih sveta očitno ni dovolj zanimivo.

Letošnji Senjam beneške pesmi je minil v znamenju mladih (spodaj). Francesco Bergnach - Kekko na posnetku desno z ženo Chiaro leta 1997

PRIHODNJE LETO ŠTIRIDESETLETNICA USTANOVITVE

KD Rečan pobudnik kulturne dejavnosti med Slovenci v Benečiji

TJAŠA GRUDEN

Kulturno društvo Rečan z Les je eno izmed najstarejših slovenskih društev v Benečiji. Ustanovljeno je bilo že leta 1969, tako da bo prav naslednje leto slavilo 40-letnico svojega delovanja v korist slovenske manjšine v videmski pokrajini. Tedaj se je 42 mladih Benečanov zbralo na ustanovni seji, ki je bila 15. marca. Med ustanovnimi člani je bilo tudi prvih pet odbornikov. To so bili Aldo Gus, Aldo Clodig, Fabio Bonini, Andreina Chibai in Bruno Chiuch, ki so tudi sestavili

statut društva, ki so ga člani odobrili 5. aprila.

KD Rečan je želelo pri domačinih vzbuditi zanimanje za kulturo in rekreacijske dejavnosti, ne da bi pozabilo na socialne in ekonomske težave, ki so tlačile slovensko skupnost. Slovenskih šol takrat v Benečiji ni bilo, tako da so bile vse dejavnosti v beneškem narečju, KD Rečan pa se je potegoval za to, da bi Benečani spoznali tudi slovenski knjižni jezik.

Ob ustanovitvi sta začela delovati

tudi pevski zbor in gledališka skupina, iz katere je kasneje nastalo Beneško Gledališče. KD Rečan je bilo v teh skoraj štiridesetih letih delovanja organizator najrazličnejših pobud in prireditev, med temi pa je bil vedno najbolj priljubljen Senjam beneške pesmi, ki so ga člani kulturnega društva začeli prirejati leta 1971.

Več informacij o KD Rečan je na razpolago na spletni strani <http://www.kries.it/recan.php?state=dqr> ecanqn

PRVI ZMAGOVALEC SENJAMA IN PREDSEDNIK REČANA

Aldo Clodig: Nekoč smo peli o ljubezni in domotožju, danes imajo mladi druge težave ...

O zgodovini Senjama beneške pesmi in o samem Kulturnem društvu Rečan smo se pogovorili s predsednikom Aldom Clodigom, ki je med drugim napisal tudi besedilo za pesem Pustita nam rože, ki jo je žirija proglasila za najlepšo na prvi izvedbi festivala beneške pesmi (pesem objavljamo posebej).

»Pred več kot petintridesetimi leti smo še zelo mladi člani društva Rečan iskali način, da bi še bolj utrdili rabo svojega narečja. Naš glavni cilj je bil namreč že od samega nastanka ohranitev tradicij in narečja. Tako smo pomislili, da bi priredili Praznik beneške pesmi, kot smo ga namreč na začetku imenovali. Besedilo pesmi je moralo biti obvezno v narečju ali slovenščini, kar se tiče glasbe, pa ni bilo nobenega posebnega določila. Ni bilo lahko organizirati tako pomembno prireditev, takrat so bili za nas zelo težki časi, smo pa bili zelo motivirani,« je o začetkih tega festivala spregovoril Clodig.

Kdo je takrat sodeloval na prazniku?

»Najprej smo nastopali predvsem člani društva, a se je kmalu razširil po celi Benečiji in do Rezije ter Trbiža.«

Koliko ljudi je v vseh teh letih nastopilo na Senjamu?

»Sodelovalo je že približno sedemdeset avtorjev

glasbe ali besedil, predstavili pa smo približno tristo petdeset novih pesmi. Mislim, da smo lahko ponosni, saj smo za naše narečje res naredili vse, kar je bilo mogoče.«

Sejma že nekaj let ni bilo, prej pa je potekal dokaj redno. Zakaj je potem vse zamrlo?

»Tudi v preteklosti nam ni uspelo organizirati praznika naše pesmi vsako leto. Večkrat ni bilo denarja, leta 1976 ga nismo priredili, ker so imele naše družine zaradi potresa druge skrbi, včasih nismo imeli skupine godcev ali smo bili zasedeni z drugimi pobudami. S prostovoljnim delom je pač tako. Vsakič se lahko pri čem zatakne. Kljub temu pa nam je uspelo prvih sedemindvajset festivalov pripraviti dokaj redno. Od teh jih je bilo štiriindvajset lahke glasbe (letošnji je bil 25.), trije pa so bili posvečeni cerkveni glasbi. Po letu 1991 pa so stvari zamrle predvsem zato, ker ni bilo več večine glasbenikov in tistih, ki so dotlej najbolj skrbeli za naš Senjam. Med temi bi omenil predvsem Francesca Bergnacha - Kekka, ki je bil v bistvu duša naše prireditve, saj je za glasbeni del skrbel praktično le on.«

Letos ste pomembno prireditev spet obnovili.

»Ja, na srečo imamo zdaj po zaslugi podružnice Glasbene matice v Špetru spet skupino mladih glas-

benikov, ki so uglasbili nekaj novih pesmi. Upam, da bodo s tem nadaljevali tudi v naslednjih letih in da bo naš Senjam spet zaživel in se bo redno pojavljal, tako kot se je pred tolilimi leti. Lepo bi bilo, če bi ga lahko priredili vsaj vsaki dve leti. Vem pa, da ne bo enostavno, saj nas je vedno manj. Samo v občini Grmek nas je bilo pred petdesetimi leti še 1500, zdaj pa nas je manj kot 500.«

Letos ste pesmi posneli tudi na CD. Kako pa je s starejšimi pesmimi? So tudi te kje ohranjene?

»Če je bilo za to dovolj denarja, smo vsakič pesmi posneli na kaseto. Poleg tega pa smo tiskali tudi brošure z besedili vseh pesmi. Izdali smo tudi dve zbirki, ob desetletnici in ob dvajsetletnici našega Senjama.«

Od kod črpate denar za organizacijo?

»Prispevek dobimo od dežele, iz Sklada za Benečijo, pomaga pa nam tudi matična država. Potrebno je precej denarja. Zdaj stane namreč organizacija takega tipa festivala približno 10.000 evrov.«

V čem so glavne razlike med letošnjim in starejšimi izvedbami Senjama?

»Pesmi obravnavajo danes čisto drugačne teme. Starejša generacija je pela o ljubezni, domotožju, saj je bil takrat izredno občuten problem izseljenstva. Danes ima mladina drugačne težave in imamo tako pe-

PROTAGONIST

Brez Kekka ne bi bilo beneške kulturne pomladi in Senjama

Eden izmed glavnih protagonistov beneške kulturne pomladi in Senjama beneške pesmi je bil pokojni Francesco Bergnach - Kekko, kateremu so lani poleti posvetili tudi dokumentarni film Za te zahvalit (režija Marija Breclj, glasba Davide Clodig). Kekko je bil kulturni delavec, ustvarjalec, ki je svoj pečat vtisnil predvsem v sodobno glasbeno ustvarjanje v Benečiji.

Bil je simbol preloma s tradicijo, ki je pomenila zanemarjanje in ponižanje slovenske besede. Kekko jo je, nasprotno, vključeval v moderne glasbene tokove in svoje pesmi pisal v slovenskem narečju.

Njegovo ime je še najbolj povezano s Senjamom, na katerem je začel nastopati leta 1972, ko je predstavil dve svoji pesmi (Za te in Misel za te). Njegova skupina The Asteroids pa je spremljala vse pesmi. Od takrat je bilo vsakič tako. Kasneje se je sicer njegova skupina preimenovala v SSS. Godci so se večkrat zamenjali, Senjam se je razvijal, edina stalnica pa sta bila Kekko in Aldo Clodig.

Francesco Bergnach - Kekko je bil avtor in kantavtor, poleg tega pa tudi mentor mladih beneških pevcev in godcev. Brez njega ne bi bilo ne Senjama beneške pesmi ne kaset, ki so od leta 1985 spremljale življenje Benečanov in bogatile zbirnico domačih pesmi. Njegov je bil tudi znameniti Nediški zvon, ki je na valovih Radia Trst A več let naznanjal začetek istoimenske oddaje v beneškem dialektu.

Kot kantavtor je svojo prvo kaseto Za se na jok izdal leta 1985, še prej pa je pri-

pravil kaseto Naš božič, ki je mogoče v Benečiji najbolj priljubljena. V njej so zbrane beneške božične pesmi, ideja o kaseti pa se je rodila v popotresnih mesecih pod šotorom, ko je Kekko igral na kitaro in so se Benečani v strahu pred prihodnostjo opirali na beneško ljudsko in cerkveno pesem. Tik pred smrtjo leta 2001 je pripravil novo kaseto, ki pa mu je na žalost ni uspelo dokončati. (T.G.)

Aldo Clodig

Pustita nam rože

Kajš an ti lahko porčé:

čé puode napri takolé,

umarjemó preca le vsi.

Pa tuole nie ries an na bo.

Pustita nam piet – takuo, k' nam je všeč,

guorít an uekàt – pisàt an še brat

po tistim jiziku, – ki mat na zibel

z vso njej ljubeznijo – navadla nas je.

Pustita nam miet – vse bratre za bratre,

vso našo družino – nazaj kupe diet.

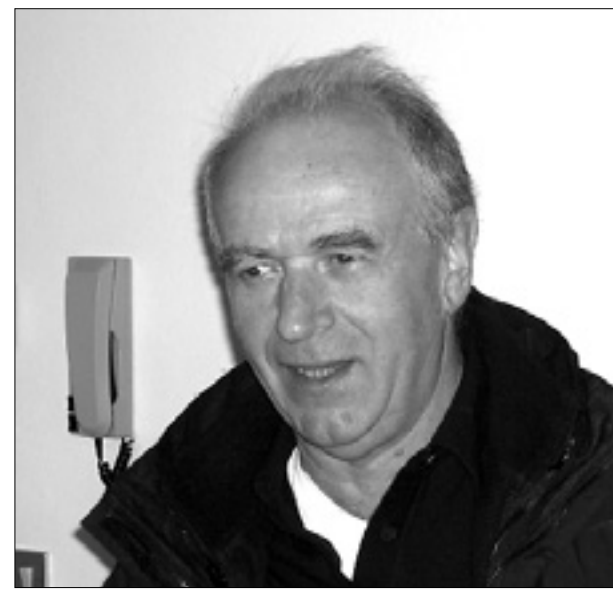
Pustita nam rože po našim sadit,

zvonit za novico po našim zvoni:

potlè bota vidli, čé znamo še mi

veselo zavriskàt, ku včasih sta vil

Aldo Clodig, današnji predsednik KD Rečan, je bil prvi zmagovalec Senjama, duše te prireditve pa je bil pokojni Francesco Bergnach - Kekko

smi tudi o mamilih, alkoholu in revščini.«

Naslednje leto slavi KD Rečan 40-letnico delovanja. Boste jubilej proslavili na kak poseben način?

»Nekaj idej že imamo, dokončen program pa bomo sestavili, ko bomo videli, koliko denarja imamo na razpolago. Gotovo pa bomo ob običajnih pobudah priredili še kaj posebnega.«

Katere so vaše običajne prireditve?

»Redno prirejamo srečanja pesnikov in pisateljev iz treh dežel, junija kres, pohod v Livek, razstavo strašil, v predbožičnem času pa tudi Devetico.«

Koliko je članov in koliko vas je v odboru?

»Letos se je včlanilo 58 ljudi, sicer pa imamo običajno približno sedemdeset članov. V odboru nas je devet, sicer pa si delo delimo tudi z ostalimi člani. Za vsako pobudo je odgovorna različna skupina ljudi.«

Pod okriljem KD Rečan deluje tudi pevski zbor. Kje nastopa?

»Vsako leto skušamo sodelovati na reviji Primorska poje in na Cecilijanki. Prirejamo pa tudi koncerte s pobratenimi zbori iz Slovenije ali Benečije. Na splošno skušamo biti čim večkrat nastopati v naših krajih. Če hočemo zbor ohraniti tudi v prihodnosti, pa bi se nam morali pridružiti tudi mlajši.«

Prevzem oblasti v Havani ni spremljala slikovita vojaška akcija. Castro je že dan prej uveljavil novo oblast v mesu Santiago, diktator Batista, pa je zbežal z letalom

1. JANUARJA 1959 SO ZAVZELI GLAVNO MESTO OTOKA

»Barbudos« petdeset let v Havani

BRUNO KRIZMAN

Datum 1. januarja 1959 je vezan na Kubo. Čez nekaj dni bo minilo 50 let, odkar, se je na tem karibskem otoku dejansko zaključila prva faza revolucije: obdobje oboroženega boja. Zanimivo je, da tistega dne v Havano ni prišel Fidel Castro, temveč Camilo Cienfuegos, ki je skupaj z Ernestom Guevarom predstavljal politični in vojaški vrh boja proti dikta-

turi Fulgencia Batiste.

Nastop nove oblasti ni prinesla slikovita vojaška akcija. Že dan prej je Fidel Castro dejansko uveljavil novo oblast v mestu Santiago na skrajnem vzhodu otoka, v noči na novo leto pa se je diktator Batista vkrčal na letalo, ki ga je z najojžjimi sodelavci in razpoložljivim denarjem poneslo na varno na bližnji San-

to Domingo. V Havani je Batista pustil poveljstvo vojaške garnizije visokemu oficirju, ki je imel nalogo ustoličiti novo oblast. Ta bi v bistvu nadaljevala prejšnjo politiko in preprečila revolucionarni preobrat. Za Camila Cienfuegosa ni bilo težko razumeti nakano: onesposobil je vojaški vrh in 2. januarja popoldan začasno prevzel oblast. Ni potrebno po-

sebej potrjevati, da je bila cela Havana na nogah. Ljudstvo je z velikim navdušenjem sprejelo »barbudose«, kot so gverilce imenovali zaradi njihovih dolgih brad. Vojska, ki bi se edina lahko uprla z orožjem, je bila v popolnem razsulu. Cienfuegos je poletel v Santiago in dobil od Castra vsa navodila za prve korake nove oblasti. Kasnejši lider maximo je v Havano prispel čez nekaj dni in med potjo navduševal prebivalstvo ter organiziral krajevno oblast.

Čeprav je 50 let zelo dolga doba, je na Kubi prava obletnica revolucije 26. julij. Tistega dne leta 1953 je namreč skupina upornikov napadla vojašnico Moncada v Santiagu. Napad je spodletel in kakih 80 upornikov je izgubilo življenje v boju ali bilo pobitih po napadu. Castra in nekatere druge voditelje pa so obsodili na zaporne kazni. Zelo znan je samozagovor Fidela »La historia me absolvera«.

Napad na Moncada ni bilo osamljeno dejanje. Presenetljivo je Kuba od trenutka svoje neodvisnosti od Španije beležila zelo intenzivno politično dejavnost z dobro organizirano komunistično partijo. Nekaj časa je na Kubi deloval tudi Vittorio Vidali. Stalna napetost in nevarnost novih napadov na vladne ustanove je prepričala oblast, da je zapornike, odgovorne za napad na Moncada izpustila in izgnala iz otoka. Brata Fidel in Raul Castro ter drugi osvobodjeni uporniki so se zatekli v Mehiko in tam začeli kovati nove načrte za osvoboditev otoka. V tem obdobju se je konspirantom pridružil tudi Ernesto Guevara. Znanje na medicinskem področju ga je še posebno ovrednotilo. Ob nabiralnih akcijah na Kubi so gibanju, ki se je poimenovalo po 26. juliju, pomagale tudi politične organizacije nekaterih drugih srednjeameriških držav in kubanski emigranti v ZDA. Skupina je kupila barko, ki je bila namenjena osmim potnikom. To je bila slovita »Granma« (Grand Mother ali babica), na katero se je vkrčalo 82 kandidatov za izkrcanje na Kubi. Granma bi morala tja pripluti 30. novembra 1956 in istočasno bi v Santiagu izbruhnili mogočni protesti, ki bi preslepili vojsko in policijo. Svojemu sodelavcu in revolucionarju Franku Paisu je Castro iz Mehike poslal brzojavko s sporočilom »Zahtevana knjiga pošla. Založništvo Divulgacion«, ki je bilo šifrirano sporočilo za izkrcanje 30. novembra. Prevelika obtežitev Granme, šibak motor, razburkano morje in navtično neznanje so povzročili tri dni zamude. Vstaja v Santiagu je propadla in iz Granme so se izkrcali sestradani ljudje. Vojska je že nekaj slutila in kmalu prestregla skupino, veliko borcev ubila in preživele razgnala na vse vetrove.

Zelo živa je pripoved Ernesta Guevare, ki je res nosil puško, vendar je bil predvsem zadolžen za zdravniško pomoč. Ob napadu je sprevidel, da s puško in kovčkom z medicinsko opremo ne bo mogel bežati. Trpel je namreč za astmo. Na tleh je pustil kovček.

Po dveh tednih tavanja v džungli vzhodja Sierre Maestre so se preživeli znova zbrali. Imeli so le nekaj pušk in skoraj nič streliva. Poleg tega so nad področjem krožila letala in jih iskala. Bilo je potrebnih nekaj napadov na odročne vojaške postojanke, da so si gverilci nabrali nekaj orožja in streliva. Hrano so od kmetov dobivali s težavo. Campesinos niso vedeli za kaj gre, bali pa so se tudi represalij vojske in policije. Kljub vsemu je gverila napredovala in se začela iz Sierre Maestre spuščati v nižino.

Še med tavanjem po Sierri je dobil Castro nekaj obiskov frustriranih kubanskih politikov, ki so se želeli prikupiti barbudosom v upanju na kasnejše položaje v oblastni strukturi. Castro je vse odslovil, očitno pa je bilo, da se je javno mnenje že nagibalo k prepričanju v njegovo zmago. Gverila je vztrajno napredovala in preko nekaterih dogodkov mednarodno zaslovela.

Novinar newyorškega Timesa Herbert Matthews je po splošnem mnenju tisti, ki je v tujini največ pripomogel k razkritju načina borbe in življenja revolucionarjev na obronkih Sierre Maestre. Intervju je newyorški Times objavil 24. februarja 1957. Med drugim je slikovno gradivo potrdilo, da je Castro še živ, medtem ko je diktator Batista trdil, da je bil ubit neposredno po izkrcanju iz Granme. V intervjuju je znani stavek »Do konca leta bo Castro heroj ali pa mučenik«.

Pred letom dni je v ZDA izšla knjiga z naslovom »The man who invented Castro« (Človek, ki je izumil Castra), ki je v resnici biografija Matthews. Avtor

biografije daje več zaslug za uspeh Castra Matthews, kot pa idejam in smerenicam revolucije. Matthews, ki je dvajset let prej kot dopisnik iz Španije politično sporno pokrival špansko državljansko vojno, je kasneje obeležil tudi prvo obletnico izkrcanja iz Granme. Na Kubi je nekaj časa čakal na priložnost, da bi neposredno intervjuval Castra. Čakanje in časovno zavlačevanje gverile je bilo umestno, saj se je vodstvo balo, da novinarju sledijo vladni agenti, ki bi lahko razkrili konspiracijo in ji zadali smrtni udarec. Končna objava intervjuja je vsekakor dosegla najširši krog bralcev in nad pričakovanji povečala simpatije do barbudosov in njihovih idej. Par mesecev po zmagi revolucije je Castro neformalno obiskal ZDA. Med ljudmi je doživel zelo topel sprejem. Objava razgovora pa je sprožila tudi prve spore s kubansko emigracijo na Floridi. Večina voditeljev raznih klanov je v besedah Castra razbrala, da z njihovo udeležbo v boju dobi vladni ekipi ne bo nič. Idejne in interesne razlike so bile korenite in nepremostljive.

Med večjimi vojaškimi podvigi proti vladni vojski je bila bitka za osvojitve pokrajine in mesta Santa Clara, ki jo je vodil Ernesto Guevara in je pomenila odločilni udarec vladni vojski. Posebnosti te bitke so skrite v knjigah, še bolj pa v ustnem izročilu, ker gverili niso sledili kronisti in snemalci. Po vsem svetu pa je znana pesem kubanskega ljudskega umetnika Carlosa Pueble »Hasta siempre Comandante«, prava himna revolucionarnega upora. »...cuando todo Santa Clara se despierta para verte.« (...ko je vsa Santa Clara na nogah, da bi te videla).

Italijanski granmist

Odkritje, da je bil na krovu »Granme« tudi Italijan, je bilo presenetljivo. Moža smo obiskali pred skoraj dvema letoma na njegovem domu v Portugualu. 82-letni Gino Done, ki je umrl 22. marca 2008, je na kratko opisal potek akcije. »V resnici ni šlo za izkrcanje. Enostavno smo naselili na plaži, ker med nami ni bilo ljudi, ki bi imeli izkušnje s pomorstvom. Spustili smo se v vodo, dosegli breg in našli krite v bujnem rastlinju. Že dan prej nas je opazovalo turiste. Seveda smo se skrivali, sicer bi se lahko vse končalo že pred pristankom. Preseñenje pa je bilo popolno, ko nas je po zelo kratkem času napadla vojska. Veliko tovarišev je padlo že tam.«

Gino Done je zelo razgiban del svojega življenja začel kot vojak ob kapitulaciji Italije 8.9.43 v Pulju. »Več nas je zbežalo iz vojašnice, preden bi nas Nemci zajeli. Naj povem, da so me kmalu prestregli partizani in mi odvzeli dobre vojaške čevlje. Uspešno mi je priti do Pirana, kjer sem našel ribiča, ki me je odložil v Gradežu.«

Done je na Kubo prišel slučajno, še pred napadom na kasarno Moncada. Oženil se je s Kubanko, ki je bila politično aktivna in pozneje z njenim posredovanjem stopil v stik s konspiracijo. Ob 50-letnici izkrcanja Granme so ga povabili na Kubo in ga odlikovali. Na kraju izkrcanja je medtem zrasla vasica z imenom slovite barke. Ob tisti priložnosti je Done lahko objel tudi Castra, ki je bil prisoten kljub bolezni.

Fidel z zamejci

V prvih dneh marca 1976 se je Fidel Castro mudil na državnem obisku v Jugoslaviji. Dva dni se je s Titom na Brionih in na jahti »Podgorka« spopadal s političnimi dilemami, 7. marca pa je Titu šinila v glavo zamisel, da bi obiskala Koper. Brez vsakega protokola sta se politika izkrcala. Ljudje so v hipu napolnili ulice. Bila je nedelja. Najbolj znana je slika spreveda s Titom v plašču in s kučmo na glavi ter 50-letnim Castrom v običajni vojaški uniformi. Tistega dne je bila v Kopru slučajno zbrana skupina španskih borcev, med katerimi sta bila tudi Anton Ukmarič (Miro), po rodu s Proseka in Leopold Caharija iz Nabrežine. Castro se je z njima srečal.

Na mestu restavracije Capris, v kateri je bilo neformalno kosilo, je sedaj turistična pisarna. V njej še hranijo album s slikami tistega dogodka. Posebno slikovit je posnetek, ki prikazuje neznano roko (verjetno predsednika mestne skupščine Maria Abrama), ki Castru prižiga mogočno cigaro. Med darili, ki jih je Castro odnesel z obale je bila tudi monografija o Lojzetu Spacalu.

Skozi nadiško in sovodenjsko dolino na obronke Matajurja, na Livek in Kolovrat, vse do Liga pa še v Brda in nazaj v Gorico

MED SEDANJOSTJO IN UTRINKI IZ POVOJNEGA ŽIVLJENJA

Po obronkih Benečije kot »romar« in radovedni časnikar

GORAZD VESEL

Na trenutke se počutim kot romar. Ni nujno, da se takrat odpravim na dolge poti. Včasih mi je dovolj, da stopim v svoj notranji svet. Ta vloga mi je všeč, ker mi omogoča, da pobrskam po skritih predalčkih in zaznam, kje sem deficitaren in kakšno je stanje duha.

Bolj mi je všeč italijanski »pellegrino«, ki v italijanski ljudski govorici izgublja verski naboj. Ne vem za izraze, s katerimi se naslavljajo sedanje mlade generacije, toda pred leti so s »pellegrino« označevali malo odštekanega fanta, ki živi rahlo oddaljen od vsakdana. Beseda ni imela žaljivega prizvoka, poklon pa tudi ni bil. Prej bi rekel, da je obeleževala nekoga, ki ni šel ravno s trendom, ki je malce zamujal in se obnašal kot osamljeni jezdec, morda celo kot vandrovec. Poznal sem nekoga, ki je prijatelja pogostoma nagovarjal s »pellegrino«.

Tisto jutro sem se postavil v kožo takšnega romarja. Zjutraj sem prebral časopise in s tem opravil jutranjo laično molitev, potem pa krenil v Benetjino. Pol Slovenije je tisti dan drvelo na morje, sam pa sem se odpravil v nasprotno smer, tja, kjer naj ne bi bilo gneče.

Cilj mojega »romanja« je bila Benečija, ki v našem laičnem pojmovanju ni ravno sveti kraj, zaradi trpljenja njenih ljudi pa zavzema v naših srcih vsega spoštovanja vredno mesto in si zasluži vedno in povsod vso našo pozornost in skrb. Še zlasti ju je potrebovala v preteklosti. Od takrat je po Nadiži preteklo precej vode in Benečani so se medtem postavili na svoje noge: shodili so.

Z Benečijo sem se pogostejše srečeval od dneva, ko so me v Trstu konec 1949. leta »za dva tedna« poslali v Gorico nadomeščat obolelega kolego, pa sem v njej ostal vse življenje. Takratni naš »škof« Primož Sedmak, kot smo rekli uredniku kronike, mi je rekel »Ne boš zdržal«. Slaba popotnica, sem si mislil.

Iz prvih let mi ostaja v spominu ne-

kaj Benečanov. Eden od teh je bil Voimir Tedoldi od Matajurja, drugi pa Mario Kont. Oba sta mi prinašala vesti iz svojih krajev, Tedoldi iz zapadne, Kont iz vzhodne Benečije. Gorica je bila takrat zadolžena za te kraje. Z njima sem nekoliko popravil slabo menje, ki sem si ga o Benečanih, ko sem bil še v Trstu, ustvaril

tor. Tam so se dolgo, skoraj do nedavna, dogajale, milo rečeno, čudne stvari. Zaznamoval me je ta človek za nekaj časa. Zaradi slabih prevoznih zvez, tudi avtomobilov nismo imeli, se nismo mogli približe seznanjati z dejanskim stanjem.

V tistem času je v naše uredništvo prihajalo kar nekaj oseb, ki so hodile v Be-

lovníkom in kravato. Nikoli ni bil razoglav. Tudi ob najhujši vročini je nosil klobuk s širokimi kraji. Stara šola. Kadarkoli je potrkal in vstopil (takrat smo imeli uredništvo na Kornu) sem bil slabe volje, ker sem vedel, da sem ob nekaj ur. Narekoval mi je svoj na roko pisan prispevek, ki sem ga kasneje »popravil«. Besedo dajem med narekovaj, ker sem se takrat tudi sam učil pisati. Med časnikarje sem padel po naključju. »Ti si hodil v slovenske šole, torej boš šel na Glas mladih«, so odredili takoj po vojni. In tako je bilo. Izkazalo pa se je, da so domačini, Primorci, ki zaradi fašizma ne od znotraj in ne od zunaj niso nikoli videli slovenske šole, pisali lepšo, da ne rečem popolno slovenščino. Eden izmed teh je bil Franček Kavs, ti-grovec, pa Dušan Hreščak, ki je mladost preživel v fašističnem zaporu, in še kdo.

Oblaka sem pogostoma videval v mestu, še največkrat na sprehodih po mestu in okoliških ulicah. Hodil je skoraj po vojaško, odločno, zravnano in samozavestno. Na vsem lepem ga ni bilo več blizu. Kasneje sem izvedel, da ga je v Ul. Orzoni do smrti povozil avto. Vsako leto je štipendiral beneškega dijaka v slovenski srednji šoli. Odšel je človek, ki je zaradi svoje notranje potrebe, izhajajoče iz narodne zavesti, za tiste čase prostovoljno in potihoma veliko dal za to deželico in njene ljudi, a o njem vemo prav malo ali nič.

Drugi, ki je prav tako pogosto prihajal k nam iz Ljubljane, je bil Albert Rejc, Tolminec, eden izmed vodilnih tigrovcov, sodelavec prof. Lava Čermelja, velikega poljudnega znanstvenika. Tudi on je zahajal v Benečijo. Premlad in premalo radoveden sem bil, morda celo premalo novinar, da bi se zapletel v pogovor z njima in ju vprašal, koga tam obiskujeta. Sedaj si lahko predstavljam, da sta hodila k svojim sovrstnikom, denimo k Ivanu Trinku, Čedermacem, ki so bili takrat v najboljših letih. Tja sta hodila kot na nekakšno romanje, malo zaradi notranje potrebe, veliko zaradi moralne podpore, ki sta jo lahko nudila. Toliko let kasneje sem hodil po njihovih stopinjah, ne zaradi notranje potrebe, to je prišlo za mano kasneje, ampak zaradi obveznosti, ki jih je takrat sprejel, zaradi materialne pomoči, ki smo jim jo dajali. Kajti naši Čedermaci so bili re-vni kar se da, do konca svojega življenja so bili pokončni in so stali ob svojih ljudeh. Izdajali so svoj list, ki ga niso mogli finansirati s svojimi sredstvi. Bili so opora svojemu ljudstvu. Če ne bi bilo njih, ne vem, kako bi se iztekli prvi emigrantski dnevi. Ko sem po Predanovem pogrebu na domu glasbenika Antona Birtiča - Mečanca, slovenskemu politiku Lojzetu Peterletu pripovedoval o naši skrbi za Benečijo, me je pozorno poslušal in me v Lesce povabil na polet z jadralnim letalom.

Odpeljal sem se torej v Benečijo, da v mislih zaobidem vse te kraje in obudim spomin na številne znanke, ki so že pod rušo. Na emigrante, ki so zapuščali svoj rodni kraj in odhajali delat v daljne dežele. Na vasi, ki so se praznile, ker so mno-

magali. Ščasoma so se začeli vračati, tako da se našim očem niso povsem izgubili. Res pa je, da so se vasi takrat nepopravljivo izpraznile.

Pomudil sem se pri Doriču Predanu in se spomnil Spetičevih besed, namenjenih njegovim preganjalcem: »Vi boste tonili v pozabo, Dorčeto ime bo ostalo zapisano za vse čase.« V občini Špjetar sem občudoval v domačem jeziku izpisana krajevna imena. Kakor hitro sem se znašel v »kamunu« Sovodnja, je bilo tega konec. Kasneje me je pomirila Daniela od Matajurja, ki mi je povedala, da so jih tudi v tej občini, ki je zadnja, že naročili in da jih bodo v kratkem namestili. Povzpел sem se v Čeplesišče. Nisem zapeljal na Matajur, ki je moja najljubša izletniška točka, ampak nadaljeval pot v Polavo in naprej čez mejo na Livek.

Od tu dalje se začel drugi del mojega potovanja, kjer sem se iz vloge »romarja« spremenil v radovednega časnikarja, izletnika – vandravca.

Najprej sem se odpravil na kraj, kjer smo nekoč smučali in sem bil zadnjikrat tam, ko sem smučarja z zlomljeno nogo odpeljal v šempetrsko bolnišnico. Od takrat je minilo kakšnih 40 let. Od nekdanje žičnice ni ostalo ničesar. Zato pa je tista ravnica, kjer se je iztekalo smučišče, postala neverjetno zanimiv kraj. Na njem je kolegica Katja Roš zgradila v pastirskem slogu naselje petih individualnih hišic, ki so v vseh pogledih pravi biserčki. Iz vsake hišice, opremljene z vsem udobjem, je skozi stekleno steno pogled na Julijce, predvsem krnsko pogorje. Razpolagajo z bazenom in vsemi orodji, potrebnimi za krepitev telesa. Za medsebojne stike imajo gostje na voljo prav tako k Julijcem obrnjeno zastekleno dvoranico. Vse je nadstandarno. Tudi cena je temu primerna.

Imel sem srečo, da sem Katjo našel doma, sicer ne bil videl te enkratne turistične ponudbe, zagotovo edine v Sloveniji. Na vhodu boste zaman iskali zvonec. Edini napis daleč od objekta sporoča, da gre za zasebno posest. Ker nisem zainteresent, tudi nisem vprašal za rezervacijo, vendar sklepam, da je dogovarjanje možno samo po telefonu in internetu.

Kdor želi tja gor, si ne bo okrepil samo telesa, ampak bo poslal na pašo vsa svoja čutila in bo veliko dobrega postoril za dušo. Ob odhodu sem povsem po naključju na vratih opazil majhno, očem skoraj skrito tablico z napisom »Nebesa«.

Proti domu sem se zapeljal po vzhodni strani Kolovrata, podolgovatega slemenastega hriba, ki razmejuje Benečijo in Soško dolino. Kobariški turistični delavci ta kraj urejujejo in ga hočejo napraviti vabljivega za turiste, zato jih vznemirja predlog nekega prišleka na italijanski strani, ki bi na slemenu rad postavil vetrnice za proizvodnjo elektrike. Takšen poseg v naravo ne bi bil primeren. Območje leži kakšnih tisoč metrov nad morjem in je prikladno za gorsko kolesarjenje in pohodništvo. Ustavil sem se na kraju, kjer cesta doseže najvišjo točko, in stopil na njen rob. Bil sem kot na balkonu. Pred menoj je ležal raj »goriškega slavčka« z Vrsnim in Krnom. Čez travnato sedelce za hrbtom sem zakoračil proti jugu, prečkal zeleno mejo in se znašel na vzporedni, prav tako asfaltirani italijanski cesti, na južni strani Kolovrata, od koder je videti nekaj beneških vasi, ki so kot lastovičja gnezda prislonežene na strma gozdnata pobočja.

Ob Poteh miru, označenih na slovenski strani, so postavili slike utrdb iz prve svetovne vojne in uredili strelske jarkke. Na vsakem koraku se pozna prizadevnost, da po tolikih letih osvežijo spomin na krvave dogodke iz prve svetovne vojne, ki je obledel zaradi nezainteresiranosti. Kolovrat povezuje z Brdi dolgo, malo znana in še manj uporabljena vijugasta asfaltirana cesta, samo delno v makadamskem stanju. Ob njej je več izvirov in pri enem sem se odžejal.

Pri Ligu se svet odpre. Prikazeta se Stara Gora in Trnovska planota, vsaka s svoje strani. Od Liga na italijansko stran je speljana z markacijami opremljena nekakšna romarska pohodniška pot, ki povezuje Staro Goro nad Čedadom in Marjino Celje na Ligu, dva romarska kraja. Ta pohodniška pot pelje skozi Britof, kjer je manjša cerkev. Zaradi izredne umetniške vrednosti so njen srednjeveški oltar v polovici sedemdesetih let razstavili v Parizu. Cerkev je, torej na tem odseku že zbrisala tudi zeleno mejo.

V Brda sem prišel, ko so zorele češnje. Kar v nekaj gostilnah sem se želel okrepčati: zaman. Šele pri Vitu v Gorici so mi postregli. Takšna presenečanja doživim ob nedeljah, če si ne daš miru.

kmalu po vojni na izletu traškega planskega društva pod vodstvom Zorka Jelinčiča. Odšli smo na Ivanac, hrib v Zahodni Benečiji, ki se spogleduje z Matajurjem onkraj Nadiže. V vasi pod Ivancem se nam je pridružil slovensko govoreč domačin, ki je imel pripeto značko »fiamma« od MSI. Rekel je, da je Slovenec, toda od MSI. Ne vem, če ni bil provoka-

nečijo. Ena od teh je bil gospod Oblak; tako ga imenujem, ker se ne spominjam več njegovega imena. Bil je upokojen učitelj, morda nadučitelj, za tiste čase torej izobražen mož. Imel jih je nekaj manj kot osemdeset. Meni se je zdel zelo star in se o njegovi starosti lahko tudi motim. Bil je visoke postave, slok in sivolas. Vedno je nosil enodelne, lepo ukrojene obleke, s te-

gi odhajali s trebuhom za kruhom. Oton Župančič je, zaskrbljen zaradi usode emigrantov, tistih po prvi vojni, v Dumi otožno zapisal »Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Westfaliji so nam izginiili, več ne doseže jih naše oko«.

Beneški delavci v tujini so se organizirali, tudi mi smo hodili k njim in jih spodbujali, da bi ostali skupaj in si po-

NOGOMET - Pisanje ljubljanskega Žurnala

Partner iz Slovenije za Fantinelovo Triestino

Fantinel in slovenski podjetnik Jože Pečečnik sta prijatelja, a sta se doslej pogovarjala le o sponsorizaciji

Triestina je znova v središču pozornosti slovenskih medijev. Pred leti je slovensko sceno prevetril Flaviano Tonnello, ko je napovedal prevzem nogometnega prvoligaša iz bližnjega Kopra, medtem ko naj bi tokrat smer prevzema bila obratna. Govor je namreč o prilivu denarja iz Slovenije v blagajne tržaškega kluba. Predsednik slovenskega prvoligaša Interblocka iz Ljubljane in eden najbolj premožnih Slovenec nasploh Jože »Joc« Pečečnik naj bi se zanimal za prevzem deleža Triestine. Vsaj tako je zapisal slovenski brezplačni dnevnik Žurnal24.

V objavljenem članku novinar zatrjuje, da se je Pečečnik, lastnik ljubljanskega prvoligaša Interblocka naveličal slovenskega nogometa in zlasti zamud pri prenovi zgodovinskega nogometnega štabiona za Bežigradom. Prav zato naj bi podjetnik iz Šmarce svojo pozornost usmeril v tujino. Kmalu je prišlo na dan, da gre za Triestino. Vesti Pečečnik ni zanikal. Zaman smo poskušali se telefonsko pogovoriti s predsednikom Interblocka, dogajanje pa je rade volje komentirala številka ena Triestine Stefano Fantinel. Takoj je priznal, da se s Pečečnikom odlično pozna: »Spoznal sem ga po zaslugi Mi-

Stefano Fantinel

tje Kosmina in kmalu sva postala zelo dobra prijatelja. Nimam problemov priznati, da sva se nekajkrat že pogovarjala o Triestini, saj je tudi on predsednik nogometnega kluba. Interblock je med drugim treniral tudi italijanski strokovnjak Alberto Bigon. Vendar je šlo v glavnem za pogovore o možnih pokroviteljstvih. Vsekakor gre za zelo inteligentno osebo, za pravega podjetnika, s katerim bi bilo še kako koristno sodelovati. A od tu do prevzema določenega odstotka delnic Triestine je pot še dolga.«

V članku se govori tudi o višini mož-

Jože Pečečnik

nih Pečečnikovih investicij. Novinar Žurnala, ki očitno ne pozna cen klubov v Italiji, je »ustrelil« vsoto 10 do 15 milijonov evrov, kar je vsaj dvakrat, če ne celo trikrat več, kot je vredna cela Triestina. Fantinel se je ob navedbi te vsote od srca nasmejal. »Ko bi bil to res, bi kar peš stekel do njega. Mislim, da je to le dokaz, da gre bolj za predbožični članek, ko nekateri časopisi nimajo kaj ponuditi bralcem. Ponavljam, Pečečnik bi bil dobrodošel, kot je dobrodošel vsakdo, ki želi pomagati Triestini. Nikomur ne bomo zapirali vrat.« (I.F.)

Kralj igralnih naprav

Jože Pečečnik je po nekaterih ocenah ta čas četrti najbogatejši Slovenec, lani je bilo njegovo osebno premoženje ocenjeno okoli 92 milijonov evrov.

Podjetje Elektronček, ki ga je leta 1989 ustanovil z mamino pomočjo, danes proizvede in prodaja na mednarodnem trgu več igralnih naprav za igralnice kot vsa konkurenca na svetu skupaj, prav pred kratkim pa je v Nevadi v ZDA kot prvi Evropejec uspešno prestal vsa zaslivanja za igralniško licenco v Las Vegasu, kjer načrtuje gradnjo hotela in odprtje lastne igralnice.

Skupina Elektronček je leta 2006 z 79 zaposlenimi dosegla kar 39 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, čisti dobiček pa je presegel 14 milijonov evrov. Prodajo so v zadnjih petih letih povečali za več kot sedemkrat, predstavništvo pa imajo na vseh celinah.

PLAVANJE - Slovenska olimpijka Sara Isaković pred vrnitvijo na študij v ZDA

V Rimu želim biti najhitrejša

Dobitnica srebrnega odličja na 200 m prosto v Pekingu želi izboljšati svetovni rekord Pellegrinijeve - Jarde namesto metrov

LJUBLJANA - Prvič po odhodu na študij v ZDA se je slovenski javnosti predstavila plavalka Sara Isaković, ki je kot glavni cilj v letu 2009 izpostavila svetovno prvenstvo v Rimu. Plavalka, ki še vedno ostaja tudi članica radovljiškega kluba, je kot pglavitni cilj izpostavila nov osebni rekord, ki praktično pomeni tudi svetovni rekord. V zgodovini svetovnega plavanja sta le dve plavalci doslej 200 m prosto preplavali hitreje kot v 1:55 minute. Na olimpijskih igrah je to uspelo novi svetovni rekorderki in prvakinji Italijanki Federici Pellegrini z dosežkom 1:54,82 ter Sari Isaković, ki je s 15 stotink sekunde slabšim izidom (1:54,97) osvojila srebrno medaljo. Napoved osebnega rekorda je zato pri Isakovićevi tudi napad na svetovni rekord.

»Rim, kjer želim biti najhitrejša, seveda ne bo moja edina velika tekma. Tam želim biti stoodstotno pripravljena, pred tem pa me čakata tudi nastopa na sredozemskih igrah v Pescari in na univerzijadi v Beogradu,« je povedala Isakovićeva, ki je potrdila, da bo 200 prosto ostala njena paradna disciplina, kaj lahko pa se zgodi, da se bo po dolgem času predstavila tudi na 400 prosto. »Nisem posebej hitra sprinterka in na univerzi bolj treniram za 200 in 500 jardov prosto,« je trenutno treninge na univerzi Berkeley predstavila plavalka. Slednja je priznala, da se mora na nastope v jardih še navaditi: »To je zame zelo dobro, saj gre za krajši bazen, kjer veliko pomenijo start, obrati in podvodno plavanje. Prav to so elementi, kjer imam še velike rezerve.«

Isakovićeva ima še vedno težave z zlomljenimi koščicami v levem stopalu. Opornice, ki jo nosi tudi skoraj po mesecu dni, naj bi se znebila konec leta in prvič normalno začela trenirati 2. januarja, ko bo na pripravah na Havajih. »Upam, da se bo poškodba res lepo zacelila. Le na ta način se bom lahko zelo dobro pripravila tudi za nastop na vseameriškem študentskem prvenstvu NCAA čez tri mesece, kjer si želim vrhunsko formo.«

Njen slovenski trener Miha Po-

Isakovićeva (desno) po finalu v Pekingu skupaj z zmagovalko Pellegrinijevo

ANSA

točnik pa je dodal: »Če se je že morala poškodovati, si je izbrala kar pravi čas. Vem, da Sara rada tekmuje in manjkala ji bo kakšna tekma, a na najtežje tekme v sezoni poškodba ne bi smela vplivati, če jo bo pozdravila v predvidenem roku.«

Potočnik bo bržkone skrbel za Sa-

ro tudi po končanem letniku v sklepnih pripravah na sredozemske igre, univerzijado in SP v Rimu. »Uradno se o tem še nismo pogovarjali, a če bo Sara to želela, ji bom rad pomagal pri treningu. Mislim, da bo moja vloga tukaj zdaj veliko manjša, saj računam, da bom le izvajal treninge, ki jih bom do-

bil iz ZDA. Nepošteno bi bilo, da prevzamem odgovornost za uspeh ali neuspeh nase, če bom z njo delal le kakšen dober mesec.«

Nosilka srebrne medalje je ob vrnitvi iz Kalifornije še enkrat več pohvalila razmere na svoji univerzi. »Sploh ne znam opisati, kako dobro se počutim tam. Včasih skoraj dobesedno tako, kot to lahko vidite pri kakšni študentki v kakšnem filmu. Treningi in predavanja so naporni, a sem se dobro znašla. Na začetku sta mi veliko pomagala tudi Jernej (Godec, op. p.) in Damir (Dugonjič, op. p.) iz plavalne reprezentance, a so tukaj pripravljeni pomagati prav vsi - sošolci, soplavalci in drugi športniki, s katerimi se veliko družimo.« Ena od največjih razlik med srednjo šolo in univerzo pa je tudi ta, da se je Isakovićeva včasih vozila v šolo, danes pa na velikanskem kampusu Berkeleyja peš premaguje razdalje med bazenom in predavalnicami. »Tudi to ni nič hudega. To je naraven način, da okrepiš mišice na nogah.« (STA)

ODOBJKA - Konec tedna v Novi Gorici za državni moški in ženski pokal Slovenije

Veliko zanimanje na Goriškem

Petkov polfinalni derbi Prvačina-Salonit je prava tekma leta - Jerončičev Novogoriški Hit favorit skupaj z Mariborčankami

NOVA GORICA - Konec tedna bosta v Novi Gorici na sporedu finalna turnirja slovenskega pokala v odbojki, kjer naslov najboljšega branita ekipi ach Volleyja z Bleda v moški in Hit Nova Gorica v ženski konkurenci. Blejcem se bodo v petkovem polfinalu (ob 17.00) zoperstavili odbojkarji kranjskega Asteca Triglava, medtem ko bo drugi polfinale v petek ob 20. uri derbi med odbojkarji iz Kanala in Prvačine.

Če veljajo Blejci za izrazite favorite, ne le v polfinalu, ampak tudi za končno zmago, pa je v drugem polfinalnem obračunu veliko težje napovedati zmagovalca. Za sosedski derbi med Prvačino in Salonitom vlada še posebno zani-

manje. Ekipa Marchiol Vodi, kot je novo ime ekipe iz Prvačine, je v državnem prvenstvu dosegla že deset zaporednih zmag brez izgubljenega niza. Trener Miho Vuković ima na voljo zelo zanimivo zasedbo z odličnim korektorjem Pepičem, ki ima v državnem prvenstvu izjemen izkoristek.

»Za obračun s Salonitom se pripravljamo že štiri mesece. Smo gostitelji turnirja, zato ne bi rekel, da je vloga favorita na strani Kanalcev,« je optimistično razpoložen Vuković, ki je v svoji igralni karieri veliko let navduševal v dresu Salonita, pozneje pa je bil eno sezono tudi trener Kanalcev (treniral je tudi goriško Olympio) oziroma je bil

zadnji, ki mu je v kraj ob Soči uspelo pripeljati naslov državnega prvaka.

»Resda igramo mi skozi sezono težje tekme v srednjeevropski ligi oziroma evropskem tekmovanju, toda Marchiol igra v svoji dvorani in ima izjemno serijo zmag,« pravi italijanski strateg na klopi Kanalcev Emanuele Fracascia, ki ne bo mogel računati na že dlje časa poškodovanega Andreja Kovačiča. V vrstah Prvačine igra kar nekaj igralcev, ki prihaja iz Salonitovega kluba, zato bodo še posebej motivirani. Da bi se na obračun s sosedi čim bolje pripravili, so se Prvačani odpravili na tridnevne priprave v Italijo.

Novogoriška športna dvorana bo

v petek zagotovo pokala po sivih. Zaradi izjemnega zanimanja javnosti na Goriškem bo tekmo neposredno prenašala tudi primorska televizija ViTel, zaslon pa bo postavljen tudi v preddverju dvorane, če v njej ne bo dovolj prostora za vse ljubitelje odbojke.

V ženski konkurenci vse kaže na ponovitev lanskega finala. V sobotnem polfinalu favorizirani ekipi Hit Nove Gorice (ob 17.00) ter mariborske Nove KBM Branika (ob 13.00) naj ne bi imele večjih težav z Alinaso iz Šempetra oziroma vodilno ekipo državnega prvenstva Calcit Kamnikom.

Moški finale bo v soboto ob 20. uri, ženski pa v nedeljo ob 18. uri.

SMUČANJE - Trbiž

Februarja vrhunsko smučanje

TRBIŽ - Trbiž bo po dveh sezonah spet gostil tekmi za svetovni ženski pokal v alpskem smučanju. Od 20. do 22. februarja se bodo na progi Di Prampero v superkombinaciji (smuk in slalom) ter v superveleslalomu pomerile med sabo vse najboljše smučarke na svetu. »Želeli smo spet imeti smučarke v naši deželi, ker menimo, da je vrhunsko smučanje odlična promocija za našo zimsko turistično ponudbo,« je povedal predsednik organizacijskega odbora in podpredsednik Dežele Luca Cirianni na predstavitvi tekem na Trbižu. Tekem, ki bosta na sporedu takoj po svetovnem prvenstvu v Val d'Isere, naj bi se udeležilo okoli 60 smučark iz 15 držav, med njimi tudi zmagovalki na progi Di Prampero leta 2007 Nicole Hosp in Renate Goetschel, poleg njih pa tudi Američanka Julia Mancuso, zmagovalka prve mednarodne tekme na prvenstveni progi leta 2002.

SP 2018 - Vodstvo španske nogometne zveze (RFEF) razmišlja o skupni kandidaturi s Portugalsko za organizacijo nogometnega svetovnega prvenstva leta 2018, je poročal španski športni časnik Marca. Doslej so možno kandidaturo že najavili tudi v Mehiki, Veliki Britaniji, Rusiji, Katarju, na Kitajskem, v Avstraliji ter skupaj Belgija in Nizozemska, ki sta skupaj že gostili evropsko prvenstvo. Leta 2010 bo SP v Južni Afriki, leta 2014 pa v Braziliji. Španija je nogometno SP že gostila leta 1982.

POKAL NA KITAJSKEM - Italijanski nogometni superpokal med zmagovalcem prvenstva in državnega pokala bo 8. avgusta 2009 v Pekingu. Prošnjo za organizacijo so vložile pekinške oblasti, je ponosno poudaril predsednik združena Lega calcio Antonio Matarrese.

TOTTI - Zaradi poškodbe na desnem stegnu bo moral kapetan Rome Francesco Totti počivati kar dva meseca in ne le enega, kot so sprva mislili.

JE NEDOTAKLJIV - Pasquale Marino ni pod vprašajem, je o Udinesejevem trenerju dejal generalni vodja kluba Pietro Leonardi, ki je tudi zanimal novice, da so po dolgi seriji porazov moštva v A-ligi že kontaktirali druge trenerje. Leonardi pa je bil kritičen do igralcev in do nedeljskega sojenja v Milanu.

ČERNIC Z NOVIM TRENERJEM - 45-letni domačin Gianni D'Onghia je novi trener odbojkarskega prvoligaša Martina Franca iz Taranta, za katerega igra tudi naš Matej Černic. Zamenjal je Marca Bonitto. Černic bo morda dobil tudi novega soigralca. Na preizkušnji je bolgarski tolkač z grškim potnim listom Todor Baev. Prihaja iz turške lige.

NBA - Memphis - Los Angeles 96:105 (Saša Vujačić 13 minut, 3 točke, dva skoka, podaja in dve ukradeni žogi); San Antonio - Sacramento 101:85 (Udrih 36 minut, 13 točk, štirje skoki in podaje, est ukradenih žog); Orlando - Golden State 113:81 (Belinelli 29 minut, 12 točk, 6 skokov, 2 podaji); LA Clippers - Toronto 75:97 (Bargnani 15 minut, 3 točke, 1 skok).

OPČINE - Poletov sprejem za Romanovo v dvorani ZKB na Opčinah

Župan Dipiazza obljubil rešitev Tanjinega statusa

V letu 2009 naj bi našo kotalkarico vključili v enega od vojaških rodov - Po mestu v formatu 6x3 m

Tanja s svojim štabom, mamu in predsednikom ZSSDI Kufersinom (levo) ter z županom Dipazzo med včerajšjo predstavitev v prostorih ZKB na Opčinah

KROMA

Rezultatov vrhunskih športnikov se vsi radi veselimo, malokrat pa pomislimo na to, koliko truda zahteva nastopanja na najvišji ravni. Mnogi športniki sicer s svojimi uspehi tudi obogatijo, veliko pa je takih, ki za enake rezultate ne vlagajo nič manj naporov in ne osvajajo nič manj po-

kalov in medalj (ali jih osvojijo celo več), so pa dejansko socialno ogroženi, ker ne zaslužijo dovolj (ali sploh nič), da bi lahko nato živeli od prihrankov. Med te sodi tudi naša vrhunska umetnostna kotalkarica Tanja Romano, za katero pa se je na včerajšnjem sprejemu, ki ga je v razstavnih dvorani Za-

družne kraške banke na Opčinah, njej in njenemu »zgodovinskemu« trenerju Mojmirju Kokorovcu v čast, pripravilo njeno matično društvo ŠD Polet, vendarle nakazala možnost, da bi bilo lahko drugače. Trinajstkratni svetovni prvakinja so se poklonili najvišji predstavnik krajevnih športnih

in političnih oblasti (med njimi senatorka Blažinova), glavna sponzorja Zadruga kraška banka in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, med gosti pa je tržaški župan Dipiazza obljubil, da bo v letu 2009 rešil Tanjin status, predsednik deželne odbora CONI Emilio Felluga pa je dal razumeti, da rešitev (ne glede na nadaljnje športne uspehe) predstavlja Tanjina vključitev v športni odsek enega od vojaških rodov. Tržaški župan je tudi poudaril, da predstavlja Tanja povezovalni element med tu živečima skupnostima, saj dejansko zastopa celo mesto, Felluga pa je ob izteku svojega mandata njene uspehe izrecno omenil v štiriletnem poročilu, ki ga bo poslal v Rim, pri čemer ni pozabil zapisati, da je Romanova pripadnica slovenske skupnosti.

Uvodoma se je predsednik ŠD Polet Marino Kokorovec zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspešni športni poti Tanje Romano v kotalkarskem svetu in izrazil upanje, da bo klub deležen pomoči pri dokončanju del v pokriti dvorani na Pikelcu, kjer so se poleg Tanje pripravljali tudi dva državna reprezentanta in najboljša slovenska kotalkarica. Na večeru, ki ga je duhovito vodil Andro Merku, so pozornost gledalcev v prepolni dvorani pritegnile tudi fotografije o Tanjini športni poti ter posnetki njenega nastopa na zadnjem svetovnem prvenstvu na Tajvanu. Naša šampionka, ki je bila, kajpak, deležna številnih pohval in daril, pa ni hotela odgovoriti na vprašanje o svoji tekmovalni prihodnosti, kasneje pa nam je povedala, da se vendarle nagiba k nadaljevanju kariere. Zaenkrat, kot je povedal predsednik upravnega odbora ZKB Sergij Stancich, pa bo Tanjina fotografija v formatu 6x3 metre na reklamnih panojih banke, preplavila vso pokrajino.

A. Koren

PREDPRAZNIČNO SREČANJE - V Peterlinovi dvorani v Trstu

Športnikom knjiga in pero

Krovni organizaciji SKGZ in SSO ter ZSSDI nagradili osmerico športnikov

Krovni organizaciji SKGZ in SSO ter ZSSDI so včeraj popoldne v Peterlinovi dvorani v Trstu priredili tradicionalno predpraznično srečanje s slovenskimi športniki v Italiji. Pobudnica predbožičnega snidenja je sicer pred leti bila nekdanja generalna kozulka Republike Slovenije v Trstu Jadranka Šturm Kocjan, ki je hotela primerno nagraditi svetovno prvakinja v kotalkanju Tanjo Romano. »Od takrat smo še nekoliko razširili krog nagajencev in to srečanje je dejansko postalo tradicionalno,« je povedal predsednik ZSSDI Jure Kufersin. Predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič in Drago Štoka sta letos nagradila osmerico športnikov.

Knjigo Eveline Umek Po sledih fante Morgane, Jadranski koledar in pero so prejeli zmagovalka rolkarskega svetovnega pokala in kristalnega globusa FIS Mateja Bogatec, teniška igralka Paola Cigui, ki je letos napredovala za celih 500 mest na mednarodni lestvici WTA, svetovna prvakinja v umetnostnem kotalkanju Tanja Romano, jadralca v razredu 470 Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta, nogometaš na mivki (2. mesto na SP pod okriljem FIFA) Michele Leghissa, ter športna ribiča Andrea Lisjak in Devan Radović (2. mesto na ekipnem SP U21 v disciplini palica s čolna). Prisotna je bila tudi konzulka Bojana Cipot ter občinski svetnik Igor Švab. (jng)

NOGOMET - Danes zaostali tekmi

Juventina in Sovodnje za boljši položaj

Pri Juventini v Standrežu in v Sovodnjah so ocenili, da je še najbolje, če zaostalo tekmo 13. kroga igrajo na bojiščih v giliho. To se pravi danes. »Vsaj tako bomo prosti in brez skrbi v naslednjih dneh,« so bili enotni v taboru obeh društev.

Juventino, v skupini B promocijske lige, čaka pomembna tekma v gosteh proti Marianu, ki ima šest točk manj na lestvici (9). »V nedeljo smo nekoliko nerodno izgubili proti sicer močnejši ekipi Virtus iz Rožaca, ki je upravičeno druga na lestvici. Fantje so se borili in so dali vse od sebe. Prepričan sem, da se bodo tudi jutri (danes op. ur.) potrudili. V Marianu bo seveda imperativ zmaga, saj se bomo v nasprotnem primeru (beri poraz) v drugem delu prvenstva borili zgolj za obstanek v ligi,« meni športni vodja Juventine Gino Vinti. Trener Dante Portelli danes ne bo imel na razpolago poškodovanih Reja in Manuela Peteanija. Mariano, ki je v nedeljo izgubil 2:0 v Červinjanu, bo najbrž nastopil s popolno postavo. Začetek tekme bo ob 14.30.

Pomembna tekma čaka danes tudi **Sovodenjce** v skupini C 1. amaterske lige.

Belo-modri bodo ob 16. uri gostovali v Romansu. Domači Pro Romans ima na lestvici enako število točk (16) kot Sovodenjci, ki so v nedeljo premagali San Canzian. Romans pa je prav tako slavil zmago v Vižovljah (2:3 proti Sistiani). Na današnji tekmi trener Claudio Sari ne bo imel na razpolago Sandija Kogoja, ki je poškodovan. »Po nedeljski zmagi proti San Canzianu je vzdušje že bolj sproščeno,« je dejal predsednik belo-modrih Zdravko Kuštrin, ki seveda upa, da bodo danes Sovodenjci dodali še piko na i ter se z novo zmago prebili v zgornjo polovico lestvice. Sovodenjce čaka nato še eno zaostalo srečanje. V torek, 6. januarja, bodo igrali proti prvouvrščenim Villessam (ob 14.30 v Vilešu).

Od ostalih ekip naših društev bodo ta konec tedna igrali še Vesna v promocijski ligi, Zarja Gaja v 2. amaterski ligi in Mladost v 3. amaterski ligi. Prva bo na vrsti Mladost, ki bo v soboto (14.30) v Dobreddo gostila goriški Audax. V nedeljo (14.30) pa bo Vesna v Križu gostila Centro Sedio, Zarja Gaja pa v Bazovici (14.30) Castions. (jng)

NOGOMET - »NAŠE ŠTEVILKE«

Primorje še nikoli neodločeno z 8 zadetki

Cermelj zabijal gole tudi za Gajo, Vesno, Kras in Breg

Kot v 12. tudi v 14. krogu (13. je bilo odloženo zaradi slabega vremena) so naše ekipe odnesle 13 od 27 razpoložljivih točk (spet 3 zmage, 4 neodločeni rezultati, 2 poraza). V ospredju je prav gotovo neodločeni rezultat Primorja. Proseška enajsterica je v 46 sezonah igranja v amaterskih prvenstvih prvič igrala 4:4. »Rdeče-rumeni« so skupno odigrali 1268 tekem, kar 412-krat so igrali neodločeno (464 zmag, 392 porazov), a nikoli preko izida 3:3. Tega so dosegli kar sedemkrat: v sezonah 1965/66 proti Sagradu, 1981/82 s Krasom in Domiom, 1995/96 Torreaneeseju, 2002/03 Mladosti, 2003/04 Staranzanu, 2004/05 Domiu. Največ neodločenih rezultatov (18) je Primorje zbralo v sezoni 2000/01 v prvenstvu 1.AL, ko je ekipo treniral Corrado Pescatori.

V nedeljo je debitiral za Breg 36-letni napadalec Giuliano Cermelj, ki je že v krstnem nastopu zatresel mrežo nasprotnika. Čermelj je v krogu naših ekip dobro poznat. Že kot 18-letni fant je debitiral v vrstah padriško-gropajске Gaje.

HOKEJ IN LINE

Uspešen nastop Poletovih mladinskih ekip

Mladinske ekipe v hokeju in line openskega Poleta so dosegle minuli konec tedna dobre rezultate. Ekipa Polet Slovenija, ki jo vodi zastavonoša članske ekipe ZKB Kwins Aleš Fajdiga, je z 9:0 premagala Dinos Sacile z dvema zadetkoma Kladnika, dvema Iliča dvema Perica, dvema Podgorška in enega Finka. Fantje ZKB Kwins pa so s 6:3 odpravili goriško Fiamma, kar predstavlja presenečenje. Gole so dosegli Giovanna Speranza, Grusovin Zol. Uspeh je bil sad dobre skupinske igre in obramb vratarjev Perosse in Biasona.

KOŠARKA

Under 14: dober nastop Bora ZKB

Bor Zadruga kraška banka - Falconstar Tržič 56:67 (13:12, 17:14, 9:28, 17:13)

BOR ZKB: Kocjančič 2, De Luisa 1, Vizintin, Mattiasich 10, Berdon, Bole 20, Sternad 20, Bachi 3, Sancin. Trener Robert Jakomin. SON: 22. TRI TOČKE: Sternad (1).

Borovci so tekmo začeli zelo dobro. V prvem polčasu so pokazali odlično igro, zlasti učinkoviti pa so bili v protinapadu. Do glavnega odmora so si priigrali prednost štirih točk, kar je lep uspeh, če vemo, da so jih gostje iz Tržiča v tekmi prvega dela premagali kar s 70 točkami razlike. Igralci Falconstara, ki so naše igralce bržkone na začetku tekme tudi podcenjevali, so se v tretji četrtini zdramili in z ostirm presingom obrnili potek tekme ter si nabrali visoko prednost. Pozitivno pa je, da borovcev ni zajelo malodušje in so v zadnji četrtini lepo reagirali ter visok zaostanek krepko zmanjšali. Trener Jakomin je bil tokrat z nastopom svojih varovancev zelo zadovoljen, pohvalil je zlasti skupinsko igro ekipe.

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 29. decembra do 6. januarja.

SK BRDINA organizira smučarske tečaje za otroke od 4. leta dalje. Tečaji se bodo odvijali ob nedeljah v kraju Forn di Sopra. Začetek tečajev 11. januarja. Za interese je predviden tudi avtobusni prevoz. Podrobnejše informacije in vpis tel. 340-1653533 (Valentina).

SK DEVIN prireja tečaje smučanja v kraju Forn di Sopra vsako soboto in nedeljo od 10. oz. 11. januarja 2009 dalje. Možnost avtobusnega prevoza in najema smučarske opreme. Informacije info@skdevin.it, ali 348 1334086 (Erika) Predstavitev tečajev bo v sredo, 7. januarja 2009 ob 19. uri v Kamnarski hiši v Nabrežini.

Bruno Rupel

ZGONIK - V soboto

Gospel petje

Koncert božičnih pesmi in degustacija domačih proizvodov

V soboto, 27. decembra, se bo v Zgoniku zaključil niz pobud pod skupnim imenom Decembra v Zgoniku, ki ga je priredila domača občinska uprava v sodelovanju s krajevnimi društvi in ob podpori Dežele FJK ter Pokrajine Trst. V treh tednih so se zvrstili kabaretni večer s skupino Pupkin Kabarett, izredni koncert bigbanda Città di Verona, premierska uprizoritev monodrame Jaz in one, skratka me: ženske, v interpretaciji Mirande Caharija in v režiji Maria Uršiča. Bili so to kakovostni večeri, ki pa žal niso bili vedno deležni visokega odziva publike.

Kot zadnja gostja prazničnega niza bo v soboto nastopila skupina Friuli Venezia Giulia gospel Choir. Že iz samega imena je razvidno, da gre za skupino, ki izvaja črnsko duhovno glasbo. Nastala je leta 2003 iz želje, da bi na deželni ravni razpolagali s skupino, ki bi ob instrumentalni spremeljav povzemala vsebine, stil in repertoar modernih ameriških gospelov. Za skupino sta značilna improvizacija in prepletanje glasbenih žanrov ter izvrstni solisti – to so pravzaprav vsi člani zbora. V relativno kratkem časovnem razdobju je skupina že dosegla zavidljive rezultate, tako na koncertni ravni kot v snemalnem studiu ter ne gre pozabiti laskavih ocen, ki jih je bi-

la skupina deležna od nekaterih tvorstnih vodilnih ameriških skupin (na primer ameriškega Harlem Gospel Choir).

Ob koncertni dejavnosti skupina posveča veliko pozornost tudi človekoljubnim dejavnostim v podporo nesrečnih otrok in različno sposobnih ter širjenju gospel kulture med osnovnošolci in srednješolci.

V soboto, 27. decembra, ob 18. uri se bo ta eklektična in izjemno kakovostna skupina, ki je pred kratkim že osvojila poslušalce v dolinski občini, predstavila v Zgoniku v cerkvi sv. Mihaela Nadangela s klasičnim prazničnim sporedom, ter nekaterimi modernejšimi popevkami, ki pa se odlično ujemajo s prostorom.

V večernih urah (od 19.30 dalje) pa bo v vinoteki potekala predstavitev krajevnih proizvodov. O tem, kar nastaja na ozemlju občine Zgonik (slanine, sir, vino, med), bo spregovorila izvedenka Vesna Guštin-Grilanc, Pavel Marc pa bo vodil prisotne med odkrivanjem predstavljenih okusov. Za glasbeno popestritev bo poskrbel Štefan Bembi. Kot za vse ostale večere, bo tudi tokrat vstop prost.

Obeta se torej bogat večer, ki bo na najboljši način zaključil prireditve v zgoniški občini v tem prvem delu letošnjih praznikov.

TRST - Rossetti

Brachetti tokrat s številnimi gosti

V tržaško gledališče se vrača veliki Brachetti, vendar tokrat s številnimi gosti. Predstavil se bo namreč v velikem varietetu, ki ga bo oblikoval z interpreti, s katerimi se je srečal med go-

stovanji. V okviru ponudbe Stalnega gledališča FJK bo Brachettijev variete na sporedu od sobote, 27. decembra do nedelje, 4. januarja. Zainteresirani morajo z nakupom vstopnic pohiteti!

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
SSG - Kulturni dom
V soboto, 27. decembra ob 20.30, mala dvorana / Boris Devetak, Igor Pison in Peter Verč: Radio aktivni kabaret. Predstava izven abonmaja.
Gledališče Rossetti
Dvorana Bartoli
»Varietà« - I Piccoli di Podrecca / Urnik: v soboto, 27., v nedeljo, 28., v ponedeljek, 29. in v torek, 30. decembra ob 17.00, v soboto, 3. in v nedeljo, 4. januarja ob 17.00.

SLOVENIJA

LJUBLJANA
Cankarjev dom
Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?«, Klub CD / igra Boris Kobal; v soboto, 27. decembra, ob 20.00.
SNG Drama Ljubljana
Veliki oder
V soboto, 27. decembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.
V ponedeljek, 29. decembra ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.
V torek, 30. decembra ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapinove zvijače«.
V sredo, 31. decembra ob 19.00 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.
V ponedeljek, 5. januarja ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.
Mala drama
V soboto, 27., v ponedeljek, 29. in v sredo, 31. decembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plebojev po drugi svetovni vojni«.
V torek, 30. decembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.
V ponedeljek, 5. januarja ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.
V torek, 6. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.
Mestno gledališče ljubljansko
Veliki oder
Danes, 24. decembra ob 10.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.
V ponedeljek, 29. in v torek, 30. decembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.
V sredo, 31. decembra ob 19.00 / John Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.
Mala scena
V sredo, 31. decembra ob 19.30 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.
Šentjakobsko gledališče
V sredo, 31. decembra ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki«, komedija. Režija: Janez Starina.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi
V sredo, 31. decembra ob 18.00 / koncert ob koncu leta. Na sporedu bo Verdijeva, Puccinijeva, Mascagnijeva in Ponchiellijeva glasba. Nastopata: Daniela Dessi in Fabio Armiliato. Dirigent: Marco Boemi.
Dvorana
Raffaello de Banfield-Tripovich
V četrtek, 1. januarja ob 18.00 / Novoletni koncert, nastopa pihalni orkester G. Verdi iz Trsta, vodi Cristina Semeraro.
Gledališče Rossetti
»Festival tržaške popevke« / nastopa Lelio Luttazzi, v petek, 26. decembra ob 20.30.
»Gran Varietà Brachetti« / zamisel, režija in podajanje: Arturo Brachetti. Urnik: v soboto, 27. ob 20.30, v nedeljo, 28. ob 16.00, v ponedeljek, 29. in v torek, 30. decembra ob 20.30, v soboto, 3. ob 20.30 in v nedeljo, 4. januarja ob 16.00.

ZGONIK
Župnijska cerkev
V soboto, 27. decembra ob 18.00 / FVG Gospel Choir.
SOVODNJE
V telovadnici
V nedeljo, 11. januarja ob 18.00 / Novoletni koncert na katerem bo nastopil slovenski jazzovski zbor Perpetuum Jazzile, ki ga vodi Tomaž Kozlevčar. Vabi sovođenjska občinska uprava. Prost vstop.
TRŽIČ
Občinsko gledališče
V četrtek, 8. januarja ob 20.45 / Nastop pianistke Angele Hewitt.

SLOVENIJA

Titov trg
Danes, 24. decembra ob 22.00 / Božični koncert, Kvartet 7 +.
LJUBLJANA
Cankarjev dom
Franz Lehár: »Vesela vdova«, Linhartova dvorana / Opereta, izvaja SNG Opera in balet Ljubljana. Urnik: v petek, 26. ob 17.00, v soboto, 27. ob 19.30, v nedeljo, 28. ob 17.00, v ponedeljek, 29., v torek, 30. in v sredo, 31. decembra ob 19.30.
»Otango«, Gallusova dvorana / Plesna predstava v režiji Olivierja Tilkina v petek, 26. in v sredo, 31. decembra ob 20.00.
V četrtek, 1. januarja ob 18.00, Gallusova dvorana / Novoletni koncert z Orkestrom Slovenske filharmonije, vodi Silvio Barbato.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST
Tržaška knjigarna (Ul. sv. Franciška 20): Štefan Turk razstavlja pod naslovom »Portae Aureae«. Ogled je možen po urniku knjigarne.
Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.
Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.
ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE
Bambičeva galerija (Proseška 131): do 6. januarja 2009 je na ogled razstava »Kraji duha« fotografa Štefana Gegiča. Odprta od ponedeljka do sobote od 16. do 18. ure.
NABREŽINA
Kavarna Gruđen: do 18. marca 2009 je na ogled razstava »Intimnost nabrežinskih izsekov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.
JAMLJE
Večnamensko središče: do 8. januarja bo v priredbi VZPI-ANPI Dol-Jamlje, fotografska razstava o kubanski revoluciji. Odprta bo vsak dan med 18. in 19. uro razen 25. in 31. decembra. Skupine si lahko razstavo ogledajo tudi izven urnika odprtja po prijavi na telefonski številki 333-1188061 (Patrik) in 333-1175798 (Jordan).

GORICA
V galeriji ARS na Travniku je do 31. decembra na ogled skupinska prodajna razstava Umetniki za Karitas. Ogled je možen po urniku Katoliške knjigarne na Travniku v Gorici.
V Kulturnem domu (mala dvorana) je na ogled razstava »Slovenske športne igre«.
Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.
Fundacija goriške hranilnice v sodelovanju s Pokrajinskimi muzeji razstavlja slikarski ciklus Marcella Fogolina na sedežu fundacije v ul. Carducci 2 v Gorici; do 1. februarja s prostim vstopom

od torka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na www.fondazioneclarigo.it, tel. 0481-537111).

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.
"Gorica se spominja" je naslov niza razstav in prireditev ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turizmo FVG (tel. 0481-535764).

ROMANS
V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni mo- žje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

VIDEM
V Patriarhovi palači v Vidmu - Nadškofiškem muzeju (Trg Patriarcato 1) bo do 8. marca 2009 na ogled razstava Kromacij Oglejski - Na križpotju ljudstev in verstev. Odprta je od torka do petka med 9. in 19. uro, ob koncu tedna in ob praznikih pa od 10. do 20. ure.
PASSARIANO
Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odprto od torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

SEČOVLJE
Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.
PADNA
Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.
KOZINA
V Knjižnici Kozina bo do konca de-

cembra na ogled razstava starih predmetov in umetnin iz zbirke Marije in Janeza Janežiča iz Kopra. Odprto ob urniku knjižnice.

LOKEV
Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

DIVAČA
V Knjižnici Divača bodo do konca leta na ogled olja in ilustracije Emi VEGA.
TOMAJ
Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

AJDOVŠČINA
V Pilonovi Galeriji je na ogled razstava z naslovom Zmago Jeraj, slika, risba, fotografija; do 9. januarja 2009 od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob sobotah, ponedeljkih in praznikih.
Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK
Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN
Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA
Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Knjižnica Franceta Bevka, (Trg Edvarda Kardelja 4):na ogled je kaligrafska razstava V objemu črk avtorice Loredane Zrega; do 5. januarja 2009 od ponedeljka do srede in ob petkih med 9. in 19. uro, ob četrtkih med 11. in 19. uro, ob sobotah med 8. in 13. uro.

KANAL
V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

Predddverje Kinogledališča: do 15. januarja 2009 bo na ogled likovna razstava »Od nas - vam«. Na razstavi se predstavlja 24 članic in članov društva Slikarjev amaterjev Tolmin.

KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

■ **RAZSTAVE FESTIVALA MESEC FOTOGRAFIJE 2008**
Tomo Brejc »Untitled« / UGM Maribor do 31.12.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (23. 12. 2006)

Vodoravno: kart, mat, salto, ilo, Antigona, via, orada, Sonja, trik, Ken, orient, protagonist, rima, elite, S. B., INA, Ani, tiger, maratonke, ole, ot, teater, Log; na sliki: Sonja Komar.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40

Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25

Tv Kocka: Krasen - Okrašen Božič

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10

Nan.: Incantesimo

6.30

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45

Aktualno: Unomattina

9.35

Aktualno: Linea verde

10.00

Aktualno: Verdetto finale

11.20

Dnevnik in vremenska napoved

11.25

Pietrelcina come Betlemme

12.00

Božični koncert

13.30

Dnevnik - Gospodarstvo

14.10

Film: La principessa Sissi (zgod., Avs, '55, r. E. Marischka, i. R. Schneider)

15.15

Varieta Speciale Natale 2008

17.00

Dnevnik in vremenska napoved

17.15

Film: AAA Babbo Natale cercasi (dram., ZDA, '04, i. J. Mantenga)

18.50

Kviz: L'eredità

20.00

Dnevnik

20.30

Kviz: Affari tuoi

21.10

Film: **Cars- Motori ruggenti** (anim., ZDA, '06, r. J. Lasseter, J.

Ranft)

23.15

Variete: Aspttando Natale

23.45

Aktualno: A Sua immagine Speciale

23.55

Polnočnica

1.35

Loterija

Rai Due

6.25

19.00 Resničnostni show: X Factor, sledi Quasi le sette

7.00

Variete: Cartoon Flakes

9.45

Nan.: Tracy e Polpetta

10.00

Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

11.00

Variete: Insieme sul Due

13.00

Dnevnik

13.30

Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje

14.00

Variete: Scalo 76 Cargo

14.45

Aktualno: Italia allo specchio

16.15

Aktualno: Ricomincio da qui

17.20

Nad.: Julia

18.30

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

Film: Topolino strepitoso Natale! (anim., ZDA, '04, r. M. O'Callaghan)

20.25

Žrebanje Lota

20.30

23.35 Dnevnik

21.05

Božični koncert

23.45

Film: Polar Express (anim., ZDA, '04, r. R. Zemeckis, i. T. Hanks)

Rai Tre

6.00

Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso

7.30

Dnevnik, sledi Rai News 24

8.15

Aktualno: La storia siamo noi

9.15

Aktualno: Verba volant

9.20

Aktualno: Cominciamo bene

12.00

Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.45

Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05

Nad.: Terra nostra

14.00

Deželne vesti in vremenska napoved

14.50

Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis

15.15

Variete: Trebisonda

17.00

Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo

19.00

Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.00

Variete: Blob

20.10

Nad.: Agrodolce

20.35

Nan.: Un posto al sole

21.10

XXXII internacionalni festival Cir-kusa Montecarlo

23.15

Film: Un Natale di Maigret (krim., It, '64, r. M. Landi, i. G. Cervi)

1.05

La storia siamo noi

Rete 4

6.05

Nan.: Chips

7.30

Nan.: Quincy

8.30

Nan.: Hunter

9.30

Nad.: Febbre d'amore

10.30

Nad.: Bianca

11.30

Dnevnik in prometne informacije

11.40

Nan.: My Life

12.40

Nad.: Un detective in corsia

13.30

Dnevnik in vremenska napoved

14.00

Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00

Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

15.55

Film: Airport (dram., /79, r. D. Lowell Rich, i. A. Delon)

17.40

Dnevnik in vremenska napoved

18.40

Nan.: Tempesta d'amore

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

20.20

Nan.: Walker Texas Ranger

21.10

Film: Sette spose per sette fratelli 8musicale, ZDA, '54, r. S. Donen, i. H. Keel)

23.30

Film: Shakespeare in love(kom., ZDA, '98, r. J. Madden, i. G. Pal-trow)

Canale 5

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, vremenska napoved, bor-za in denar

8.00

Dnevnik

8.40

Film: Willy Wonka e la fabbrica di cioccolato (ZDA, '71, r. M. Stuart, i. G. Wilder)

11.00

Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00

Dnevnik, okusi in vremenska na-poved

13.40

Nad.: Beautiful

14.10

Film: Le vere luci di Natale (kom., ZDA, '06, r. A. Wheeler, i. K. Dal-ton)

16.25

Nan.: Il mammo

17.05

Film: Mi sposo a Natale (kom., ZDA, '07, r. M. Zinberg, i. S. Paul-son)

18.50

Kviz: Chi vuole essere milionario

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.30

Variete: Striscia la notizia

21.10

Film: Finalmente Natale (kom., It, '07, r. R. Izzo, i. G. Scotti)

23.30

Film: **Moose - Un alce in famiglia** (fant., Nem, '05, r. B. Verbong, i. R.

Italia 1

6.00

Nan.: Prima o poi divorzio!

6.50

Nan.: Due gemelle e una tata

7.25

13.40 Risanke

8.50

Film: Bug Bunny show (anim., ZDA, '81r. F. Freleng)

10.30

Film: **Beetlejuice - Spiritello or-cello** (fant., ZDA, '88, r. T. Burton,

12.25

Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.40

Nan.: Mr Bean

14.10

Film: Blizzard - La renna di Babbo Natale (fant., ZDA, '03, r. L. Burton, i. B. Blethyn)

16.20

Film: Missione Natale: un papero da salvare (kom., Dan, '06, r. J. Grunler, i. M. Krojer)

18.30

23.45 Dnevnik in vremenska na-poved

19.05

Film: Una poltrona per due (kom., ZDA, '83, r. J. Landis, r. D. Aykroyd)

23.35

Aktualno: Quello che le donne non dicono

La 7

7.30

Aktualno: Il miracolo delle cam-pane (dram., ZDA, '48, r. I. Pichel, i. A. Valli)

9.30

Aktualno: Due minuti un libro

9.40

Gli straordinari viaggi di Trippi

10.10

Nan.: Il tocco di un angelo

11.25

Nan.: Matlock

12.30

Dnevnik, športne vesti

13.00

Nan.: Cuore e batticuore

14.00

Film: La vera storia di Babbo NA-tale (dram., ZDA, '99, i. H. Cronyn)

16.05

Nan.: Mac Gyver

17.05

Nan.: Il commissario Scali

19.05

Nan.: Stargate SG-1

20.00

Dnevnik

20.30

Variete: Crozza Italia Exclusive

21.10

Film: Brobko Billy (kom., ZDA, '80, r. C. Eastwood, i. C. Eastwood)

23.20

Film: Fai come ti pare (kom., ZDA, '80, r. B. Van Horn, i. C. Eastwood)

Tele 4

7.00

8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.15

17.10 Risanke

8.10

Storie tra le righe

9.30

Talh show: Formato famiglia

10.35

Nan.: Don Matteo 5

11.05

Nan.: Lassie

12.00

Tg Flash

12.05

Dokumentarec o naravi

13.05

Klasična glasba

14.00

Risanke

15.00

Klasična glasba

16.00

Dokumentarec o naravi

19.00

Risanka

20.05

Qui Tolmezzo

20.10

Il Rossetti

20.30

Deželni dnevnik

20.55

Voci dal ghetto

22.30

Variete: Di Roccia e di cielo

23.35

Risanka: Bianco Natale

23.55

Polnočnica

Slovenija 1

6.10

Kultura, sledi Odmevi

7.00

8.00, 9.00 Poročila

7.05

8.05 Dobro jutro

12.00

Poročila

12.05

Muzikal: Čudežno drevo (pon.)

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.35

Film: Moj prijatelj Božiček

15.15

Mostovi - Hidak

15.50

Risani film: Gumbek in Rjavček

16.05

Pod klobukom

16.45

Film: Bizgeci

17.00

Poročila, športne vesti in vremen-ska napoved

17.30

Hum. nad.: Fina gospa

18.00

Žrebanje lota

18.10

Risanka

18.25

Nad.: Strasti

19.00

Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

20.00

Pesem Božične Noči: Žive Jaslice

20.45

Film: Betlehemska zvezda

22.30

Božični koncert

23.45

Polnočnica

1.10

Film: Božični pes

Slovenija 2

6.30

2.00 Zabavni infokanal

7.00

Risana nan.

7.20

Risani film: Kje so Božičkovi je-lenčki (pon.)

7.45

Zlatko Zakladko (pon.)

8.20

Risani film: Vesel Božič (pon.)

9.15

Nan.: Berlin, Berlin (pon.)

9.40

Knjiga mene briga (pon.)

10.05

Z glavo na zabavo (pon.)

10.30

Kako živijo slovenski gradovi (pon.)

11.00

Božično Novoletni koncert

13.00

Hri-bar (pon.)

14.10

Hum. nad.: Odkar si odšla: Priha-ja Božič

14.55

Koktajl

16.25

Dok. serija: National Geographic

17.15

Mostovi-Hidak (pon.)

17.45

Božični koncert

19.00

Nad.: Kmetje (pon.)

20.00

Glasbeni spomini z Borisom Kopi-tarjem

20.55

Zrcalo in svetilnik, portret dr. D. Klemenčiča

21.45

Feljtון: Razkošna Biblija

22.05

Film: Alice

23.50

Koncert

Koper

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna TV - TG R FJK - dežel-ne vesti

14.20

Euronews, sledi Globus

15.00

Košarka: NLB

16.30

Biker explorer

17.00

Dok. odd.: Spoznavajmo Agrigento

17.30

Avtomobilizem

17.45

Vsedanes: Vzgoja in izobraževanje

18.00

Primorski mozaik (program v slo-venskem jeziku)

18.35

Vremenska napoved

18.40

Primorska kronika

19.00

22.10, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik

19.25

Jutri je Božič

19.45

Avtomobilizem

20.00

Pogovorimo se o...

20.40

Dok. odd.

21.25

22.25 Božični koncert - ERT grški orkester

0.15

Čezmejna TV - TG R FJK - dežel-ne vesti

Tv Primorka

10.30

12.00, 23.40 Videostrani

11.30

20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved

17.10

Nad.: Jelena

18.00

Maja in čarobna skrinja

18.45

Kulturni utrinek

19.00

Športni ponedeljek (pon.)

19.55

EPP

20.30

Objektiv (pon.)

21.00

Božično Novoletni koncert

22.15

Odrpta tema Studio signal

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro ju-tro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Ko se stikajo kulture; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Na lep-še; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Po-ročila in deželna kronika; 14.10 Posveto-valnica s psihologom; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.20 Napovednik, sledi Zibelka sreče, vmes koncert Mir ljudem na zemlji; 23.00 Poročila, sledi Svetovečerni pogovor; 0.00 Polnočnica, sledi zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30,13.30,14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC ob-veščajo; 9.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešetu; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Cros-roads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodo-vine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla sin-gle; 22.30 Commento in studio; 23.00 Pro-sa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kro-nika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plodo-vi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Ob-vestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starej-še; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, ra-dio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ob-vestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gym-nasium; 21.10 Medenina; 22.00 Zrcalo dne-va; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne pri-reditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.40 Obvesti-la; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obve-stila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Liri-čni utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.00 Arsove spominči-ce; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo iz-brali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Diverti-mento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermez-zo; 19.30 Božični oratorij; 22.05 Božični ve-čer.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pe-sem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-van; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Božična voščila

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Ob 170-letnici Rzijanske folklorne skupine

22.30 Lynx magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina

9.40 Variete: Natale da favola

10.30 Aktualno: A sua immagine

10.55 Sveta maša

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.50 Papeževa Božična poslanica mestu in svetu

12.30 Božični koncert

13.30 Dnevnik in Gospodarstvo

14.10 Film: Sissi, la giovane imperatrice (zgod., Nem., '56, r. E. Marischka, i. R. Schneider)

15.55 Variete: 0Speciale Natale 2008

17.00 Dnevnik in vremenska napoved

17.15 Film: Quando gi angeli scendono in città (fant., ZDA, '04, r. A. Wolk, i. T. Blanchard)

18.50 Kviz: L'eredità' (v. C. Conti)

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)

21.10 Proya: Pierino e il lupo (Roberto Benigni)

22.00 Film: Alla icerca di Nemo (anim, '03, r. A. Stanton)

23.40 Dnevnik

23.45 Film: La marcia dei pinguini (dok., Fr, '04, r. L. Jacquet)

6.25 Dok.: Sannio, terra d'acque e di miele

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.45 Aktualno: Un mondo a colori

10.00 Sv. maša

11.00 Dok.: Ragazzi c'è Vozager - Feste di Natale

11.30 Film: Eloise a Natale (kom., YDA, '03, r. K. Lima, i. S. Vassilieva)

13.00 Dnevnik in rubrike

14.00 Film: Spy Kids 2 - L'isola dei sogni perduti (akc., ZDA, '02, r. R. Rodriguez, i. A. Banderas)

15.45 Film: Holes - Bruchi nel deserto (dram., ZDA, '03, r. A. Davis, i. S. Weaver)

17.35 Risanka: Il canto di Natale di Topolino

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Film: Topolino e la magia del Natale (anim., ZDA, '99, režija J. Falkenstein)

20.10 Risanke

20.30 23.20 Dnevnik

21.05 Dok.: Speciale Voyager

23.25 Film: Sperendipity - Quando l'amore è magia (kom., ZDA, '01, i. K. Bckinsale)

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè in Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Dnevnik Buongiorno Regione

8.00 Rai News 24

8.15 Aktualno: La storia siamo noi

9.15 Film: Geremia, cane e spia (fant., ZDA, '59, r. C. Barton, i. F. Mac-Murray)

10.55 Božični koncert

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena

12.35 Film: Non mi muovo (kom., It, '43, i. E. De Filippo,

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis

15.00 Film: Ricomincio da tre (kom., It, '81, i. M. Troisi, L. Arena)

16.45 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & geo

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved, športne vesti

20.00 Variete: Blob

20.10 Nan.: Agrodolce

20.35 Nad.: Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Film: La pantera rosa (kom., zda, '05, r. S. Levy, igrata Steve Martin in **Beyoncé Knowles**)

22.50 Film: Colpo grosso (kom., ZDA, '60, r. L. Milestone, i. F. Sinatra)

6.05 Nan.: Chips

7.30 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

8.30 Concerti Zubin Mehte

9.35 Film: Il club dei rapimenti (kom., Fr/VB, '02, r. S. Schwartz, i. A. Evans)

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Aktualno: Pianeta mare

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Dok.: Gentes

15.00 Film: I maestri di ballo (kom., ZDA, '43, r. M. S. Clair, i. S. Temple)

18.40 Nan.: Tempesta d'amore

18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.00 Božično koncert

23.20 Film: Frankenstein Junior (kom., ZDA, '74, r. M. Brokos, i. G. Wilder)

6.00 Dnevnik, pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.40 Aktualno: Le frontiere dello spirito

9.40 Aktualno: Non solo moda (pon.)

10.20 Nan.: Finalmente soli

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Film: Il mio amico Babbo Natale (kom., It, '05, r. F. Amurri, i. G. Scotti)

16.00 Nan.: La famiglia Bradford

17.05 Film: Babbo Natale cerca moglie (kom., ZDA, '04, r. H. Frost, i. S. Guttenberg)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Film: Shrekkatì per le festa (animirani)

21.40 Film: Fuga dal Natale (kom., ZDA, '04, r. J. Roth, i. T. Allen)

23.30 Film: Ballet Shoes (kom., VB, '07, r. S. Goldbacher, i. E. Fox)

0.30 Dnevnik in vremenska napoved

6.25 Nan.: Prima o poi divorzio

6.50 Nan.: Due gemelle e una tata

7.25 13.40, 16.40 Risanke

8.50 Film: La leggenda di Santa Claus (anim., ZDA, '00, r. G. Hill)

10.30 Film: Un Babbo Natale...di gran classe (kom., ZDA, '00, r. G. Hamilton)

12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.00 Nan.: Mr. Bean

14.20 Laura Pausini - Live in San Siro

18.30 23.40 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Film: Scuola di polizia 5 - Destinazione Miami (kom., ZDA, '88, r. A. Myerson, i. G. Gaynes)

21.10 Variete: M&M - Matricole & Meteore

23.35 Aktualno: Invisibili

1.40 Talent 1 Player

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

6.45 17.00 Risanke

8.10 Nan.: Lassie

8.35 Risanke

10.40 Kultura: Voci dal ghetto

11.55 Papeževa Božična poslanica mestu in svetu

12.45 Klasična glasba

13.10 Buon Natale con Telequattro

13.40 19.20Risanka

19.00 Buon Natale con Telequattro

20.15 Qui Cortina

20.30 Deželni dnevnik

20.25 Aktualno: Fede, perch' no?

20.35 Film: Ping!

22.05 Klasična glasba

22.45 Il Rossetti

23.00 Film: On golden Pond

0.30 Film: Secrte of giving

7.00 Film: Il gatto venuto dallo spazio (fant., ZDA, '77, r. N. Tokar, i. K. Berry)

9.10 Punto Tg - Due minuti un libro

9.15 Film: Un papero da un milione di dollari (kom., ZDA, '71, i. D. Jones)

11.25 Nan.: Matlock

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: Papà ti aggiusto io (kom., ZDA, '94, režija H. Deutch, igrata **Macaulay Culkin**)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Nan.: Il commissario Scali

19.05 Nan.: Stargate SG-1

20.00 0.40 Dnevnik

20.30 Variete: Crozza Italia Exclusive

21.10 Film: Assassinio sul treno (krim., VB, '61, i. M. Rutherford)

23.05 Film: Assassinio sul palcoscenico (krim., VB, '63, i. M. Rutherford)

0.55 Dnevnik

7.00 Nad.: Čarodejev venec (pon.)

7.30 Pod klobukom (pon.)

8.05 Bukvožer

8.15 Risani film

9.15 Anim. serija: Abecednik zaljubljenekrastače

10.00 Evangeličansko bogoslužje

11.00 Drevo življenja (pon.)

11.55 Papeževa Božična poslanica mestu in svetu

12.35 J. S. Bach: Toccata in fuga v D-molu

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.20 Otroška nan.: Franc Arko: Anica

13.45 Film: Druga zvezde z leve

14.05 Enajsta šola

14.35 Božične otroške pesmi

15.00 Nad.: Sveta družina (pon.)

17.00 Poročila

17.25 Dok. serija: Kako živijo slovenski gradovi

18.00 Žrebanje Deteljice

18.10 Risanka

18.25 Nad.: Astrid Lindgren: Erazem in potepuh

19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Film: Pod košato krošnjo

21.30 Dok. odd.: O, ti srečen decemberski dan

22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved

22.20 Koncert opernih arij

0.05 50 let televizije

6.30 Zabavni infokanal

6.50 Infokanal

7.50 Skozi čas

8.00 V dobri družbi

9.55 Film: Božiček se mora poročiti

11.35 Dok. nan.: Potovanje po svetu (pon.)

12.25 50 let televizije

12.50 Hum. Nad.: Odkar si odšla: Prhaja Božič (pon.)

13.35 Piramida (pon.)

14.40 Koncert z gradu Gewerkenegg

16.05 Čarobni Božič

17.15 Film: Usodni kamen (pon.)

18.50 Risanka

19.00 Z glasbo in s plesom...

19.15 BAlet: Možiček ali Pierotov rojstni dan (J. Ipavec)

20.00 Dolgcajt

20.45 Koncert: Božič na Dunaju

22.15 Film: Prepričevanje

23.45 Nad.: Številke

0.30 Pariz 2010 - Velika poplava

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna Tv -TG R FJK - deželne vesti

14.20 Euronews

14.30 Posebna božična oddaja (Iz arhiva)

15.15 Dok. oddaja

16.00 Srečanje z ...

16.40 Pogovorimo se o...

17.20 Barka okusov (posebna božična oddaja)

18.00 Božične otroške pesmi

18.35 0.00 Vremenska napoved

18.40 23.30 Primorska kronika

19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Športna oddaja

20.10 Vesolje je (posebna božična oddaja)

20.40 Otroški pevski festival

22.30 Lynx magazin

23.50 Izostritev

0.30 Čezmejna Tv TDD

10.30 12.00, 23.30 Videostrani

11.30 Dnevnik Tv Primorka in vremenska napoved

17.10 Nad.: Jelena

18.00 Na novo

18.40 Primorski tednik (pon.)

19.40 Monitor

20.00 Praznična oddaja

20.30 Pod drobnogledom: minister Dr. I. Lukšič

21.30 Dobrodelni koncert: Odprite srce

22.45 Kulturni utrinek (pon.)

23.00 Praznična oddaja (pon.)

RADIO TRST A

8.00, 13.00,19.00 Dnevnik; 8.05 Koledar, sledi glasbena skrinjica; 9.00 Sveta maša; 9.45 Praznične melodije; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Božič v objemu družine; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček, sledi Glasba za vsakogar; 15.00 Mladi val; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

8.00 OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00-12.00 Božično dopoldan z Nevo Zajc; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.15 Rejniška družina; 14.45 Dom Karitas Bertoki; 15.30 Prenos dogodkov in od-

mevov; 16.30 Pogovor z Vlasto Nussdorfer; 18.00 Knjiga receptov; 20.00 Božični koncert; 21.00 Osem letnih časov (Tartini festival); 22.30 Gospel.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Melopea; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Utrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila;15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahka noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditvev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Poročila; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.20 Top 30; 17.00 Minute za country; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 19.45 Galerija; 21.30 Težka kronika; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Evhariistično bogoslužje; 11.05 Opera ura; 12.05 Spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Simfoniki RTV Slovenija; 22.05 Radijska igra; 23.00 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora; 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: božična pesem v Benečiji, v izvedbi Otroškega zbora Glasbene matice

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Lynx magazin, sledi Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik in Gospodarstvo

14.10 Film: Sissi- Destino di un'imperatrice (zgod., Avstr., '57, r. E. Marischa, i. R. Schneider)

16.00 Variete: Speciale Natele 2008

17.00 Dnevnik, rubrike in vremenska napoved

17.15 Film: Un nonno per Natale (kom., ZDA, '07, r. H. Frost, i. E. Borgnine)

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 23.35, 0.50 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.10 Film: Pretty Princess (kom., ZDA, '01, r. G. Marshall, i. J. Andrews)

23.15 Dnevnik

23.20 Dok.: Giovanni XXIII - Il pensiero e la memoria

Rai Due

6.10 Aktualnp: Costume e società

6.25 Dok.: Napoli sotteranea

6.55 Aktualno: Zdravje, sledi Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.45 Nan.: Un mondo a colori

10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

11.00 Dok.: Ragazzi c'è Voyager

11.30 Film: Nick e la renna che non sapeva volare (fant., Kanada/ZDA, '04, r. A. Zamm, i. T. Cavanagh)

13.00 Dnevnik in rubrike

14.00 Film: Spz Kids 3 - Missione 3D (ZDA, '03, i. D. Sabara)

15.30 Film: Enchanted - Il magico mondo di Ella (ZDA/Irska/VB, '04, i. A. Hathaway)

16.50 Film: **The young Black Stallion** (akc., ZDA, '03, i. R. Romanus)

17.40 Risanka

18.30 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

19.00 Film: I tre moschettieri - Topolino, Paperino e Pippo (anim, ZDA, '04, r. D. Cook)

20.10 Risanke

20.30 23.25 Dnevnik

21.05 Film: Ritorno a Cold Mountain (dram., ZDA, '03, r. A. Minghella, i. J. Law)

23.40 Dnevnik

23.55 Variete: Stracult Show

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo; Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Tgr Buongiorno Regione

8.00 Rai News 24 - Morning News

8.15 Aktualno: La storia siamo noi

9.15 Aktualno: Verba volant

9.30 Film: Piuma il piccolo orsetto polare (anim., Nem, '01, r. P. De Rycker)

10.45 Film: Basil l'investigatopo (anim., ZDA, '86, r. R. Clements, B. Matinson, D. Michener, J. Musker)

12.00 Dnevnik in vremenska napoved

12.25 Film: I bambini ci guardano (dram., It, '44, r. V. De Sica, i. I. Pola)

13.50 Aktualno: ApriRai

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis

15.15 Film: Signori si nasce (kom., It, '60, r. M. Mattoli, i. Totò)

16.55 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & geo

18.15 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Agrodolce

20.35 Nad.. Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Film: Gli aristogatti (anim.: ZDA, '70, r. W. Reitherman)

22.30 Film: Tarzan (anim., ZDA, 99, r. r. C. Buck, K. Lima)

Rete 4

7.25 Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

8.15 Film: Lagardère (dram., Fr., '03, r. H. Helman, i. B. Wolkowitch)

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Film: La signora Pollifax (krim., ZDA, '99, r. A. P. Shaw, i. A. Lansbury)

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00 Film: Noi siamo le colonne (kom., ZDA, '40, r. A. Goulding, i. S. Laurel)

16.30 Film: 8 zampe di guai (akc., Fr, '96, r. J. Szwarc, i. C. Lambert)

18.40 21.10 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 1.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.20 Film: Anaconda (akc., ZDA, '97, r. L. Llosa, i. J. Voight)

23.30 Film: Incontri ravvicinati del terzo tipo (ZDA, '77, r. S. Spielberg, i. R. Dreyfuss)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Jutranji dnevnik

8.40 Nan.: Finalmente soli

9.10 Film: Prancer - Una renna per amico (fant., ZDA/Kanada, '01, r. J. Butler, i. J. Corbett)

9.55 Dnevnik

11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Film: Il mio amico Babbo Natale 2 (kom., It, '06, r. L. Gaudino, i. L. Banfi)

16.00 Nan.: La famiglia Bradford

17.05 Film: Mi presenti Babbo Natale? (kom., ZDA, '05, r. H. Frost, i. S. Guttenberg)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Film: Dottor Clown (kom., It, '07, r. M. Nichetti, i. M. Ghini)

23.30 Film: Amori & incantesimi (kom., ZDA, '98, r. G. Dunne, i. S. Bullock, N. Kidman)

Italia 1

6.25 Nan.: Prima o poi divorzio!

6.50 Nan.: Due gemelle e una tata

7.25 13.40, 16.50 Risanke

8.50 Film:Il magico sogno di Annabelle (anim., ZDA, '97, r. R. Wilson)

10.05 Film: Toys - Giocattoli (kom., ZDA, '92,r. B. Levinson, i. R. Williams)

12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.45 Nan.: Mr. Bean

14.10 Film: Due fratelli (akc., Fr./VB, '04, r. J. J. Annaud, i. G. Pearce)

16.25 Film: Duma (akc., ZDA, '05, r. C. Ballard, i. A. Michaeletos)

18.30 0.00 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Film: Scuola di polizia 6: la città è assediata (kom., ZDA, '88, r. P. Boernerz, i. B. Smith)

21.10 Nan.: CSI Miami

22.05 Nan.: Standoff (akc., Fr./ZDA, '01, r. C. Nahon, i. J. Li, B. Fonda)

23.05 Nan.: Quo Vadis, Baby?

Tele 4

6.45 17.00 Risanke K2

8.05 Risanke: Regina delle nevi; Snoopy; Snow white Christmas

11.20 Film: Ho sognato un angelo

13.15 Il Rossetti

13.30 Risanke: Il primo fiocco di neve; Bianco Natale; Charlie Brown; Po- peye

19.00 Muzikal: Arlecchino

20.15 Pinocchio

21.00 Kultura: Voci dal Ghetto

22.30 Inf. odd.: Qui cortina

23.45 Film: Heart of a stranger

La 7

7.30 Film: La vita privata di Henry Orient (kom., ZDA, '64, i. P. Sellers)

9.30 Due minuti in un libro

9.40 Gli straordinari viaggi di Tippi

10.10 Nan.: Il tocco di un angelo

11.25 Nan.: Matlock

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: I vichinghi (akc., ZDA, '58, r. R. Fleischer, i. K. Douglas)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Nan.: Il commissario Scali

19.05 Nan.: Stargate SG-1

20.00 Dnevnik

20.30 Variete: Crozza Italia Exclusive

21.10 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

23.10 Film: Capricorn One (tril., ZDA, '78, r. P. Hzams, i. E. Gould)

Slovenija 1

7.00 Risana nan.: Trojčice (pon.)

7.25 Božične pesmi Janeza Bitenca

8.00 Otroška nan.: Mulčki

8.30 Lutkovna predstava: pika Nogavička

9.20 Bukvožer

9.35 Gremo na vlak

10.05 Ris. film: Sneženi božič Cofka Cofa

11.25 Film: Primer letečega kovčka

11.35 Enajsta šola (pon.)

12.05 Dolgajc

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15 Risanke

13.25 Iz popotne torbe

13.45 Nan.. Linus in prijatelji

14.20 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

15.15 Nad.: Sveta družina

17.00 Novice, slovenska kronika, vremenska napoved in športne vesti

17.40 19.50 Tv pogled

17.50 23.35 Duhovni utrip

18.25 Nad.: Erazem in potepuh

19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.40 Eutrinki

19.55 Nan.: Anica in velika skrivnost

20.25 Na zdravje!

22.00 Odmevi, kultura, šport

22.20 Polnočni klub

Slovenija 2

6.30 1.20 Zabavni infokanal

7.35 City folk (pon.)

8.00 Alpe-Donava-Jadran

8.30 Glasnik

8.55 Pisave

9.20 Evropski magazin

9.50 Proslava ob dnevu samostojnosti (pon.)

11.00 50 let televizije

11.25 Hum. nan.: Odkar si odšla

11.50 Slovenci v Italiji

12.20 Film: Pitbul terier

13.55 Nogomet: Angleška liga: Chelsea - WBA

15.50 Migaj raje z nami

16.25 Primorski mozaik

16.55 Študentska

17.15 Noč Modrijanov

18.15 Mostovi-hidak (pon.)

19.00 Ob 100. obletnici rojstva Pie Mla-kar

20.15 Dok. nan.: Vojskovodje

21.05 Hum. nan.: Fraiser

21.30 Film: Vampir z Gorjancev

Koper

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - dežel-

ne vesti

14.20 Euronews, sledi Vesolje je...

15.00 Športna oddaja

15.45 Otroški pevski festival

17.25 Mladinska odd.: Fanzine

18.00 Študentska (program v slovenskem jeziku)

18.20 Pravljice Mike Make

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 22.00, 0.20 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Vsedanes aktualnost

20.00 Maremetraggio

20.30 Potopisi

21.00 Srečanja v skupnostih Italijanov

21.40 »Canto de strada« z skupino Cale-garia & Rudi Bučar

22.15 Globus

22.45 Arhivski posnetki

23.35 Športna oddaja

Tv Primorka

11.00 23.25 Videostrani

11.30 Dnevnik, kultura in vremenska napoved

17.10 Nad.: Jelena

18.00 Miš Maš

18.45 Božično novoletni koncert (pon.)

19.55 Epp

20.00 Praznična oddaja

21.00 Razgledovanja

21.30 Zelena bratovščina

22.35 Vedeževanje

23.15 Dnevnik in vremenska napoved

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.25 Praznične melodije; 9.00 Božični Radioaktivni koncert; 10.00 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Vabilo v kino; 12.00 Prihaja vikend, sledi Napovednik; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

8.00 OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Pogovor s predsednikom DZ Pavlom Gantarjem; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 13.30 Predstavitev knjige o Osimu; 14.30 Pogovor z Markom Pogačnikom; 15.30 Prenos dogodkov in odmevov; 16.30 Reportaža; 18.00 Predstava o predstavi; 20.00 Glas-bena oddaja; 21.00 Božično novoletni koncert; 22.30 Moj radio je lahko balon.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobcji zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra; 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala; 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitev dnevnika; 10.10 Vremenska napoved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC everywhere; 11.00-12.00 Odprti prostor; 12.10 Predstavitev dnevnika; 12.15 Sigla single; Vremenska napoved in prometne vesti; 13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro notes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem tedna; 15.10 Predstavitev dnevnika, vremenska napoved in prometne vesti; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spored; Vremenska napoved in prometne vesti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30 Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album charts; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.35 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni noturno; 23.15 Za pri-jeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45 Val v izvidnici; 11.40 Obvestila; 12.00 Izjava tedna; 13.00 Poročila; 13.25 Napoved sporeda; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 17.10 Evrotrip; 17.40 Šport; 18.50 Večerni spored; 19.00 Dnevnik; 19.30 No-coj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprti termin; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmevi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 22.30 Jazz ars.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.25 Praznične melodije; 9.00 Božični Radioaktivni koncert; 10.00 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Vabilo v kino; 12.00 Prihaja vikend, sledi Napovednik; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.10 Jazz odenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakciji:

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email:

trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email:

gorica@primorski.it

Dopisništva:

Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet:

http://www.primorski.it/

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena:

1,00 €

Naročnina za Italijo

280,00 €

Poštni t.r.

PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo:

0,90 €

Letna naročnina za Slovenijo

200 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l. www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov:

1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov:

mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VRH SVETEGA MIHAELA
Tel. 0481.882488
www.devetak.com

OKUSNE DOBROTE DOMACE ZEMLJE
...in sproščen oddih na Krasu v novih prostorih Lokande
Čotova družina se zahvaljuje vsem prijateljem,
ki so pripomogli k našim uspehom v letu 2008
in vošči vsem blagoslovljen Božič

BancoOro

Draguljarna - zlatarna

Gorica, ul. Morelli 20 • Tel. 0481.32383
OGLAS VELJA ZA 10 DO 25%-ni POPUST

ERRE TRE

Sedež: Maurizio Romanut
34070 Sovodnje ob Soči, Kosovelova 26
Tel. 336 526199 - Faks 0481 392245
E-mail: erretre23@libero.it - info@impresaedilerretre.com

AVTOLIČARSTVO
D. & MARCO

UL. TRIVIGIANO 15
ŠTANDREŽ
0481 / 21366

ALTRAN

GORICA
Korzo Italia 41
Tel. 0481.533124
vse za amatersko in poklicno fotografijo - servis v 30. minutah na kodak papirju
PROFESIONALNI TISK DIGITALNIH FOTOGRAFIJ NA FOTOGRAFSKEM PAPIRJU

Gostilna "Dvor,"

PINTAR DANICA
Grajska 5, Števerjan
Tel. 0481.884035

ZAPRTO OB PONEDELJKIH IN ČETRTH

BUIATTI MARIO

naprave za ogrevanje
in hlajenje, vodna in
električna napeljava

Ul. Manzoni 19, SLOVRENC

Agraria

N. & M. Zavadlav

semena, sadike in vsi
pripomočki za vrtnarstvo
krma in oprema za domače živali
Gorica

ul. Trieste 18, Tel. 0481.520898

Vesel B O Ž I Č

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE
KOVASKI IZDELKI

Tabaj F.lli s.n.c.

Miloš in Rajmund

ŠTANDREŽ - GORICA

Ulica A. Gregorčič 24 • Tel. 0481/21514 • Faks 0481/21987
barbara@tabaj.191.it - tabajfra@tabaj.191.it

GOSTILNA

"Pri Paoli"

Marušič Daniel
zaprto ob ponedeljkih
Ul. Monte Sabotino 20
Tel. 0481 20763
ŠTANDREŽ / GORICA

PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES

E. ČUK

GORICA
Trg Cavour 9, Tel. 0481 535019

NARDIN G. GORICA

Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

ZASTOPSTVO FORST

Gostilna
"FRANC"

Pri Francetu

Domača kuhinja

Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih

SOVODNJE OB SOCI (GO)

Prvomajska 86, telefon 0481.882038

VSE ZA PORT K2SPORT

RA TEL 19, tel. 0481/531884

K2 PORT OUTLET
Ra tel 12, tel. 0481.532458

K2 PORT
TECHNICAL FOOTWEAR
Ra tel 8, tel. 0481.33465

KIDS

OTRO KA OBUDEV IN OBLAČILA
Ul. Oberdan 8, tel. 0481.30248

OBUTVE KOSIČ
Ra tel 7, tel. 0481.535162

GEOX SHOP
Ul. Oberdan 7, tel. 0481.535520

GORICA KOSIČ GORICA

OGLASE ZBRALA
IN PRIPRAVILA
AGENCIJA

AWS

GORICA
Tel. 0481.536602
Faks 0481.536603
mail: aws.it@tin.it

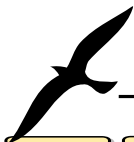
tiskarna
grafica goriziana

34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com

www.graficagoriziana.com

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticyklona

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Obsežno območje visokega zračnega pritiska nad zahodno Evropo nam zagotavlja lepo stabilno vreme. Na Božični dan pa bodo začeli dotekati močni in mrzli vzhodni tokovi.

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Od severozahoda priteka v višinah k nam še razmeroma suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.44 in zatone ob 16.25
Dolžina dneva 8.41

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 5.15 in zatone ob 13.47

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.32 najnižje -8 cm, ob 7.38 najvišje 42 cm, ob 14.39 najnižje -55 cm, ob 21.10 najvišje 23 cm.
Jutri: ob 2.13 najnižje -8 cm, ob 8.10 najvišje 42 cm, ob 15.10 najnižje -59 cm, ob 21.40 najvišje 27 cm.

BIOPROGNOZA

Danes bo vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi večinoma ugoden. V krajih z dolgotrajno meglo in na vzhodu države bodo pri najbolj občutljivih občasno možne manjše težave.

MORJE

Morje mirno, temperatura morja 11,8 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	670	Piancavallo	250
Vogel	260	Forni di Sopra	200
Kranjska Gora	100	Zoncolan	270
Krvavec	170	Trbiž	280
Cerkno	85	Na Zlebeh	400
Rogla	100	Mokrine	260
Mariborsko Pohorje	100	Podkloster	200
Civetta	250	Bad Kleinkirchheim	180

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Dopoldne bo po vsej deželi prevladovalo zmerno oblačno vreme; v kotlinah se bo pojavljala temperaturna inverzija. V nižavju bo možna megla v pasovih. Več oblačnosti bo popoldne in zvečer ob morju in v nižinskem pasu.

Večinoma bo sončno, le v vzhodnih krajih bo občasno tudi več zmerne oblačnosti. Zjutraj in popoldne bo po nekaterih nižinah in ob morju megla, ki se ponekod lahko zadrži tudi večji del dneva. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do -7, ob morju malo nad 0, najvišje dnevne od 2 do 9 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo vreme, nekaj več oblačnosti bo na zahodu. Proti večeru lahko rahlo nalletava sneg, zlasti na Trbiškem in na Piancavallu. Ob morju bo začela pihati burja, ki bo zjutraj zmerna, zvečer pa se bo okrepila. Hladilo se bo.

Jutri in v petek bo predvsem v notranjosti več oblačnosti, ponekod bo lahko občasno rahlo snežilo. Zapihal bo severovzhodni veter, na Primorskem zmerna burja, ki se bo v petek okrepila.

BLIŽNJI VZHOD - Prazniki

Božič v Betlehemu bo mogoče spremljati tudi preko interneta

Palestinski protestnik v Miklavževi obleki

ANSA

BETLEHEM - Praznovanje božiča v Betlehemu bo letos mogoče spremljati tudi preko svetovnega spleta. Krščanska spletna stran www.ipraytv.com bo namreč v živo prenašala dogajanje na bo-

žični večer, polnočnico in božični dan v baziliki Jezusovega rojstva in na Trgu jasi v Betlehemu. Omenjena spletna stran s sedežem v Jeruzalemu je še sporočila, da si bo mo-

goče posnetke ogledati tudi kasneje, če jih bodo verniki zamudili v sredo in četrtek. Na voljo bo tudi prenos v živo z drugih svetih krajev v Jeruzalemu, med drugim z Oljske gore. (STA)

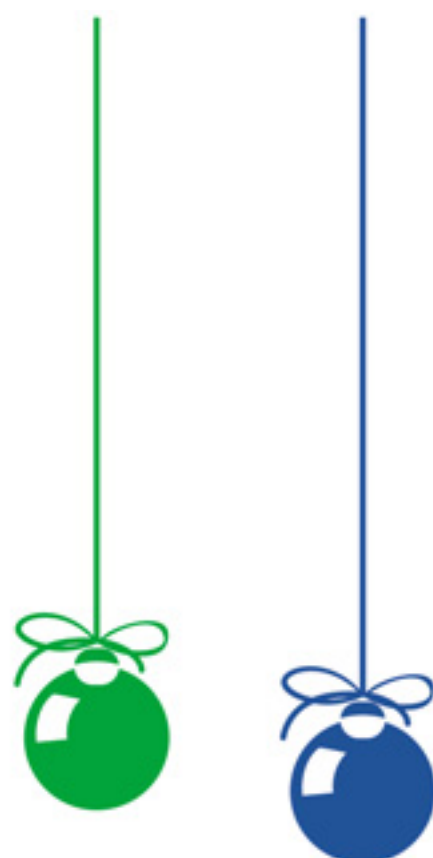
ZDA - Urad za štetje prebivalstva

Američani se zaradi krize manj selijo

WASHINGTON - Ameriški urad za štetje prebivalstva je sporočil, da se Američani vse manj selijo, predvsem zaradi krize na stanovanjskem trgu, zaradi česar se tudi nekoliko upočasnjuje rast prebivalstva v državah na jugu in zahodu ZDA, ki se je pospešila v začetku desetletja. Prebivalstvo je sicer od julija 2007 do julija 2008 najhitreje raslo v zvezni državi Utah, in sicer za 2,5 odstotka, sledijo pa Teksas, Severna Karolina in Kolorado. Nevada, ki je bila v zadnjih 20 letih po rasti prebivalstva vedno med prvimi štirimi državami, pa je sedaj šele osma. Negativni rast prebivalstva sta imeli le državi Michigan in Rhode Island. Študija centra Pew, ki upošteva ocene urada za štetje prebivalstva, ugotavlja, da se je od leta 2006 do leta 2007 selilo le 13 odstotkov Američanov, kar je najmanj, odkar od leta 1940 vodijo tovrstno statistiko. Za prebivalce drugih zveznih držav je bila od začetka desetletja najbolj priljubljena Florida, vendar pa se je od julija 2007 do julija 2008 iz nje v druge države preselilo 9300 ljudi. V enakem obdobju je največ ljudi izgubila Kalifornija, in sicer 144.000, sledijo pa države New York, Michigan in New Jersey. Največ Američanov se je lani selilo v Teksas, Severno Karolino, Arizono, Georgio in Južno Karolino. V ZDA bodo imeli leta 2010 novo uradno štetje prebivalstva, na podlagi katerega bodo tudi razdelili 435 sedežev posameznih držav v zveznem predstavnem domu. Teksas naj bi dobil kar štiri nove sedeže, Arizona pa dva. Po 1 nov sedež pričakujejo Georgia, Nevada, Južna Karolina, Florida in Utah. Ohio naj bi izgubil dva, po enega pa Illinois, Iowa, Louisiana, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, New Jersey, New York in Pensilvanija.

Letališki varnostniki do spodnjic slekli klovna

BIRMINGHAM - Ko gre za varnost, letališki osebje ne pozna šale. Tako se je izkazalo tudi tokrat, ko so varnostniki na Birminghamskem letališču do spodnjic slekli artista - klovna, ki naj bi na panoramskem poletu zabaval hendikepirane otroke. Klovna je bil oblečen v policijsko uniformo, ki pa je vsebovala kovinski delček, ki je sprožil varnostni alarm. Kljub temu, da je bil 60-letni David Vaughan preoblečen v klovna, obut v smešne čevlje, poslikan po obrazu in pokrit z lažno policijsko čelado, je letališko osebje v njem videlo potencialno grožnjo, saj je detektor kovin ob pregledu zaznal kovino. Policija je klovnu takoj zasegla plastične lise, Vaughan pa se je moral sleči prav do spodnjic. Letališko varnostno osebje je nato med njegovo ročno prtljago našlo tudi milnico za pihanje milnih mehurčkov, ki naj bi jih klovna na predstavi za otroke pihal iz plastičnega saksofona. V skladu z varnostnimi pravili je Vaughan moral milnico zapečatiti v predpisano plastično vrečko. Kljub temu klovna vsa procedura ni zmedla. Z enourno zamudo se je naposled le vkrcal v letalo in tam zabaval hendikepirane otroke, ki so jih pred prazniki odpeljali na panoramski izlet. "Vsekakor varnostniki le opravljajo svoje delo. Najbolj smešno pri vsem skupaj je, da pravzaprav sploh nismo nikamor potovali," je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa po incidentu na letališču povedal Vaughan. (STA)

*Z močjo in izkušnjami stoletnega delovanja želimo vsem **vesel Božič** in **srečno novo leto 2009**.*

Banki tržaškega in goriškega teritorija.

